

Wason
DS 531
D642+

ĐÓI

nghe thử
ĐÀO CHANH

ĐỜI

103

PHÁT HÀNH MỖI SÁNG THỨ NĂM TRONG TUẦN

1 ĐẶC BIỆT : ĐẢO CHÁNH, CHỐNG ĐẢO CHÁNH

- ĐÀY, CÁC KẾ HOẠCH ĐẢO CHÁNH VÀ CHỐNG ĐẢO CHÁNH : đời
- TAM THẬP LỤC KẾ ĐẢO CHÁNH : vihuongchủ
- NHỮNG NHÂN VẬT LÀM ĐẢO CHÁNH TỪ 1945 ĐẾN 1971 : lãođôn
- ƠI, CÁI CHUYỆN ĐẢO CHÁNH VỚI CÁC ANH NHÀ BÁO : kiêuphong

2

CHÁNH TRỊ

- THẾ GIỚI ĐANG CHUYỂN MÌNH : lýdainguyen
- ƯU THẾ CỦA MỸ TRƯỚC NGA VÀ TẦU : hoàngvăndtuc

3

VĂN NGHỆ

- CÁNH HOA CHÙM GỦI : q_ynhdao
- CON RÙA : ủa NẮNG : têđè
- NHỮNG TIẾNG CA CỦA ĐÊM SAIGON : NGÔ THỤY MIỀN . phạmnga
- HỘP BẢN HƯỚNG ĐẠO VIỆT NAM 1935 : trầnvankhac
- NHÀ VĂN THỐNG CHẾ VÀ NHÀ VĂN BINH NHÌ : thế phong
- CƠN SỐT MÙA ĐÔNG : nguyễnthịhaiâu

4

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • SINH TỬ PHỦ • TRANG THƠ
- DÒNG ĐỜI • ĐỜI MUÔN MẮT • SINH HOẠT NHÓM HTX • CƯỜI QUĒN ĐỜI ĐỘI • MỘT VÒNG THẾ GIỚI • SÁNG KIẾN MỚI - SẢN PHẨM MỚI

ĐỜI • NĂM THỨ BA • SỐ 103 • TUẦN LỄ TỪ 7-10-1971 ĐẾN 14-10-1971

Tòa soạn
143-145 Cống Quỳnh
Saigon
Đ.T. 22.323

Chủ nhiệm
Bà Trần Thị Anh Minh

Chủ trương biên tập
CHU TƯ[?]
và nhóm Sóng

GIÁ 50đ

Giao dịch quảng cáo
Hội Ông Linh
143-145 Cống Quỳnh
SAIGON

dầu tranh cho đổi

TRƯỚC NỘI NHỤC NHÃ CHUNG

Trong lúc đất nước trải qua giai đoạn dầu sôi lửa bỏng này, làm tuần báo bị thiệt thòi và thật bức bối.

Khi chúng tôi viết những dòng chữ cuối cùng này của tờ báo thì còn 30 giờ nữa cuộc bầu cử 3-10 mới xảy ra. Nhưng khi tờ báo tới tay bạn đọc thì cuộc bầu cử đã qua được 3, 4 ngày với rất nhiều biến cố thời sự.

Trong khi đó thì Đời không phải là một tờ báo sống ở ngoài Đời, vượt khung gian thời gian. Không phải là tờ báo thuần Văn Nghệ và thuần giải trí.

Đời luôn luôn muối gốm mặt với Đời.

Không những tờ báo được thực hiện, viết sấp chữ và in trong một tuần lễ trước, mà chủ đề còn phải chọn từ hai, ba tuần lễ trước để lò soạn biết mà tìm đúng người viết, người viết tìm tài liệu, sửa soạn ý kiến và tu sửa bài vở.

Trong số này chúng tôi cống hiến quý vị một số tài liệu về Đảo Chánh và Chống Đảo Chánh. Chúng tôi chắc rằng quý vị sẽ thấy nhiều tài liệu rất độc đáo, công phu, và một vài bài được viết theo lối trào lộng nứa kín nứa hở, không dám nói thẳng vì sợ dụng chạm chảng ịch lợi cho ai, nhưng độc giả thông minh của Đời sẽ đọc và hiểu cả dằng sau chữ nghĩa.

xxx

Trong tuần này, những biến cố chánh trị báo hiệu một giai đoạn đến tới của đất nước sắp tới trước mắt chúng ta.

Sự gan lì của chánh quyền và các cuộc phản đối mãnh liệt của các nhóm đối lập đã đẩy lẩn nhau tới chân tường. Các cuộc tranh đấu chuyên mục tiêu dần dần, Từ các ủy ban chống gian lận bầu cử, tới ủy ban chống bầu cử 3-10 tiếp đến các đảng phái với Ủy Ban Chống Đặc Tài, và gần nhất là Ủy Ban tranh thủ Dân Chủ Hòa Bình của Ánh Quang Ý nghĩ của các danh từ đó đã thấy rõ: mỗi danh xưng phù hợp với một nhóm chủ trương và phù hợp với một chiến thuật giai đoạn trước thì chống bầu cử, sau thấy rằng chính quyền quá gan lì thì sửa soạn chống đặc tài, và sau cùng, để cho động cơ tranh đấu có tinh thần rộng và lâu dài, thì chọn mục tiêu Dân Chủ và Hòa Bình.

Khi tờ báo này tới tay bạn đọc, có thể các cơ quan tối cao về Lập Pháp và Tư Pháp đã ra tay can thiệp để giải quyết cuộc khủng hoảng chánh trị hiện tại. Mà với cả sự can thiệp đó, không một cơ chế, đoàn thể, tôn giáo lớn nào của người Việt Nam còn đứng ngoài cuộc khủng hoảng, dù sức đề đóng vai trọng tài giải quyết cho cuộc khủng hoảng chánh trị trên nước Việt Nam nữa.

Trừ người Mỹ, trừ người Mỹ với túi tiền viện trợ và súng đạn viện trợ. Đây có thể coi là một cuộc vật lộn giữa các đê vật bẩn xúi, đầy nhau đến bến bờ vực, một bên là đặc tài sát máu, một bên là hỗn loạn cũng đầy máu lửa.

Để chờ bàn tay của ngoại bang can thiệp vào thô lỗ lấy cõi một vài anh kéo ra khỏi cuộc đấu, vào đúng lúc ngoại bang muôn, chọn đúng; ngưới ngoại bang muốn theo cách thức thô bỉ hay tao nhã mà ngoại bang chọn, thè thoe quyền lợi của ngoại bang và căn cứ trên những giao kèo đòi chắc quốc tế của ngoại bang, làm người VN chúng ta chịu chung với nhau nỗi nhục nhã đó.

Và chúng ta cũng biết rồi những ai là người chịu trách nhiệm mang nỗi nực nhã đó chụp lên đầu đòn tộc thêm một lần nữa, sau những năm 63, 64, 65, 66...

ĐỜI

Hàng tuần vào mỗi sáng thứ bảy, lúc kim đồng hồ chỉ đúng 9 giờ 30, Bộ Tham mưu Tối cao của Tổng thống chuyên trách vấn đề đảo chánh đệ trình một bản phúc trình đặc biệt về kế hoạch an ninh cá nhân của Tổng thống trong tuần. Đây là bộ tham mưu tối cao và có ảnh hưởng nhất đối với Tổng Thống. Vì tính cách đặc biệt nên bộ tham mưu này chỉ gồm có 3 vị sĩ quan cao cấp: một trung tướng; một thiếu tướng và một trung tá. Hằng ngày 3 vị sĩ quan này thường ăn cùng với Tổng Thống 1 lần hoặc sáng, hoặc chiều, hoặc tối. Trong suốt mấy năm qua, Tổng Thống và ba vị sĩ quan trên như cặp vợ chồng, không hề rời nhau.

Đó là lời tiết lộ của 1 vị tướng hồi hưu khi chúng tôi hỏi đặt vấn đề đảo chánh và chống đảo chánh trong lúc này.

Giữa lúe có những luồng tin đảo chánh được tung ra, ồn ào, rồi lại bị cải chánh một cách ồn ào hơn nữa, một thắc mắc của mọi người là liệu có thể đảo chánh được không ai là người có thể làm cù đảo chánh và đảo chánh như thế nào?

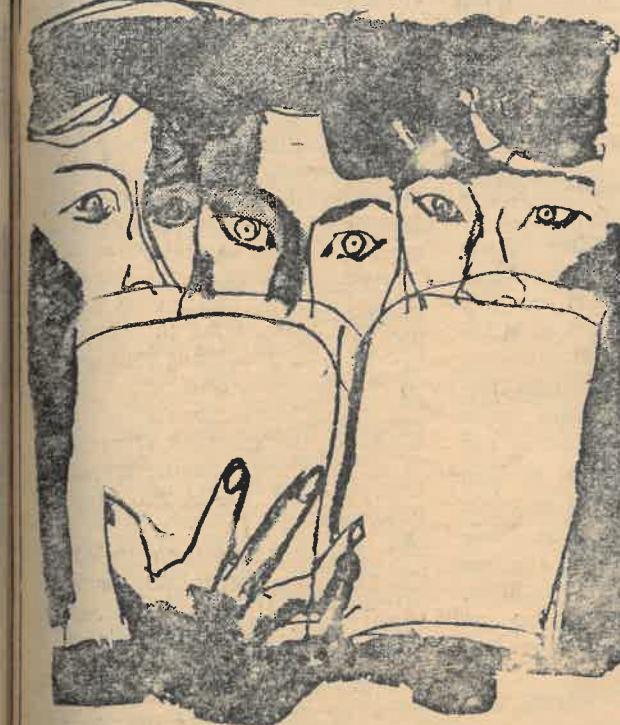
Đi tìm câu trả lời cho những câu hỏi đó là một trò lý thú, vừa thỏa mãn trí tò mò của chúng ta, lại vừa giúp chúng ta hiểu rõ thời cuộc hơn.

Vì vậy nhóm phóng viên Đời đã tìm tới một vài vị tướng và sĩ quan cấp tá hồi hưu để nhờ quý vị cho ý kiến về các câu trả lời nghiêm trọng này. Tất nhiên, quý vị tướng trả lời đều yêu cầu dấu tên.

Câu trả lời đầu tiên của một vị tướng là: « Bất cứ ai là nguyên thủ quốc gia trong lúc này cũng phải nghĩ trước đến một cuộc đảo chánh có thể xảy ra, và phải chuẩn bị đối phó. »

Và nếu tôi là Tổng Thống thì tôi phải có sẵn trong túi năm bảy kế hoạch đảo chánh và chống đảo chánh, giống như mấy cầm mang, khi nào cần là mở ra dùng liền. Chính cố T.Th. Ngô Đình Diệm đã làm như vậy. Ông ta chỉ thua vì ông chưa tích trữ đủ số cầm nang cần thiết! »

Một vị tướng, chúng ta hãy gọi là tướng X, chậm rãi cất tiếng: « Theo tôi trong lúc này một cuộc đảo chánh khó có thể xảy ra được vì nhiều lý. Thứ nhất nhiều người

KHÔNG THÌ NÀO
CÓ ĐẢO CHÁNH LÚC NÀY!

**Đây,
các kế hoạch
đảo chánh
và
chống đảo chánh**

Nhóm phóng viên Đời thực hiện

trong quân đội đã chán ngán những vụ đảo chánh. Thứ hai người Mỹ không ủng hộ bất cứ một chính biến nào trong giai đoạn hiện tại. Và sau cùng là mức độ kiểm soát chặt chẽ của nhà cầm quyền hiện nay trong quân đội. Tuy nhiên, khó không phải là không thể xảy ra được và như Kambuchia hay Maroc và ngày các cuộc đảo chánh tại nước nhà trong những năm gần đây, tất cả đều phải được nghiên cứu để rút kinh nghiệm một cách tường tận. Những người có trách nhiệm phải dự trù hết, liệu đoán hết và từ đó soạn thảo những kế hoạch nhằm để lật đổ tất cả các áu mưu bất chính nào, bắt kể từ đâu tới hoặc de ai lãnh đạo.

Đảo chánh ngoài biển khơi

Tướng Y, người đã từng một thời phụ trách ngành an ninh tình báo, lanh phần trình bày kế hoạch đầu tiên, đảo chánh bằng pháo kích,

Theo lời tướng Y, kế hoạch đảo chánh này là một kế hoạch tái tạo, nhằm đặt mọi người trước một sự đe dọa và phải nhận một thử thách phả phogn. Kế hoạch có thể phác họa từng giờ phút như sau:

Ngày N, hồi 10 giờ, sau khi Tổng Thống và phu nhân dự một cuộc đại lễ xong, Tổng Thống chắc

phải vất vả lắm mới thoát được hàng trăm kỵ giá VN và ngoại quốc đang bao vây Tổng Thống để phòng vấn. Mãi đến 10 giờ 45 Tổng thống mới trở về dinh. 11 giờ 15, phu nhân TT và ái nữ đến ván an thân mầu tại nhà riêng.

Nửa giờ sau đó, Tổng thống cùng người bí thư thân tín lén phi cơ trực thăng tại bãi cỏ trong dinh bay ra ngoài thành phố nghỉ mát trên bờ biển. Tại đây Tổng Thống sẽ được ông thị trưởng và một vị sĩ quan cấp tá tiếp đón, và sau đó Tổng Thống xuống thuyền đi câu. 12 giờ 45 Tổng Thống xuống thuyền để đi câu cùng với viên bí thư, ông thị trưởng thêm một người thân nào đó và vị sĩ quan cấp tá nói trên. 13 giờ thuyền cập của TT cách bờ bắc khoảng 200 thước, rồi 300 thước. 13 giờ 05 liên tiếp hàng chục trái bích kích pháo, 60 ly cỡ, 80 ly cỡ rót thẳng vào khu vực có thuyền câu của Tổng Thống. Hỗn loạn xảy ra. Người ta có thể tưởng tượng được kết quả nếu kế hoạch của hành động. Nhưng chắc chắn là thảm họa. Sau 1T đã dự liệu kế hoạch này rồi. Tướng Y trình bày tiếp phần nói về kế hoạch chống đảo chánh:

Ai cũng biết bờ biển nói trên hình vòng cung dài độ 3km với hàng chục các biệt thự ở các điểm tựa cao bao bọc. Điều khó khăn nhất là các biệt thự và cũng là những điểm tựa có thể dùng bích kích pháo ám sát Tổng Thống đều là các cơ sở bắt khả xâm nhập như tư dinh của những vị tướng.

Nếu từ những điểm tựa này với 3 khẩu BKP 60 ly với bộ máy nhắm tân kỵ thì chắc chắn sẽ có một thủ tướng Tân Tây Lan năm nào trên bờ bắc đầy giá lạnh ở Úc Châu. Tất nhiên phải có máy nhắm thật tốt.

Để chống đối lại cuộc đảo chính theo kế hoạch kẽ trên, Bộ tham mưu tối cao của T.T gặp nhiều khó khăn về phương diện tình cảm. Vì T.T có thể bỏ, được nhiều thủ vui ở thủ đô một nơi đầy bỗn phận, tranh chấp căng thẳng mà bao nhiêu năm qua T.T phải chịu đựng, nhưng T.T không thể bỏ được non trước đây sảng khoái của bờ biển.

Vậy làm sao ngăn chặn được cuộc đảo chính theo kiểu trên?

Tiếp theo câu hỏi của tướng Y, tướng X đã trầm ngâm suy nghĩ và đưa ra một trong 3 kế hoạch sau đây áp dụng để ngăn chặn cuộc đảo chính kẽ trên, và tùy theo hoàn cảnh lúc xảy ra.

KẾ HOẠCH 1) Khi khám phá ra âm mưu treo Bộ TM sẽ trình phu nhân Tổng Thống nội vụ đề phu nhân Tổng Thống có thể đóng 1 vai trò tích cực ngăn chặn Tổng Thống ra câu cá tại bờ biển vào ngày N nói trên với các lý do chánh đáng.

Tù tự dinh, Phu nhân Tổng Thống sẽ dùng điện thoại siêu tần số, báo cho Tổng Thống biết Thành Mẫu đang bị cầm nặng. Bà cần gấp Tổng Thống gấp. (Mọi người nghe xong đều cười ồ).

KẾ HOẠCH 2) Từ dinh, điện thoại cho Thị Trưởng sở tại bảo hãy phúc trình gấp về tình hình thời tiết tại bờ biển để Tổng Thống hoãn lại chuyến du ngoạn. Kế hoạch 2 này bị cười to hơn, tiếng cười bắc bối.

3) Hội kiến gấp với Bộ Trưởng Quốc phòng yêu cầu lực lượng biệt thự đồng thời cũng là những điểm tựa có thể đặt súng pháo kích vào du thuyền của

Tổng Thống lúc ngài mải vui cùng con cá lớn. Bộ Tư Lệnh Quân Cảnh hay MP phối hợp với Bộ Chỉ Huy Biên phòng quân đội đồng minh sẽ đảm nhiệm công cuộc lực lượng kiểm soát những điểm tựa bắt khả xâm phạm kẽ trên. (Biết đâu sẽ chẳng có vài chục ký lô Bạch phiến trong những điểm tựa này).

Đảo chính kiểu Maroc (tướng X trình bày)

Hai tháng trước ở Maroc đã xảy ra một cuộc đảo chính. Đảo chính xảy ra khi vua Hassan II mở tiệc khoản đãi 1000 tân khách và bị 500 sinh viên sĩ quan do một vị tướng hướng dẫn tấn công vô bừa tiệc. Một Đại Sứ chết. Máy trăm quan khách bị thương, viên tướng thủ lãnh của cuộc đảo chính bị bắn lầm, chết ngay trong loạt đạn đầu tiên. Còn nhà vua thoát nạn.

Đây là cuộc đảo chính táo bạo hắp dẫn mà lại dễ thành công nhất, mà dù kế hoạch đảo chính có thất bại dở làm thường dân nào vò tội bị chết oan.

Để thực hiện kế hoạch đảo chính theo kiểu Maroc này, các phe phái độc lập chỉ cần bồi tiền ra mua độ bán tiểu đội phòng vệ Tổng Thống phủ là xong. Vì chỉ 6 tay súng với tài thiện xạ của các vệ binh phòng vệ Tổng Thống phủ suốt ngày chỉ ăn rồi bắn, bắn rồi ăn, cộng với các vũ khí tối tân của Huê Kỳ đặc biệt viện trợ cho các thợ bắn này, nếu kế hoạch này thi hành chắc chắn sẽ thành công.

Chỉ đợi một cuộc tiếp tân trọng thể nào đó trong dinh như buổi tiếp tân các Tân dân biểu Hạ nghị viện ăn mừng nhiệm kỳ mới chẳng hạn.

Giờ H đã điểm, Tổng Thống xuất hiện các tân khách đứng lèn kính chào thì cùng một lúc sáu tay súng bόp cό. Nhiều người đồng loạt ngã gục, Tổng Thống sẽ được ẩn trên phò hộ thoát nạn một cách tài tình như vua Ma rốc và trên ngực bào còn đẫm máu của một người nào đó.

Đảo chính theo kiểu Khờ Me

Theo sự ước tính ngoại giao của các phe đối lập. Trên đường từ Hoa Thanh Đốn đến Bắc Kinh để hội đàm với Mao trạch Đông, TT Nixon có thể lịch sự gặp các

quốc trưởng, các quốc gia Đồng minh tại Đông Nam Á một cách trên một chiếc hạm tại Thái Bình Dương để gọi là tham khảo ý kiến đồng minh — sẽ đương nhiên Tống thống của chúng ta sẽ đóng vai trò quan trọng trong cuộc gặp gỡ này.

Nhân dịp đó T.T có thể gửi thăm Phủ luật Tân, và trong lúc ngài còn đang dự tiệc với ông (ba bà) Marcos (vì nghe nói bà Marcos sắp ra tranh cử T.T Phi phen này thì ở nhà có «cú»).

Cú như thế nào?

Theo đúng kiểu Kam Bu Chi đầu tiên là các đám biếu tinh di động của nhân dân Khờ Me. Sau đó một cái chi đó, như đọc là đảng trị, tham nhũng, vân...vân.

Các đám biếu tinh càng ngày càng đông và lan tới các tỉnh rìa dùng một cái, «cú» nô ra. Một mìn cho mấy tiểu đoàn đi chiếm các cơ sở đầu não của Quốc gia Thượng, Hạ Viện, Tối Cao Pháp Viện, BTLS Cảnh Sát, Đài Phát Thanh, Brux Điện. Bộ T.T.M.

Một mặt, nhân dân Khờ Me triệu tập ngay Đại Hội Toàn dân suy tôn một số Mông Xứ A,B,C nát đỏ lên làm hội đồng cách mạng.

Sau đó, dưới áp lực của bom súng, hay của đức thánh Trần hai viện trên dưới họp lại tuyet bố tự ý giải tán cái rụp, thỉnh cầu các cụ A, B, C tạm lánh quyền Hành Pháp còn Lập Pháp làm một. Còn vị nguyên thủ quốc gia cũ thì cứ việc lưu vong, muốn lập hay không lập chính phủ lưu vong tùy ý.

Kế hoạch đảo chính kiểu Khờ Me này chỉ thực hiện được nếu đầu anh chị vị chịu O.K. Nếu không thì chỉ 3 ngày sau, các ông A,B,C sẽ bị hội đồng MNQ chính lý liền tay.

Đây cũng là kiểu đảo chính NKRUMA ở xứ Ghana trước.

Vậy làm cách nào để chống đảo chính kiểu Khờ Me

Chỉ có một cách là nắm vững quân trấn và một vài đầu não của thủ đô bằng 3000 đệ tử giang đồng ruột thịt. Như vậy dù có xảy ra ta có thể cố thủ chờ vị nguyên thủ trở về, lén tiếng kêu gọi các nơi về cứu già.

Làm sao trở về được?

Chỉ có một cách là đi trực thăng từ 1 hàng không mẫu mực hay

cứ đồng minh nào mà về, và đi cùng với một vị Thái Thủ khả kính.

Đảo Chánh kiểu 63

Trên đây là phần trình bày của tướng Y. Sau đây là một kế hoạch đảo chính và chống đảo chính khác do đại tá Z trình bày.

Bộ tham mưu tối cao của Tổng Thống cũng có những nhận định rất sáng suốt như sau: yếu tố quyết định sự thành công của một cuộc hành quân hay một trận đánh là địa lợi. Sở dĩ cuộc đảo chính 1 tháng 11 năm 1963 thành công dễ dàng là vì dinh Độc Lập chưa làm xong, Tổng thống Ngô Đình Diệm phải đợi về ở tạm dinh Gia Long, một vị trí rất thất lợi về phương diện phòng thủ. Tổng thống Diệm cũng biết vậy nên ngay sau hai giờ cần cù với phe đảo chính, Tổng thống Diệm đã có quyết định sáng suốt là phải ra đi, bỏ trống dinh Gia Long để cánh quân Đại tá Nguyễn Văn Thiệu đánh chiếm.

Nhưng tiếc thay lúc đó Tổng Thống Diệm lại không vào ty nạn tại tòa Đại Sứ hoặc khâm viếng Tòa Thánh mà lại vào ty nạn tại một nhà thờ nhỏ — Ngày nay vị Tổng Thống đương nhiệm có lợi điểm hơn Tổng Thống Diệm rất nhiều cho nên không ai đủ sức làm lại cú đó nữa. Chỉ cần một tiểu đoàn (400 người) phòng vệ dinh thì theo sự ước tính quân sự rất khach quan, lực lượng tấn công muôn tràn ngập trong một cuộc đảo chính ít nhất phải có 10 tiểu đoàn bộ binh thiến chiến liên tiếp tấn công, có khong quân, pháo binh và thiết giáp yểm trợ. Theo kinh nghiệm chiến đấu và cũng là nguyên tắc căn bản quân sự thủ một công mười và một binh sĩ chỉ có khả năng tối đa là chiến đấu 3 tiếng đồng hồ liên tục là cùng. Muốn thực hiện một cuộc tấn công có hiệu quả phải có 3 tiểu đoàn cùng một lúc để công phá đòn áp lực lượng phòng thủ trong một cuộc tấn công 3 tiếng đồng hồ, rồi phải có 3 tiểu đoàn khác thay thế để tiếp tục tấn công. Như vậy phải liên tục thực hiện ba cuộc tấn công, 3 đợt thay quân, mỗi đợt 3 tiếng đồng hồ — đồng thời phải có phì cờ oanh kích, đại bác 150 ly và 10 xe thiết giáp yểm trợ mới trong trận ngập được Dinh.

Nếu phải chấp nhận một cuộc đảo chính như thế này phe ám mưu đảo chính ít nhất phải quy tụ được 12 tiểu đoàn bộ binh thiến chiến như Bát Đệ Động Quân, Thủ Khoa Huân, Biệt Động Quân và Nhảy Dù nếu 3 vị trên không chấp nhận cuộc đảo chính. Kho thay! Kho thay!

Tướng X trầm ngâm: «Làm sao anh kiếm được mười mấy tiểu đoàn? Các đơn vị đại trừ bị như Dù, TQLC, BĐQ đều được phân tán ra các mặt trận Biên giới từ nay cho đến 1/73. Còn bộ binh thì sức mẩy mà về được? Sư đoàn 5 ở rải rác tận Lai Khê, Bình Dương cho tới Tây Ninh. Sư Đoàn 25 từ Hòn Nghĩa lên phía Bắc. Sư Đoàn 7 tuốt dưới Mỹ Tho, liệu có qua được cầu Ben Lức không? Nếu tôi mà làm Tổng Thống thì có 10 chú sỉ quao cấp tá chờ có đến 100 chú tai cũng đánh sơ!

Sau khi trình bày kế hoạch đảo chính với đầy đủ chi tiết như một cuộc hành quân, Đại tá Z tăng hăng hárga giọng rồi tiếp: «Đây là một kế hoạch thảm khốc anh ạ. Nếu đem thực hiện, sẽ có ít nhất cả ngàn binh sĩ và hàng trăm thường dân vô tội phải thương vong, dù cuộc đảo chính thành công hay thất bại. Tuy nhiên có kế hoạch đảo chính thì cũng có kế hoạch chống đảo chính». Và đại tá Z trình bày như sau:

- Bộ Tổng tham mưu
- Đại phát thanh
- Trụ sở Hạ Nghị Viện
- Tổng Nhà Ngàn kiô.
- Trận ngập ngay Bộ Tư lệnh BKT/Tổng Đô.
- Biên Điện.

- Không chế Bộ tư lệnh Tiểu khu Gia Định.
- Cầu xa lộ Biên Hòa.
- Cầu Bình Lợi.
- Phú Lâm và ngã tư Bảy Hiền

18g30: Đài Phát thanh im tiếng, theo sau là vài loạt súng nhỏ.

19g00 Trên Đại lộ Lê Lợi nhiều xe hơi bốc cháy,

20g00 Pháo tiếp tục rót vào Dinh Độc Lập — và cho đến sáng để yểm trợ cho cuộc tấn công của 10 tiểu đoàn thiến chiến vào 4 mặt Dinh quyết tràn ngập và bắt trọn bộ tham mưu chính yếu chỉ gồm toàn bộ quan cấp tá rất trẻ, trong số đó có 3 tiểu đoàn cùng một lúc để công phá đòn áp lực lượng phòng thủ trong một cuộc tấn công 3 tiếng đồng hồ, rồi phải có 3 tiểu đoàn khác thay thế để tiếp tục tấn công. Như vậy phải

liên tục thực hiện ba cuộc tấn công, 3 đợt thay quân, mỗi đợt 3 tiếng đồng hồ — đồng thời phải có phì cờ oanh kích, đại bác 150 ly và 10 xe thiết giáp yểm trợ mới trong trận ngập được Dinh.

Một chi tiết rùng rợn nhất của kế hoạch đảo chính này là cùng 1

lúc 10 vị tì quan cấp tá nói trên phải làm sao bức tử được các vị tư lệnh binh chủng Thủ Khoa Huân, Biệt Động Quân và Nhảy Dù nếu 3 vị trên không chấp nhận cuộc đảo chính. Kho thay! Kho thay!

Tướng X trầm ngâm: «Làm sao anh kiếm được mười mấy tiểu đoàn? Các đơn vị đại trừ bị như Dù, TQLC, BĐQ đều được phân tán ra các mặt

trận Biên giới từ nay cho đến 1/73. Còn bộ binh thì sức mẩy mà về được? Sư đoàn 5 ở rải rác tận Lai Khê, Bình Dương cho tới Tây Ninh. Sư Đoàn 25 từ Hòn Nghĩa lên phía Bắc. Sư Đoàn 7 tuốt dưới Mỹ Tho, liệu có qua được cầu Ben Lức không? Nếu tôi mà làm Tổng Thống thì có 10 chú sỉ quao cấp tá chờ có đến 100 chú tai cũng đánh sơ!

Sau khi trình bày kế hoạch đảo chính với đầy đủ chi tiết như một cuộc hành quân, Đại tá Z tăng hăng hárga giọng rồi tiếp: «Đây là một kế hoạch thảm khốc anh ạ. Nếu đem thực hiện, sẽ có ít nhất cả ngàn binh sĩ và hàng trăm thường dân vô tội phải thương vong, dù cuộc đảo chính thành công hay thất bại. Tuy nhiên có kế hoạch đảo chính thì cũng có kế hoạch chống đảo chính». Và đại tá Z trình bày như sau:

Sau khi biết được tham vọng của nhóm sĩ quan trẻ, bộ tham mưu quyết định sắp đặt một chương trình di kinh lý cho Tổng Thống, để ngay từ buổi sáng ngày G, Tổng Thống có thể rời khỏi thủ đô. Địa điểm Kinh lý có thể được chọn trong 3 nơi sau đây:

- Đà Nẵng (chỗ tọa lẻ khai mạc một trung tâm xã hội)

- Pleiku (chỗ tọa buồm lē đặt viên đà đầu tiên xây Trung Tâm Sắc tộc).

- Cần Thơ (chỗ tọa buồm lē trao bằng khoán ruộng đất cho nông dân)

Song song với kế hoạch di kinh lý nói trên, Tổng Thống cũng có thể quyết định một chương trình khác chẳng hạn Tổng Thống sẽ cùng gia đình ra nghỉ cuối tuần câu ca tại Phú Quốc!

Chuyển đi Phú Quốc hoàn toàn bí mật để đánh lừa phe ám mưu, T.Thống có thể bảo trước mời một cuộc tiếp tân lớn ở dinh vào tối

(Xem tiếp trang 55)

KHA TRẦN ÁC

Hú vía

Khi Đầu Gối viết những giòng này, còn 24 giờ nữa, cuộc độc diễn sẽ mở màn, nhưng chắc tới 100% là ông Thiệu sẽ phải bị sinh thêm 4 năm. Riêng Đầu Gối thì tưởng đã bị thủ tiêu vì mấy câu trêu chọc trò độc diễn. Đầu đuôi thế này:

Chiều thứ năm 30-9 Đầu Gối có viết trong mục ATV ở báo Sóng Thần một lá thư gửi ứng cử viên Nguyễn v Thịệu, lá thư có đoạn như sau :

«Hôm qua, ATV đi qua Ngã Sáu (Chợ lớn) thấy một hiện tượng kỳ lạ xin kè ông rõ, biết đâu chẳng làm ông thay đổi ý kiến bỏ cuộc độc diễn tro trên 3-10.

«Lúc đó vào khoảng 4 giờ chiều; trời không mưa mà chính mặt ATV nhìn rõ thấy trên một cái bì h chương đặt tại Ngã Sáu, hai con mắt ông, trên bức hình của ông, chảy nước ròng ròng. Trời tạnh ráo, mắt ông mờ trùng trùng, mà lại chảy nước, vậy nước ấy là nước gì? Chỉ có thể là nước mắt. Tại sao ông khóc? Chính ông khóc cho bản thân ông, hay nhữ g người đã chết, những người còn sống trên đất nước này, mượn mặt ông để khóc cho thân phận mìn, sù kiếp mình? Hay trời phạt khóc tố tiên chúng ta khóc dùm chúng ta? Tự nhiên nước mắt ATV trứa ra, và ATV cũng khóc. Khóc và thấy thương ông vô hạn. Thương thực sự chứ không phải thương mỉa mai. ATV nói dối, ATV xin hàn con ông, xin ăn cút ông. ATV thương ông vì ATV chợt hiểu sơ dễ thương trao

mileng, phải nhả ra, khi ngó binh. Cách đây hơn 10 ngày, đi chạy tiền cho Sóng Thần, cỗ phần đóng góp chỉ mới có triệu, còn thiếu 5 triệu, anh trao cho ATV sứ mệnh đau khổ mượn thêm. Mượn lung tung người mỗi người 300 ngàn, từ Chủ Naiem Tin Sơm Nguyễn Ca, tới ký giả Văn Đô v.v.. Vẫn thiếu. Hành mồ tại Hội TPB tạm tiền quy của hội. Ban trị của hội phải họp mới quyết định cho ATV mượn 200 ngàn đồng. Nguyễn và trao số tiền cho ATV, nói: Thần là nhất nước, mời được tiền quy của hội. Sóng Thần làm mọi người thất vọng.

«Bây giờ Quân bị bắt. Sóng TV và ATV không làm gì cho anh thật chó. Vậy ATV xin ông trả lương tha cho Nguyễn v Quân ATV nỗi súng thai, thư hứa.

Tưởng viết lão mẩy câu vui, rồi thói cha ai thêm Ngờ đâu, sang thứ sau, hồi 10 Đầu Gối vừa ở tòa soạn Sóng TV đi ra, có ba người lạ ăn vận chục, bước tới niêm nở, người khoác một tay Đầu Gối cười nói nuô với Đầu Gối: Chợt tôi đã đọc bức tâm thư của gủ ông Thiệu. Chúng tôi mỉm cười bức bích chương trên ông Thiệu chảy nước mắt. Mọi di cùng chúng tôi, chỉ cho chúng tôi coi mện tượng đeo. Người bên trái, còn cố tình giả vờ, cái đầu súng lực ném trong

quần, vào hông Đầu Gối để Đầu Gối hiểu ngầm là không đi cung không được. Đầu Gối biết là có biến, và ba người không phải thiện nhân, tìm Đầu Gối muốn đứng, nhưng Đầu Gối không dám kêu cứu vì sợ họ họ bắn bỏ liền, Đầu Gối lùi ra về bình tĩnh, trả lời:

— Tôi vui lòng. Mời các ông lên xe tôi.

— Không cần. Chúng tôi có xe riêng. Mời ông lên xe chúng tôi.

Bên lên xe. Để hoan hỉ, Đầu Gối binh thản nói:

— Các ông cho xe chạy xuống Ngã Sáu, tôi sẽ chỉ các ông coi.

Đầu Gối ngồi giữa. Hai người ngồi kèm hai bên. Một người ngồi đằng trước lái xe. Người phía tay trái, vẫn nụ cười niềm nở:

— Chúng tôi biết là ông viết phịa, chúng tôi khỏi cần coi. Nhưng điều chúng tôi muốn biết, điều chúng tôi cần biết hỏi ông là: « Ông là người của ai? »

Đầu Gối cười xòa, trả lời rất thẳng thắn, rất thành thực rằng Đầu Gối là người của Đầu Gối, Đầu Gối chưa bao giờ mà cũng chẳng bao giờ là người của ai. Đầu Gối biết rằng nếu Đầu Gối thuyết phục được bốn 3 người, thì có hy vọng thoát chết. Đầu Gối bèn trả tài hùng biện nói rất háng, rất say sưa, kể lè, on cả con kê đú thử... Ba người gật gù có mồi thông cảm. Người nhiều tuổi nhất, có vẻ người chỉ huy, nói với Đầu Gối:

— Ông nói có nhẽ đúng. Thôi chúng tôi cảm ơn ông và xin đưa ông trở về.

Xe trở về tòa soạn. Trước khi Đầu Gối xuống xe, người ngồi bên trái rút cái súng ra, chĩa cho Đầu Gối coi. Thịt ra cái súng giả, bằng gỗ. Ba người cười ngất, nói với ATV:

— Thấy ông, hay đưa dzai thi bon này cũng đưa dzai ông chơi. Bon này cũng không phải người của ai đâu! Thủ gân ông một chút. Gân ông còn tốt lắm.

Hú vía! Tới giờ phút này Đầu Gối vẫn chưa biết bọn ba người đưa dzai hay là người của ai,

Múa lân

Bầu cử độc diễn 3-10 năm nay nhằm đúng ngày tết Nhâm Đinh. Theo đúng tục lệ những ngày lễ lớn đồng thời để chào mừng «Tết 4

không» đặc cù oanh liệt trong cuộc bầu cử chỉ có một mình. Kiều Phong và Độc Thủ nhát định đảo chánh Đầu Gối một kỳ để chơi trò múa lân. Sự phản công giữa hai người viết phim này như sau : Kiều Phong lạc đầu tân.

Còn Độc Thủ lanh phần ôm cái đầu lân.

Mời bạn đọc xem cái «Đầu Lân» do Kiều Phong múa bút như sau :

Đảo chánh êm ái

(Kiều Phong viết thay Đầu Gối)

Người khoái bị đảo chánh nhất cõi đời này là ông Đầu Gối. Bạn không cần doa cúp viện trợ, không cần phải là quân nhân, bạn chỉ cần hô lên một tiếng: « Yêu cầu Đầu Gối đi chỗ khác chơi » thế là ông ta sẽ lập tức qui xuống lạy bạn ba lạy, rồi ra đi một cách khoái tử.

Số này, báo Đời viết về đảo chánh. Ông Đầu Gối ngồi vào bàn lô sáng tác những câu văn xô xiên hợp với đề tài chung. Sau mười phút loay hoay người bỗng hé lèn một câu rùng rợn :

— È ! Các ông đảo chánh tôi một phát giùm đi chứ. Mẹ kiếp ! Việt Ao Thả Vịt lâu quá rồi, chẳng có thắng nào đảo chánh giùm cho một ky. Bất công đêch chịu được !

Và người Đầu Gối sừng sững đứng lên, anh em nán ní thế nào người cũng không thêm hy sinh nữa.

Gần mờ năm nay Đầu Gối bắt đầu lười biếng. Bài Ao Thả Vịt bao giờ cũng đưa vào phút chót sau khi thử kỹ tòa soạn, thọ nhà in, quản lý tập họp thành một phái đoàn «đốt đít» Đầu Gối.

Bị «đốt đít» mãi rồi Đầu Gối sinh ra lì, cứ lì ra. Nước đến chân người mới chạy khắp tòa soạn, gấp anh em nào cũng túm chặt lấy :

— Ông ơi ! Ông viết giùm tôi một ky, cà phê, thuốc lá, nhuận bút cái gì cũng có ngay.

Thê nén, nhiều anh cứ thấy Đầu Gối vội vã tiến về phía mình, tay rút ví, là chuồn gấp.

Cái cảnh ông Đầu Gối ngồi kiểng để tài mới thảm. Một bữa KP và AVT ngồi ở quán cà phê mặt AVT thảm thờ vì «không biết kỳ này viết cái gì». Giữa lúc đó, một người đàn ông đến trước mặt Đầu Gối cùi đáo. Ông Đầu Gối giật mình, đứng phát dày, cười

rất tươi, đưa tay ra bắt. Ông kia trịnh trọng bắt lại. Ruồng như nhí vị thần nhau từ lâu lam.

Thực ra ông kia chỉ đến để xin mồi thuốc lá.

Kỳ này ATV được đảo chánh một phát như ý nguyện.

Đầu Gối cũng thuộc loại lì, chỉ hơi khác là mỗi lần được «ra đi» người cười toe toét.

Làm sao để màn TT độc diễn ?
(Độc Thủ viết thay Đầu Gối)

Từ khi đồng nghiệp Hòa Bình đăng một thiên hồi ký nhại đề «Làm sao để giết một vị T.T» các bài báo «Làm sao» trở nên rất thời thượng ! Đề chào mừng tan T.T 4 không đặc cử vé vang trong cuộc bầu cử độc diễn. Độc Thủ lần thầm phân tích xem «Màn rạng đê trở nên T.T độc diễn ?».

Muốn làm TT độc diễn, các phương tiện vận động bình thường trở nên cùi mềm. Trong cuộc bầu cử TT, PTI 3-10, các cuộc vận động với cử tri, dù chỉ nặng phần trình diễn huề dạng như họp báo, tổ chức nói chuyện với cử tri cũng bị bỏ xó, không được đem ra xài. Tuy nhiên kỹ thuật độc diễn đòi hỏi một số các biện pháp rất tàn khốc, Độc Thủ xin tạm thống kê như sau :

... Lựu đạn cay: Trong một cuộc bầu cử độc diễn, cử tri sẽ cảm động đến rót nước mắt khi thấy bọn «vô trách nhiệm» (danh từ của TT) lần lượt rút lui không ứng cử nữa. Trong khi UCV độc diễn vẫn li lợm nhất định hy sinh).

Có lẽ nhà nước cũng thấu rõ sự tình này, cho nên để giúp cho nước mắt chan hòa, lựu đạn cay bèn được sử dụng. Cũng nhờ bầu cử độc diễn, những người viết phim nhảm nhở đã làm giàu cho các từ ngữ thời sự bằng mấy chữ mới toanh: nendan chủ cay mắt ; Độc Thủ lấy tên tiếc không biết trong cuộc bầu cử độc diễn kỳ này, nhà nước đã sử dụng bao nhiêu lựu đạn cay, và số lựu đạn này tính ra là bao nhiêu?

— Lựu đạn ngừa: Trong một cuộc bầu cử độc diễn, ngoài sự cảm động, cử tri rất có thể sẽ liên

(Xem tiếp trang 40)

ÔI! CÁI CHUYÊN ĐÀO CHÍNH VỚI CÁC ANH NHÀ BÁO

Kiều Phong

Tinh thần cao

Một trong những loại người say mê tin tức về đảo chính nhất là anh em ký giả. Dù được hưởng nhiều ân huệ của nhà cầm quyền đương thời, dù đất nước có được hưởng dân bởi hai ông Nghiêm — Thuấn, nhà báo vẫn khoái đảo chính như thường. Đảo chính giả hay thật, thành công hay thất bại đều tốt, đều có chỗ dùng cả.

Nếu anh em có quyền phép để sản xuất ra cái mòn đảo chính, chắc mỗi năm anh em sẽ làm cách mạng ít nhất mười hai lần, không nghỉ hè.

Trước hết là vì nhu cầu làm tin chấn động, đặc biệt. Tờ báo không thể mỗi ngày nhai lại những tin tức quen thuộc như mặt trời lặn mọc. Mục tin vặt thì quanh đi quẩn lại vẫn là xe cát chở, chó cắn xe, nhân dân tự vệ bắn lẫn nhau, Mỹ lai săn ngưới. Tin lớn thì vẫn chỉ là những lời qua tiếng lại trong một cuộc tranh chấp kéo dài nhỉ nhằng.

Đến như những ngày có xuống đường, có lựu đạn cay, mặt mũi tờ báo đã đổi khác, đã xâm tụ nhưng vẫn chưa thực sự lợi dụng anh em bao chí mong đợi. (Để hỗ trợ cho sự sôi động của thời cuộc, một số báo bỗng mua thêm loại chữ cày to tò me, to hơn cả tên tờ báo, để đặt tit cho những tên giật gân. Trong tờ nào cũng như của cụ Trần Văn Quốc. Chữ gỗ giúp cho thời cuộc cháy thêm tí lửa (gỗ cháy được chờ chữ chi thi lạnh lùng).

Nhưng vẫn không thể bằng một cuộc đảo chính.

Sau nữa, nước này đâu có được cai trị bởi qui ông Nghiêm, Thuấn. Hàng ngũ ký giả rách rưới, lại có chiều díp để nói

sung với nhà cầm quyền hiện tại. Ông nào lên thì cũng thế, anh em rách vẫn hoàn rách, chung dù sao cũng trả được mối thù lưu cữu lâu nay. (Nhất là những ký giả hay bị đánh lầm).

Có lẽ vì vậy mà nhiều nhà báo vẫn được khích là giàu tinh thần cách mạng.

Triệu chứng

Nếu một nước có đến 3 ông lãnh tụ công khai tỏ sự giận dữ, căm hận nhau, lại có ông tổng kinh tế tăng thuế, tăng giá hàng lia lịa, những chuyện đó quá đủ để nhà báo có chính nghĩa ngồi chờ tia giật gân.

Hoa lục chỉ đại dột hủy bỏ cuộc diễu hành ngày Quốc Khánh mà Mao chủ tịch của họ bị chết lên chết xuống trên báo chí. «Mấy năm trước, chỉ vì lười xuất hiện, ký giả ngoại quốc lâu không được chiếm ngưỡng dung nhan, Mao trách Đảng đã bị khai tử một lần, đến nỗi phải nhào xuống sông Dương Tử bởi một phu cai chính, niet thấy mẹ.

Cuộc đảo chính thường đòi hỏi những triệu chứng, dấu hiệu tầm thường hơn.

Đài phát thanh Saigon hình như đã được trang bị một cái máy điện thực tốt. Nếu một phát cúp điện lâu chừng nửa giờ, khiến đài đang hát i ường, bỗng cản như hến, là đủ gây hoang mang dư luận. Một cuộc chuyền quân đi lạc đường cũng có thể khiến mọi người xôn xao, nhà báo hồi hộp. Do đó, một trong những bi kip được ghi trong cầm nang chống đảo chính là: «May điện đài phát thanh phải chạy đều».

Có hồi làng báo nghi ngờ đến cả cái sự im lặng của một ông lãnh tụ. Quân ta đặt lết lớn (Ông K. hổng

dung lạng thịnh, tình hình sắp sập bồng).

Những người có khả năng quyền hành đủ để gây xáo trộn được bao giới chú ý theo dõi từng tí một. Ông đang nói nhiều bỗng ít nói, hoặc ngược lại. Ông đang đi chơi nhưng chẳng bông ném khăn ở nhà, đều là những dấu hiệu可疑, mà nhà báo ráo khoái gán nó vào khoản «thời kỳ tiền đảo chính».

Một người chết đi, bằng hứa tra hứa lại một vài câu nói giờ của hồn. Một cuộc đảo chính xảy ra, anh nhà báo nào cũng muốn chứng tỏ rằng mình đã biết trước từ khuya.

Một ông phó TT đã mất điêm của nhà báo, cũng vì những chuyện liên can tới đảo chính như thế.

Có tin rằng ông dọa sẽ chơi.

Chuyện đảo chính mà nói um sùm lên thì mất vui rồi. Sau đó lại có tần cải chính: ông không dọa đảo chính. Làng báo thất vọng quá. Ông ta làm anh em mất 1 tin tám cột trang nhứt và 10 ngàn số báo.

Kê báo động

Có nhiều tuần lễ mà hầu như mỗi ngày tòa báo đều được một bỗng hữu thông báo: sắp có chuyện động trời.

Người báo tin thường lại không phải hạng ký giả chính cống. Họ sống cuộc đời nửa chính trị nửa nhà báo. Nếu cần họ viết lách được. Nhưng thường thường, họ đóng cửa, giao thiệp rộng, hiem tin tức để có chất liệu bàn luận tán dóc.

Cách báo tin của họ cũng đặc biệt.

Bạn đang ngồi trong tòa soạn bạn thấy một người đầy cưa xong vào, mặt mũi khâu trương, hoảng hốt la to:

— Chí nguy ! Chí nguy !

Bạn yên tâm. Cái anh chàng đó thường là vừa rời chiếc bạc sau khi đã «đè suốt» năm bảy phát và cạn vốn. Máy tiếc «chí nguy» ghé góm kia chỉ cốt diễn tả cái thế kệt của hắn: Hết bõ nó cái khoản lương mới lãnh rồi, bây giờ không biết xoay đâu ra tiền ăn từ giờ tới cuối tháng. Nếu bạn người mắt lén tò dò chờ đợi sự giải thích mấy tiếng «chí nguy» thì là bạn đại dột hết sức. Kẻ thua bạc sẽ bắt bạn nghe hắn kể về những phút xui xẻo, hồi hộp vừa qua, quanh đi quẩn lại vẫn chỉ có một vụ «minh ngõ» nó đòi J, ai ngờ nó đòi XI...» Cuối cùng là một vụ báu xaux tí tiền lẻ.

Ngay cả một kẻ báo tin nghe có vẻ rõ rệt hơn :

— Đại Biển ! Chết hếttoi noii...

Cũng chẳng có gì đáng ngại. Cái đại biển ấy chỉ có thể là tin vui: Trong một phút tĩnh toán làm bà xã hàn vừa có bầu đứa con thứ 9 thứ 10 chi đó, thế thôi.

Người đến tòa soạn báo tin đảo chính có tác phong khác hẳn. Hân hinh thản, tĩnh bờ, buông nhẹ hai tiếng :

— Xong rồi.

Cái gì xong ?, xong thế nào ? phải khuyên hắn ra quán cà phê, cậy miệng hắn bằng mấy điều thuốc, hắn mới lừng khừng tiết lộ vài chi tiết.

Những chàng này tra loan tin phịa nhất, và họ có bảo cho ta biết cả trăm cuộc đảo chính thì rỗi xã hội vẫn tĩnh bờ. Tuy nhiên, đã biết lại sao sấp có đảo chính thì quý vị này cũng lại biết giải thích tại sao cuộc đảo chính chưa xảy ra. Nhờ cái lối nói, nửa kín, nửa hở ấy, họ có thể cãi bay mọi chuyện. Và nếu đảo chính không chịu xảy ra thì hoàn toàn là lỗi ở nó. Lúc nào họ cũng vô tội, thành thật, và, «biết quá nhiều».

Đảo chính nhẹ

Tờ báo lớn, có một lực lượng phóng viên hùng hậu, mong đảo chính để trả tài, điều tra phóng sự. Báo nhỏ, thiếu nhân viên, cũng muống đảo chính, để có cơ hội vùng lên.

Nhưng một cuộc đảo chính đòi hỏi nhiều mòn đồ nghẽ lỉnh kỉnh và đăng danh sách nội các mới.

tổn kém như: Súng ống, xe tăng, máy bay, quân đội v.v., những món đồ nhà báo không có, đành phải chờ ở các lanh tụ. Tất cả sự đóng góp của anh em chỉ là chạy tít 8 cột hoan hô Cách mạng và đăng tuyên cáo, nhật lệnh v.v...

Báo nhỏ, ngày bán được vài trăm số, thường tự cho là mình có nhiều quyền, kể cả quyền làm đảo chính. Chủ nhiệm (kiêm thư ký tòa soạn, kiêm nhân viên thu quảng cáo kiêm thầy cò và túy phái) trong một cơn tuyệt vọng chán đời có thể chạy 8 cột. « Một cuộc đảo chính suýt xảy ra » (chữ «suýt» in nhỏ bằng con kiến, đứng gần cũng khó thấy). Nội dung bản tin như sau :

9 giờ tối hôm qua, một người đàn ông đã kéo dốc lực lượng từ Phú Lâm về Dinh Tao Đàn với âm mưu làm một cuộc đảo chính bất ngờ. Tình báo phe chính phủ đã phát giác kịp thời âm mưu đảo chính nói trên. Nội các họp khẩn cấp và biệt khu thủ đô đã báo động trăm phần trăm. Một kế hoạch phản đảo chính cũng đã được soạn thảo gấp tốc.

Đúng 9 giờ 25 phút lực lượng đảo chính, di chuyển bằng xe Honda đã bị chặn lại ngay khi toan đánh thốc vào phía sau dinh (góc Nguyễn Du — Thủ Khoa Huân xem hoa dò định kèm). Biết âm mưu bị bại lộ, người đảo chính phóng Honda chạy về hướng vườn Bùi Rò để lại một quả lựu đạn khói.

Văn phòng báo chí phủ Tổng Thống cho biết : sau khi thoát hiểm trong gang tấc nhờ sự bình tĩnh và sáng suốt, Tổng Thống sẽ đọc lời hiệu triệu quốc dân trên đài truyền thanh, truyền hình tối nay. Một lễ tạ ơn cũng sắp được tổ chức tại 3 ngôi chùa và 7 nhà thờ.

Báo chí bận vài trăm số, cứ đảo chính đại một phát như vậy, may ra báo lên chút đỉnh. Nếu nhà nước ngu dại kéo quân tới tịch thu, bắn báo cũng chẳng thiệt thời mấy, lại có cơ hội gầm gào chửi sự đàn áp báo chí.

Tuy nhiên, cả báo lớn, báo nhỏ đều có thể thực hiện một cuộc đảo chính nhẹ hơn : cài tó nội các dùm chính phủ.

Có một hồi làng báo đua nhau

Trong một buổi sáng đón tin, chàng thư ký tòa soạn hé lén : «Chính phủ sắp cài tó nội các rồi. Cái tó thế nào ? ai thay ai ? Làm sao trả lời được khi chính nhà nước cũng chưa biết. Thư ký tòa soạn hỏi :

— Nghe đồn lão B nắm chức thủ tướng.

Một ký giả góp ý :

— Tôi cũng nghe vậy. Ông Z có thể thay Y, kiến thức của cả tòa soạn mới đều thế, nhưng cần gì, tất cả khúc sau, anh em suy diễn ra hết. Mọi điều sự chọn lựa còn căn cứ vào tài đức. Sau, chàng thư ký tặng ghế bộ trưởng, tổng trưởng cho cả mấy tên chàng ghét nhất để họ hồi hộp chơi.

Danh sách tân nội các được phổ biến và cải biến đều đặn và liên tiếp mấy ngày đến nỗi không ai định chính kíp.

Tội ác và hình phạt

Cũng có một hình phạt dành cho những anh nhà báo ham đảo chính quá.

Đề chứng tỏ mình là người thạo tin, thỉnh thoảng ông nhà bác cho bà xã biết :

— Sắp có đảo chính !

Bà xã xanh mặt, lo sợ, ông loan thêm vài tin tức ly kỳ, rùng rợn, mới nghe ở tòa báo.

Bà xã tính toán một lúc rồi đưa ra phương pháp đối phó đầu tiên.

— Thời từ nay ông đừng có đi chơi khuya nữa. Lỡ có gì...

Thế là tự nhiên ông nhà báo mất bõ nái khoán đi chơi nhưng hàng thật khuya rồi ngủ lang ở nhà bạn bè.

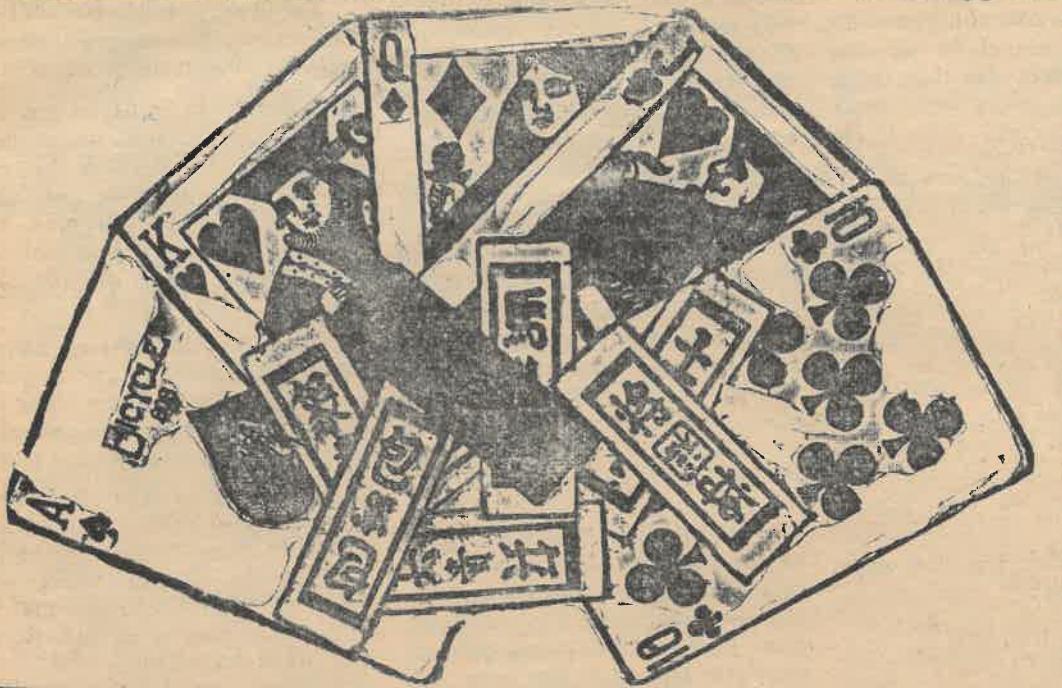
Vài hôm sau, đi làm về, ông có thể thấy nhà chật chội hơn vì bà đã khuân về vài tạ gạo với đủ thứ củ lúa, nước mắm, gạo lức, muối mè v.v... Nhiều khoản tiền túi của ông bị bà trưng dụng vào việc đối phó với đảo chính hết cả.

Đảo chính không xảy ra, chưa xảy ra thì những món đồ vẫn phải được đem dùng.

Thế mới có cái cảnh ; đất nước vẫn thái bình nhưng anh nhà báo bị giam ở nhà buổi tối, ăn cơm gạo lức, muối mè túi bụi suốt tháng, chán ú cõi ra.

Ấu đó cũng là số phận hẩm hiu của kẻ lở miệng đảo chính hụt.

KIỀU PHONG

Tam thập lục kế đảo chánh

Vi Hương Châ

Truyện Tam Quốc là túi khôn của những người có tham vọng chánh trị, hiện là bộ tiểu thuyết mà Bộ Quốc Phòng đã bắt buộc các sĩ quan cao cấp theo học khóa Tham mưu Quốc phòng và các sinh viên trường Sĩ quan chiến tranh chánh trị Đà lạt, phải đọc thuộc lòng. Thời đại Tam Quốc là một thời tranh đoạt quyền bính giữa phe phái chánh trị, Chánh đạo có, bá đạo, ma đầu, giặc cỏ cũng không thiếu gì.

Trong trường thiền tiểu thuyết giá trị lịch sử này đã diễn tả hàng trăm cuộc Đảo Chánh lớn nhỏ, tràn liệt ra cũng mất hàng trăm trang. Tuy nhiên nếu phải tràn thuật những kế hoạch đảo chánh trong thời đại Tam Quốc thì chúng ta có thể qui lại được 36 kiếp đảo chánh tức Tam thập lục kế vậy.

Sau đây xin trình bày về 36 sách lược đảo chánh trong binh pháp Trung Hoa mà ngày nay đương nhiên vẫn còn có giá trị. Thành công hay thất bại khi đem ra thi hành lẽ đương nhiên không phải kế hoạch dở mà tại người sử dụng kế hoạch lãnh đạo cuộc đảo chánh áp dụng sai, cũng như lang y bốc nhầm thuốc vây. Chúng ta thử tiên đoán trong 36 kế hoạch đảo chánh này, kế hoạch nào sẽ được các phe phái đem ra sử dụng khắp thế giới sau này.

1) MAN THIỀN QUÁ HẢI: nghĩa đen là đợi lúc trời tối vượt qua biển. Với thời đại chúng ta, có thể tạm thích nghĩa như sau: Đợi lúc chánh quyền cực bối rối do những yếu tố bên ngoài đưa lại hãy ra tay. Như vậy sự thay đổi lập trường của các nước đồng minh với chế độ đương thời.

2) VI NGỤY CƯU TRIỆU: Nghĩa đen là vây nước Ngụy nhưng đánh nước Triệu.

3) MUỘN ĐAO SÁT NHÂN: mượn tay

người giết hộ kẻ thù. Như người Mỹ muốn di chánh Tổng thống Ngô Đình Diệm bèn pha tin Ngô Đình Nhu đang liên kết với Bắc Việt, quá Tôn thất Đinh phải ra tay giết hộ Ngô Đình Diệm, Ngô Đình Nhu cho Mỹ. Muốn hạ Dương và Minh, Ca bốt Lốt phao tin Dương và Minh đang mìn đòn trung lập hóa miền Nam khiến Nguyễn Khanh phải ra tay chỉnh lý.

4) DĨ ĐẬT ĐÃI LAO: tức là lấy nhàn hạ chôn mệ mồi, lấy thong thả chống vội vàng. Như ở Trung Tướng lúc nào cũng thong thả đập cái xì đao quanh các đường mòn trong dinh mà đầu bờ trang đê mặc cho ông Thiếu tướng tha hồ muôn hét, 24 háng sau đành phải chấp thuận ngoan ngoét làm phó ngài chơi xoi nước cho ông Thiệu 48 tháng sau cho làm phó thường dân luân.

5) SÀN HỎA ĐÀ KIẾP: tức là theo lửa cháy đánh thật mau thật mạnh. Dư luận trong giới mưu sĩ chánh trị cho rằng, nếu một Phó Tổng Thống bị áp dụng kế sẳn hỏa đà kiếp này với ông Tổng thống vào chiều ngày mồng hai tết Mậu Thân thì chắc ngày hôm sau trở thành người hùng của dân tộc rồi.

6) THANH ĐÔNG KÍCH TÀY: tức là đương đòn kích tây dùng kế nghị binh. Coi chừng những phe phái đồ sộ vào sự công kích ông này nhưng lực lượng chủ yếu của nhóm này tìm cách xử ông khác.

7) CÁCH NGẠN QUAN HỎA: tức là lẳng lơ con cá vàng đứng bên bờ xem lửa cháy đợi lúc tàn cuộn cheo ghe sang thu dọn chiến trường bắc ghế ngồi. Đó là thái độ im tiếng có kế hoạch của Đại tướng D.V.M vậy, mặc cho ông Kỳ phao kích ông Thiệu mạc anh em TPB đến quỳ gối cúi đầu mời ngài lẩn đáo cuộc tranh đấu.

8) TIẾU LÝ TÀNG ĐAO trong nụ cười dấu con dao sát. Cụ Ng. văn Huyền và ông chủ tịch Tối Cao Pháp Viên Trần Văn Linh lúc nào cũng cười, nhứt là bà Phan nguyệt Minh lúc nào cũng cười nụ khiến mà lùm đồng tiền, quả là sức mạnh ngàn cân, cuộc bầu cử biết đâu lại bị một nụ cười vô hiệu hóa.

9) LÝ ĐẠI ĐÀO CƯƠNG tạm giải thích cho dễ hiểu là mùa mận đến là cây Đào phải khô. Đó là sách lược đảo chính của chiến lược gia Thích tri Quang cần gì phải chống đối chính quyền. Thỏa hiệp giữa Mỹ và Trung Cộng đã khiến Bắc Hàn và Nam Hàn ngồi lại với nhau. Nặng cân hơn nữa là chính chủ tịch nhà nước Bắc Hàn Kim Nhật Thành đã lớn tiếng lên án đàn anh Nga Sô rằng nếu ngăn cản anh em chúng tôi ngồi lại mi nhau sau 18 năm xa cách chúng tôi sẽ đoạn giao với anh liền — Thời cuộc thay đổi, chống đối làm chi cho mệt, ngủ cho khoẻ thế nào cũng bắt chiến tự nhiên thành pheu này.

10) THUẬN THỦ KHIỀN DƯƠNG: Cần gì phải đuổi dè đề bát, đề chúng thầm mệt, khi chạy qua mặt thuận tay bái một cái là xong mang về ăn thịt vua bờ hời. Thường thường người sành điệu muốn tráng thận cường tinh phải ăn ngọc dương — muốn ăn khỏi có mùi hôi trước khi mồ dè người ta bắt để phải chạy cho toát hết mồ hôi ra đề lúc ấy bớt đi không có mùi hôi — và hết chất độc không xóa ăn mới cực bỗn tráng thận được, nếu không sẽ nhiễm bệnh Thiên đầu thống rất khó chữa. Có thể quan Thái Thủ sẽ dùng sách lược này để áp lực với cụ lớn ta.

11) ĐẬP HAO KINH XÀ: đập vào cổ để rắn sợ phải bỏ chạy. Những cuộc xuống đường lát nhất, bỏ túi hiện nay phải đòn áp thẳng tay, đề nỗ lực con rắn Hồ Mạng to tướng từng vang bóng 1 thời trên chính trường miền Nam phải bỏ chạy, sau đó sẽ dài ngô phục hồi sức khoẻ các con rắn nhỏ bị đòn áp mấy bồi.

12) TÁ THI HOÀN HỒN: tức là mượn xác cho hồn trở về, đây là kế hoạch đảo chánh của ông Võ Văn Hải nguyên chánh văn phòng của TT Ngô Đình Diệm đang áp dụng. Ông Hải đã thí nghiệm trong cuộc Bầu cử Dân Biểu vừa qua bằng cách ông ra tranh cử lấy danh hiệu chân dung của cố Tổng Tuồng với một mục tiêu duy nhất là Quốc tang Ngô Đình Diệm. Ông Hải được thu được 7000 phiếu tín nhiệm.

13) ĐIỆU HỒ LY SƠN: điệu hổ ly sơn, đây là kế hoạch đảo chánh của ông Phó, dù Tổng Thống cũng từ chức rồi đấu võ chơi xem ai được.

14) DỤC CẦM CỐ TUNG: muốn bắt cho nên tha làm phúc. Biết đâu Tối ương Nixon chẳng dành kế Dục Cầm Cố Tung nên đã không thèm cúp viện trợ.

15) PHAO BẮC DÂN NGỌC: tức là thi con chốt bắt con xe, đúng nghĩa là ném hòn ngói dồn hòn ngọc về, ta cho một lãnh tụ hạng nhì bị cháy tiêu đề lanh tụ số một ăn.

16) CÀM TẮC CÀM VƯƠNG: Muốn mau kết thúc thắng trận nên chiếu tướng ngay là xong, diệt giặc xén bắt chúa. Muốn giải thoát cho gần 500 kỵ binh Mỹ bị cầm tù tại BV-Nixon đâu hèn nói chuyện với BV sang nhậm trà với Mao trạch Đông là xong.

17) HỒN THỦY VÔ NGƯ: Muốn bắt cá lớn phải quậy đục nước. Muốn bắt được chánh phạm đang có âm mưu làm khó dễ các cố vấn phải mặc cho tình hình xáo trộn thêm nữa, loạn sà ngầu thêm mới bắt được cá to, bây giờ tình hình còn yên tĩnh quá làm sao bắt được cá lớn chỉ bắt được tép riu mà thôi — bắt làm gì mất công nuôi cơm.

18) QUAN MÔN TÓC TẮC: Đóng cửa lại mà bắt giặc. Năm 1962 làm sao có một Phạm phủ Quốc, Nguyễn văn Cử khi hai phi trường Nam Vang và Vạn Tượng đầy nhoc sĩ quan phòng không của ông Diệm.

19) GIÁ SI BẤT DIỀN: Giả vờ ngu dại nhưng không điên. Kế nay coi vậy nhưng rất nguy hiểm, phải bắn lähm lähm mới xử dụng được, nếu không bắn lähm sẽ bị lầu hòa nhập ma như trường hợp Tướng Dương văn Đức và Hồ hữu Tường già vờ điên ai ngờ hoa ra điên thật. Nay ta cứ ngồi lỳ, nó chỉ ta cũng im, làm như dại vậy.

20.) THƯỢNG LÂU TRÙU THÈ: Diễn nghĩa nàng bị rót lại bóp bì của Hoàng Đế suy tôn lanh tụ lêu lầu cao vút rồi cắt thang—phuờng già nò và lũ nghịch gật rất sở trường về kế hoạch này.

21.) SUẤT KHÁCH VI CHỦ. Từ địa vị khách đòi ra địa vị chủ. Tình thế hỗn loạn người ta biết đâu Ưng Cử Viên Phó Tổng Tuong dự khuyết sẽ Suất Khách Vi Chủ.

Đó là 21 kế trong 36 kế để chiếm đoạt ngôi vua tức là đảo chánh.

Trong 36 kế thi Bộ tham mưu chống đảo chánh đã phá được 21 kế vị chí còn 15 sau đây, hai phe đang chuẩn bị tung ra là :

- Mỹ nhân kế
- Không thành kế
- Phản gián kế
- Khô nhục kế
- Liên Hoàn kế
- Vô trung sinh hữu kế
- Âm độ Trần thương kế
- Phù đê trúu tân kế
- Kim thuyền thoát xác kế
- Viễn giao lân công kế
- Giá đỗ diệt Quốc kế
- Du lương hoán trụ kế
- Chi tang mạ hỏe kế
- Tầu vi thượng sách kế

Đang được các lãnh tụ chống đối điều, nghiên đề đảo chánh, chờ xem những gì sẽ xảy ra !

Trang báo này sẵn sàng đăng tải biết đâu chẳng là những bước tiến củ có kết quả !

CON RÙA CỦA NÀNG

TẾ ĐỀ

Chuyện bắt đầu từ cái nhìn của nàng một buổi sáng...

Tôi uống cà phê và thảo luận về khóa học trực thăng với một sĩ quan Không Quân Mỹ.

Tôi mặc đồ bay màu cam và đê râu quai nón phớt xanh. Tôi làm lì tôi không « style » vì thực ra chương trình do người Mỹ soạn thảo thường rất kỹ lưỡng, hợp lý (chẳng có gì để mình phải nói nhiều)

Có thể những điều này ở tôi làm nàng chú ý khi...

Tiếng đánh máy ngừng và qua lớp cửa kính tôi thấy nàng ngước mắt nhìn tôi. Bị tôi bắt gặp, nàng chớp chớp mi và hơi lúng túng rút một điếu thuốc ra châm lửa, mỉm cười với tôi rồi sau đó lại tiếp tục đánh máy.

Tôi chỉ kịp nhận nàng mặc một chiếc pull đen, môi nàng đánh son hồng bạc.

Sau cuộc thảo luận, tôi trở về phòng làm việc. Tôi lại bắt gặp nàng nhìn tôi. Tôi mỉm cười với nàng.

Sáng hôm sau, tôi gặp nàng ở câu lạc bộ. Nàng đang ăn điểm tâm. Tôi nhận ra nàng vì nàng vẫn mặc chiếc pull đen, vẫn môi son hồng bạc tóp theo cung mõi cong đầy đặn.

Tôi đến quầy gọi đồ ăn và cà phê. Nàng hắng giọng đầu chào tôi. Tôi chào lại nàng và kéo ghế ngồi cùng bàn với nàng. Trong căn cứ này, ít ai để ý đến ai. Tôi có thể ngồi với nàng một cách tự nhiên. Nàng tự giới thiệu tên nàng Helen. Nàng có thể gọi tên tôi một cách dễ dàng trên bảng tên.

— Anh mạnh khỏe chứ ?

Nàng nói với tôi câu đầu tiên. Tôi nhấp cà phê mỉm cười với nàng và nói dừa :

— Tôi « bắt buộc » phải khỏe.

— Tại sao lại bắt buộc ?

— Vì tôi phải chỉ huy một đám trẻ rất phá nhát sắp từ Việt Nam qua, tôi muốn nói là những khát sinh phi công học về trực thăng !

— À tôi hiểu ! Công việc của anh thích thú nhỉ.

Nàng không nói nhiều chỉ nhìn tôi bằng đôi mắt xanh xám, đôi mắt của một con mèo xiêm. Tôi nghĩ đến một con mèo đen.

Tôi bảo Helen :

— Xin lỗi Helen tôi hơi tò mò một chút, bạn như Helen thích mặc áo màu đen phải không ?

Nàng hơi lưỡng lự, mỉm cười rồi trả lời :

— Anh nhận xét đúng lắm. Đạo này, tự nhiên tôi thích màu buồn. Nhưng tôi tin tôi sẽ mặc màu khác nếu... cuộc sống của tôi có một sự gì đổi thay thoát ra khỏi cái đều đặn nhàn chán.

— Tôi có cảm tình ngay với Helen vì dáng dấp, vì những ý tưởng rất Á Đông của nàng.

Cuối cùng, tôi trả tiền và chia tay nàng. Nàng cảm ơn tôi và nói mong gặp lại tôi...

Trước ngày nghỉ cuối tuần tôi thấy có một sự đổi thay ở Helen. Nàng mặc một chiếc áo màu cam. Nét mặt Helen lóe vui khi nàng gặp tôi ở cửa. Nàng hỏi :

— Cuối tuần anh có đi chơi đâu không ?

Tôi biết nàng hỏi tôi chỉ để tôi đề nghị một cuộc đi chơi chung với nàng. Nhưng vì còn quá nhiều công việc, hơn nữa tôi không muốn những người bạn Hoa kỳ trong căn cứ thấy tôi là một người dễ bay bướm nên tôi đã bảo nàng :

— Tôi phải ở nhà làm việc. Tuần này tôi bận lắm, Còn Helen có đi đâu không ?

Helen mặt thoảng buồn cố phác một nụ cười rồi lắc đầu.

Tôi an ủi nàng :

— Tôi hy vọng sẽ được mời Helen đi chơi cuối tuần với tôi... À... mà chắc Helen đang vui phải không ? Tôi thấy cô đã đổi màu áo rồi !

— Cảm ơn anh tôi cũng mong thế.

Rồi chúng tôi chia tay nhau. Tôi chúc nàng hưởng những ngày nghỉ cuối tuần thật vui.

Chiều thứ bảy và ngày chủ nhật tôi cảm thấy nhớ Helen. Tôi hút khá nhiều thuốc. Tôi đã yêu Helen ? Còn sớm quá để nói điều đó, nhưng tôi biết không có sự hiện diện của nàng tôi thấy trống rỗng.

Dáng dấp của nàng, giọng nói của nàng ám ảnh tôi trong đêm.

Sáng thứ hai tôi gặp lại Helen trong câu lạc bộ. Vẫn chỗ ngồi đó, vẫn màu môi đỏ, vẫn màu áo đỏ. Tôi vẫy tay chào nàng từ cửa. Nàng dor tay vẫy nhẹ tôi.

Tôi đến ngồi cùng bàn nàng. Tôi hỏi ngay :

— Helen lại mặc áo đen sao ?

Nàng khẽ gật đầu. Helen trầm lặng hẳn. Tôi khơi chuyện :

— Helen học hết Trung học rồi chưa ?

— Vâng.

— Helen có tính học gì không ?

— Tôi cũng chưa biết nữa.

Bấy giờ nét mặt của Helen vui trở lại. Tôi hỏi nàng :

— Helen có thích học về báo chí không ?

Nàng nhíu mày suy nghĩ rồi nói :

— Cũng hay đấy.., thế mà tôi không nghĩ ra.

Tôi bảo nàng :

— Học về môn này Helen dễ có dịp đi du lịch.. biết đâu chẳng có ngày Helen sẽ sang Việt Nam !

Tôi nhìn thấy những tia tin tưởng trong mắt Helen. Nàng hơi ngửa mặt, bàn tay áp tựa vào má.

— Ô ! Thật tuyệt. Nếu tôi được sang nước anh. Phải ! Thế mà tôi không nghĩ ra ! Tôi sẽ ghi tên học về báo chí.

Tôi hỏi đưa Helen :

— Sự thay đổi này có làm Helen sẽ mặc áo màu khác không ?

Helen mỉm cười hóm hỉnh :

— Có thể lầm chứ !

Ăn xong bữa điểm tâm nàng bảo tôi :

— Hôm nay tôi vui, anh cho phép tôi được trả tiền nhé.

Tôi gật đầu và mỉm cười. Ra khỏi câu lạc bộ tôi và nàng chia tay để trở về phòng làm việc.

Rồi từ đó nàng chỉ đi làm buổi sáng. Buổi chiều Helen dùng thì giờ để theo học lớp Báo chí và tham khảo tài liệu tại thư viện.

Tôi muốn gặp Helen một cách kín đáo hơn nên tôi đã đề nghị với Helen là nàng sẽ là giáo sư Anh Văn của tôi và tôi sẽ học với nàng ở Thư Viện.

Nàng bắt đầu đọc sách về Việt Nam. Tôi gửi mua cho nàng một vài tờ báo hàng ngày và tạp chí từ Saigon. Helen cũng theo dõi tình hình Việt Nam trên tivi và radio. Nhiều khi nàng am hiểu tình hình hơn là tôi !

Chúng tôi cảm thấy mến nhau một cách đặc biệt. Tôi nghĩ nếu Helen có đôi mắt màu đen và nàng nhuộm tóc màu đen thì Helen chính là một thiếu nữ Việt Nam. Helen bảo chứng nào nàng sang VN nàng sẽ nhuộm tóc, đeo kính đen và mặc áo dài.

Helen và tôi thường đi chơi với nhau những ngày nghỉ cuối tuần. Nàng cũng đưa tôi đến gia đình nàng để giới thiệu với cha mẹ nàng.

Có một điều chắc Helen rất ngạc nhiên là từ ngày quen nàng tôi chưa hôn môi nàng. Tôi biết nàng chờ đợi điều này đã lâu. Tôi chỉ cần nhìn ánh mắt cuồng đại của nàng những lần nàng đi chơi biển một mình với tôi. Tôi mới chỉ hôn từ biệt nàng trong đêm trên trán, trên đầu mũi, trên tóc, trên má.

Một ngày chủ nhật, Helen rủ tôi xuống New Orleans chơi nhân tiện nàng sẽ dạy tôi một số từ ngữ về thành phố ngay tại chỗ.

Chúng tôi đi xe bus để có thể ôm nhau xem cảnh dọc đường. Chúng tôi đi vòng theo bãi biển xuống New Orleans.

Tại New Orleans nàng và tôi đi thơ thẩn ở đường Bourbon, một đường phố hẹp hơn đường Tự Do nhưng dài hơn và bay bướm, vui nhộn hơn nhiều.

Tôi khoác vai Helen và nàng vừa đi vừa dạy tôi Anh văn. Trong Helen rực rỡ như một cây Noel. Nàng mặc robe trắng

khoác một chiếc áo choàng màu cam. Helen đi giày cao gót trắng và đeo đồng hồ quai lớn màu là cây. Mặt Helen tinh nghịch với chiếc kính ốp màu tim nhạt.

Chúng tôi đi qua những hộp đêm trình diễn Strip-Tease giữa những lời liên miên hấp dẫn của những quảng cáo viên da đen và da trắng. Thỉnh thoảng một cô vũ nữ ngồi trên đùi ăn mặc hở hang phóng từ phòng ra hè phố. Helen và tôi né tránh với những nụ cười dẽ dại. Tất cả mọi thứ ở đây đều vui nhộn, dẽ dại! Những nhạc sĩ da đen mặc quần áo xọc màu sắc sặc sỡ chơi nhạc Dixie như điên, những người ăn mặc bình thản xin tiền, những cô bán hàng luôn luôn cười.

Ngay cả nhà cửa ở đây cũng vui, phần lớn được sơn màu hồng.

Tôi và Helen cũng chìm vào trong nguồn vui đang cháy ấm át trong Bourbon.

Cuối cùng Helen đề nghị với tôi là chúng tôi thuê xe ngựa để đi chơi trong thành phố.Ở Bourbon có hai chiếc xe ngựa cho thuê. Chúng tôi chọn chiếc xe có con ngựa trắng và ông xã ích già.

Ngồi trên xe ngựa tôi hỏi Helen :

— Nghe nhạc ngựa vui như bản Jingle Bells.

— Thật tuyệt ! Em hy vọng sẽ được hưởng một Noel thật đẹp với anh :

Tôi đưa tay ôm tròn vai nàng. Helen ngược nhìn tôi rồi ngả đầu vào ngực tôi âu yếm. Thỉnh thoảng nàng lấy tay chỉ những điểm đặc biệt của thành phố và nói kèm theo những từ ngữ mà nàng nghĩ tôi không biết.

Thỉnh thoảng tôi hôn vào tai và tóc Helen.

— Anh có một cô giáo thật dễ thương !

Helen nói với tôi :

— Ở một phương diện khác, tôi mong tôi sẽ là cô học trò bé bỏng của anh.

Tôi mỉm cười thầm nghĩ 1 ngày đẹp trời Helen sẽ là cô học trò bé bỏng đó...

Ngày đẹp trời đó là ngày lễ Valentine, lễ dành cho những kẻ yêu nhau.

Tôi dành cả buổi sáng để sửa soạn và trang hoàng phòng cho hợp với không khí Valentine.

Tôi bồn chồn chờ Helen đến vào buổi chiều. Helen luôn luôn đúng hẹn thế mà đến giờ hẹn tôi vẫn hồi hộp vì hôm nay tôi có một quyết định lớn.

Có tiếng gõ cửa thật nhẹ, Tôi biết là Helen. Nàng vẫn gõ cửa theo nhịp luân vũ.

Tôi mở cửa, đóng nhanh và ôm ghi lấy Helen hôn môi nàng. Nàng té dại trong tay tôi không kịp phản ứng. Cúi hồn môi đầu tiên thật dài đến nghẹt thở.

Khi tôi rời vòng ôm, Helen xúc động đến ứa nước mắt trên vai nàng. Helen nói thật nhỏ :

— Em chờ phút này từ lâu rồi.

Tôi hôn nhẹ lên trán nàng và nói :

— Anh cũng thế !

Bây giờ tôi mới ngắm nàng. Helen đến với tôi huy hoàng. Nàng mặc một chiếc robe màu rượu chát, Giày cũng cùng màu. Tóc nàng kéo cao ở phía sau.

— Hôm nay trông em thật tuyệt... mà lúc nào thì em đối với anh cũng tuyệt rồi.

Helen nhìn quanh phòng rồi mỉm cười nói :

— Anh có óc thẩm mỹ lắm ! Em không ngờ đấy. Tôi bảo nàng :

— Còn nhiều điều bất ngờ anh dành cho em. Anh trang hoàng cho em... em có gì thưởng anh không ?

Helen nháy mắt với tôi thật tinh quái :

— Rồi anh cũng sẽ ngạc nhiên... Em sẽ cho anh một món quà mà em không cần theo.

Helen tự động cởi áo chàng, và tụt giày ra đi chân trần.

— Em uống chút rượu với anh nhé !

— Đề chút nữa đã anh. Em mệt và hơi lạnh.

— Thế thì đề anh sưởi cho em.

Tôi và Helen lén giường. Chúng tôi chui vào chiếc chăn len có in những chiếc lá thu màu nâu đỏ. Tôi ôm chặt Helen.

— Tự mình đang nằm dưới lớp lá úa nhưng không lạnh vì tự mình có hơi ấm của nhau và... tình yêu.

Helen đặt bàn tay thon dài của nàng trên ngực tôi.

— Tay em lạnh quá !

Tôi lấy bàn tay úp lên tay nàng. Cả buổi chiều chúng tôi uống rượu, nhảy với nhau trong phòng. Helen cũng nấu cho tôi và nàng một món «tử» của nàng.

Đêm đó, như đã hứa, nàng đã cho tôi một cái quà tặng say đắm nhất của nàng. Một quà tặng cả một đời không quên...

Tôi ghi chằng chít dấu bút đỏ trên cuốn lịch những ngày Helen đến phòng tôi, những ngày yêu nhau miệt mài.

Nhưng đến gần tháng cuối trên tờ lịch tôi phải trả lại Việt Nam và tiếp tục làm phi công chiến đấu.

Ngày đó Helen biết và nàng đã can đảm đối diện. Đêm cuối cùng tôi rời đất Mỹ, tôi rời Helen, nàng đã khóc và yêu tôi rất nhiều.

Những giọt nước mắt của Helen nhỏ cho tôi đến tận phi trường với cái vẫy tay từ biệt cuối cùng. Những giọt nước mắt đã rơi xuống chiếc pull màu đen buồm tôi mới gấp nàng.

Hai tuần sau tôi nhận được thư của Helen.

Anh.

Em thật khổ sở khi trở lại phòng anh không có anh. Bây giờ thì một sĩ quan VN khác đã ở phòng anh rồi.

Em rời căn phòng với một cảm giác mất mát, đau buồn, tuyệt vọng. Em có cảm tưởng như em

vừa đánh mất một vật gì thật quý trên đời. Anh có bao giờ có cảm tưởng đó không ? Cái cảm tưởng mất mát một cái gì rất thân với em là cái cảm tưởng thường đến với em ! Em sẽ kể cho anh nghe những ý nghĩ đến với em khi em viết thơ này cho anh — Một câu chuyện thật của em.

Hồ, đó em khoảng 9 hay 10 tuổi gì đó. Em được nghỉ hè và thường «sì sọ» làm vườn giúp bố em. Một hôm chợt bố em gọi em : «Helen đến đây mà xem». Em chạy ngay lại và thấy từ khóm hồng Bồ em cầm ra 1 con rùa đất khá lớn. Em đoán nhận nó niềm vui lớn. Em đặt tên cho nó là Mike và em sờ tên nó bằng sợi đũa trên chiếc mai của nó. Hè đó Mike là người bạn vui nhộn nhất của em. Mike chạy nhanh hơn cả chiếc xe vận tải lên giây cột của em. Em thường đem Mike đi chơi với em ở hồ. Đôi khi em cho Mike chơi chung với những con rùa khác. Nhưng nó ôm không khoái lắm mà chỉ muốn chơi với em thôi. Em cất nhỏ đồ ăn cho nó hàng ngày và làm một cái hộp cho nó ngủ cạnh giường em.

Đi đâu em cũng cho Mike đi theo. Tự bạn của em ghen lám. Mike không phải là một con rùa mà thôi. Nó chính là người bạn duy nhất của em.

Em chỉ biết khóc và khóc. Bố mẹ em chẳng giúp em được cái gì ! Không ai có thể an ủi được em.

Em tuyệt vọng. Thế là em đã mất Mike và em hoàn toàn cô đơn. Em không thiết ăn uống hay vui chơi cùng tại bìa.

Sáng nào em cũng chạy ra khóm hồng để xem có Mike không, khóm hồng mà lần đầu em thấy Mike ở đó.

Thứ Bảy nào em cũng ra hồ nơi mà em và Mike cùng hưởng những ngay hè tuyệt vời.

Sau một vài tuần lễ em hiểu rằng thế là em mất Mike thực sự nhưng em vẫn ra hồ và ngồi buồn một mình xem những con rùa khác bò qua.

Đó là một mùa Đông dài lẽ thè nhưng vì bài vở ở trường bế bộ nên em cũng đỡ khổ. Em, Bastir và Dorothy với đã có xe đạp để dong chơi cùng nhau sau buổi học. Nhưng mỗi lần ra vườn hoặc tối hồ em không thể quên được Mike.

Em vẫn để thức ăn và nước trong hộp cạnh giường em. Em vẫn tin rằng em chưa mất Mike.

Rồi hè lại tới, em đã lớn hơn một tí, khôn hơn một tẹo. Bố em đã cho em một góc vườn, và các dụng cụ làm vườn. Em trồng mấy khóm hồng mới.

Một hôm bố em bảo : «Này Helen, con biết cái gì không ! » Em nhìn theo ngón tay của bố em và em thấy chú Mike lò ra khỏi bụi cây. Em mừng quá. Thế là Mike đã trở lại với em. Em chẳng hiểu tại sao Mike sống với em suốt mùa hè, rồi bỏ đi vào mùa đông, và lại trở về với em mùa hè sau.

Em chỉ tin rằng chính Chúa đã để cho Mike sống lâu hơn và mang lại cho em. Chúa hiểu em yêu nó.

Sự chia ly thật dài và khổ nhưng cuối cùng Mike đã trở lại.

Bây giờ em khỏe và cũng về anh, nhưng em tin rằng rồi anh cũng sẽ trở lại với em như Mike.

Chúa sẽ giúp chúng mình gặp lại nhau. Cứ em thấy điều đó thật khó khăn.

Em sẽ yêu anh và chờ anh cho đến khi điều đó trở thành sự thật.

Em yêu anh nhiều
Helen.

Tôi nghĩ rằng tôi không thể là con rùa Mike để trở lại với Helen.

Tôi là một phi công chiến đấu.
Tôi thương Helen vô cùng.

Nhắn tin

TRẦN ĐÌNH CHÍNH ở đâu gởi thư
về 191/3c Nguyễn Huệ Gia Định. PHẠM
TRỌNG HÙNG.

Cuốn trong Sóng Thần

Tuần lễ trước là một tuần lễ «rung rợn» đối với anh em báo Đời vì cùng một lúc vẫn phải tiếp tục thực hiện tờ báo có chủ đề ghê gớm là Đảo Chánh, Chống Đảo Chánh, lại còn phải vật lộn để thực hiện một tờ báo mới, hoàn toàn mới.

Ông Đạo Cây dù chỉ đóng góp mỗi ngày một đoạn ngắn riết cợt, nhưng cũng mệt nhoài người.

Xin kè hầu quý vị những cái mệt của việc làm tờ báo Sóng Thần mới để quý vị chia sẻ với anh em những vất vả, cực nhọc và tha thứ cho những sơ sót, lúc đầu không sao tránh khỏi. Vì Đời là ta báo mẹ đỡ đầu Sóng Thần, bao nhiêu đọc giả của Đời đã tin nhiệm Đời mà tìm đọc Sóng Thần, thì Đời phải chịu trách nhiệm. Xin quý vị tha thứ cho những sơ sót đó.

Trước hết, báo mới ra trong vài tháng vừa qua đêm được đến mươi tờ, có lẽ nhiều tờ mà quý vị có nghe tên rồi quên. Ra một tờ báo mới, chen chân vào thị trường báo chí là một chuyện khó.

Vậy mà Sóng Thần mới ra đã được tiếp nhận đón nhận, chứng tỏ một là cái tên của người chủ trương nhóm Hà Thủ Nhơn và anh Chu Tử còn thu hút mạnh mẽ.

Làm một tờ báo mới thì phải qui tụ một ban tòa soạn mới. Tòa soạn nhật báo đồng gấp 10 lần tòa soạn Tuần báo. Mà một tòa soạn mới, trong những ngày đầu, giống như một đài banh chưa tách rivot, chung nhiều, lần chưa có lối chơi đồng đội, nên rất dễ trực trặc. Mỗi cầu thủ một khả năng. Mỗi cầu thủ một cá tính, ai nên đi tiền đạo, ai nên đi hậu vệ, ai làm thủ môn. Nếu không có thủ quân giỏi, nhà đầu đất tài tình thì, xin lỗi!

Bạch Tuyết, dù có Tam Lang góp châm đội bạch cũng dễ thua trận đấu. Mà trưởng hợp tòa soạn Sóng Thần thì cả thủ quấn Uyên Thảo lẫn nhà đầu đất Chu Tử đều còn lo... chạy tiền. Ở các phương tiện, lo bảo vệ cơ sở chung v.v. tránh sao cho khỏi những sơ xuất làm bạn đọc bức minh.

Không những tòa soạn mới mà cả ê kíp thợ chữ cũng mới từ tuần báo chuyển sang nhật báo. Đang

Sinh tử phù

ÔNG ĐẠO CÁY

lai rai một tuần xếp một tờ báo Đời lai rai, bây giờ được tăng cường để xếp 7 tờ Sóng Thần, nghĩa là gần bằng 9 tờ báo Đời. Nếu quý vị có khen ngợi Sóng Thần thì xin khen ngợi các em ẩn công sắp chữ trước.

Một thứ mới nữa là in bằng máy mới, chưa từng ai sử dụng ở Việt Nam. Máy offset, mà lại Webb Rosati, chạy luôn một lúc ra tám trang báo đầy hình ảnh. Người tài tình nhất đã phối hợp được cả công việc tòa soạn với ẩn công và máy móc kỹ thuật có công đầu đem tờ báo Sóng Thần in đẹp đẽ, sáng sủa tới tay quý vị đúng ngày giờ phải kề là Đăk Giao.

Nếu quý vị biết sơ sơ mấy nỗi khó khăn trên thì dù mấy số báo đầu có vài sơ thất chắc quý vị cũng sẽ tha thứ hết! Và đối với anh em, bà con đã góp từng chút một, để tờ báo khởi từ số không đến thành một tờ báo lớn quý vị cũng có thể hân diện vì tờ báo của mình.

Còn những nỗi khó khăn khác nữa kề ra không hết.

Sóng gào

Một buổi chiều, tờ Sóng Thần số 5 ra đời, vừa ra tới cửa nhà in bần đạo thấy một bác đạp xích lô ghé lại, bỏ tiền mua ngay một số báo rồi lên xe ngồiở trang nhất đọc châm chọc liền tại chỗ.

Thứ nghĩ một đọc giả như vậy trong chờ chi ở tờ báo? Tại sao, bác nông này tới mua ngay một số báo, và đọc ngay những tin tức,

bình luận, bài Ao thả vịt, coi hình ảnh thời sự...? Bác đang tròng chờ gì ở trang nhất đó?

Đạo Cây đã trông thấy lối đọc báo của nhiều anh em đạp xích lô, là mua một tờ báo bình dân, phần lớn là tiểu thuyết tầm thường chuyện ma quỷ... rồi nhét vô cạnh xe, buổi trưa nghỉ lấy ra lai rai đọc tiểu thuyết.

Vậy vị đọc giả vô danh của Sóng Thần đó đã mong đợi gì ở trang nhất của tờ nhật báo «không giải trí và ru ngủ» mà là tờ báo đấu tranh?

Phải chăng họ mong mỏi nghe thấy tiếng nói của Cách Mạng? Nếu Cách Mạng nghĩa là sự đổi thay số mạng của hàng triệu hàng triệu người trên đất nước thân yêu này, làm cho kẻ nô lệ được tự do, làm cho kẻ nhục nhã được mở mặt hảnh diện, làm cho dân tộc ta diệu linh bị dày dặa, bị sỉ nhục, được đứng lên trong vinh quang, tự chủ và tự cường trong hòa bình và dân chủ, nếu cách mạng có ý nghĩa như vậy thì Sóng Thần đã cất lên được tiếng nói của những nguyện vọng thiêng thiêng của cách mạng hay chưa?

Sóng Thần có gào lên được tiếng sống của ngàn, triệu nhân dân đang muôn gào thét bốc lửa hay chưa?

Nhà Phật đã ví tiếng nói của chánh pháp như Hải triều Âm. Còn tiếng nói của Cách Mạng thì sao?

Vị đọc giả đạp xích lô vô danh kia khi cầm tờ báo Sóng Thần trong tay, có thấy vang dội trong lòng

tiếng gào của sóng, tiếng phản uất của người bị đọa dày, tiếng hào hùng của người bắt khuất, có hoa sinh động trong tiếng vọng của biển ngàn lớp sóng khác chăng?

Vị đọc giả vô danh đó, khi nhìn trang nhất của tờ báo, có thấy những dấu hiệu tiêu tri của một sự huy động, làm chuyên dịch vận mệnh của dân tộc hay chăng?

Đúng nhìn một đọc giả như vậy, người làm báo nào mà không thấy lời hối, nôn nao, nghe tiếng sóng thông thiết về sứ mạng của mình, một người cầm bút. Thông tin, lúc đó không phải chỉ còn nhiệm vụ loan báo những tin tức, mà còn là truyền cảm một thông điệp. Bình luận không còn là lời phân tích của lý trí mà còn là tiếng thông thiết của cõi lòng.

Khen chê!

Một trong những đọc giả sớm nhất của Sóng Thần là nhà văn Nguyễn Đức Quỳnh. Chiều 25-9 cụ Quỳnh tham hành tới tòa báo, từ lúc 2 giờ để chờ đợi, trong bộ bà ba nâu từ thời và đội guốc mộc. Đì qua một lần, thấy báo chưa ra, cụ đi rồi lại sau trở lại. Cụ nhìn cái máy Webb nó chạy soanh soạng, từ một cuộn giấy trắng cuộn ra máy vòng như chúng sinh đầu thai mây kiếp, cuối cùng tuôn ra, cắt ngang, gấp ngay, thành một tờ báo.

Cụ Nguyễn Đức Quỳnh là một người đã làm báo từ những năm 1930, 40, đã làm báo giấy bản ở chiến khu thời chống Pháp, bây giờ đang trước một cái máy tàn tiến cụ tuyên bố: «Tôi cảm ơn ông bác sĩ Trần Ngọc Ninh đã cứu sống tôi, tôi còn được nhìn thấy anh em làm một tờ báo như thế này». Xong, cụ cầm ba tờ báo in ra, bị lem luốc dọc không được vì mục chưa đều, và ra về.

Một nhận xét của cụ Nguyễn Đức Quỳnh là nói với Đạo Cây là: «Đọc tờ báo này thấy đủ các món phái từ khai Tông đến Kiếm Tông, từ Võ Đang tới Khổng Động, Thiếu Lâm và Cái Bang...»

Đó cũng là nhận xét của rất nhiều đọc giả và đồng nghiệp.

Có ban đồng nghiệp chê rằng cầm tờ nhật báo Sóng Thần xuống là một tờ tuần báo ra... hàng ngày. Nhật báo chỉ mà lại làm chủ đề báo ông Bảo Đại, tờ Ông Thiệu rồi

KHINH DÂN!

Nhân Dân Tự Vệ
Nay rất oai hùng
Xét người xét xé
Xét hỏi lung tung!

— Đưa coi căn cước
— Dạ bầm ông đây!
— Đưa giấy hoãn dịch!
— Dạ bầm có ngay!

Nhân dân tự vệ
Giữ xóm giữ làng
Giữ phường giữ khóm
Sao ra đứng đằng??

— Cố này đứng xuống
— Dạ bầm thưa ông!
— Ai dèo cõi vậy
— Dạ thưa,, là chồng!

Ói ông cảnh sát
Ông ở đâu rồi
Dè mấy tên nhóc
Hành hạ chúng tôi!

Cảnh Sát không rảnh:
Mắc dẹp biền tình!
Thương cho bá tánh
Cuộc sống đêu linh
Ói ông Chính Phủ
Khinh dân nhường này
Ôi họ Dân Chủ
Nghĩ mà đáng cay

TÚ KẾU

Nhu bạn đọc thấy Sóng Thần không trả lời trước các lời lẽ thiếu lễ độ đó.

Nói chuyện Sóng Thần gồm tay sai, dù là gia nô của chính quyền hay tay chán của đối lập, thì cũng đều là 1 lối nhục mạ «ngậm máu phun người, miệng mìn đe trước tiên».

Trước hết Sóng Thần gồm vốn của những người thập phương từ xứ gop lại, những cái mặt như Chu Tử, Uyên Thảo, Ông Đạo Cây, Lý Đại Nguyên v.v.. có thể lường bít mấy ngàn đọc giả góp vốn để đi làm tay sai cho ai không? Lá số tử vi nó cũng nói là không. Nếu một người nào trong đám người trên mà bị «Tử hỏa nhập ma», đì ion thò một lanh tú phe phái nào, thì kẻ đó đàng bị cắn đầu ngay, đoạn đầu chí tội, chửi của nhà chúa đe nói đến những sự hổ mang phản lại đao. Nhưng Ông Đạo chúc chán trong đám mấy người này hiện chưa có ai bị... tầu hỏa nhập ma cả! Nếu có thì chắc ông Đạo đã phạm giới sát sanh rồi!

Về chuyện vu cáo của phe này, nhóm nọ, hoặc vì ghen tức, hoặc vì hiếu lầm, múa xà tội vong nhân qua rồi nhưng bần đạo cũng xin... xá tội cho họ!

Thế giới đang chuyền mình

LÝ ĐẠI NGUYỄN

Cuộc đột diễn 3-10 của liên danh Thiệu Hương đã thu hút tất cả sự chống đối và sự chú ý của toàn dân Việt Nam, thể hiện dư luận Việt Nam hầu như quên đi những biến chuyền quan trọng trên thế giới. Thực ra đối với dư luận thế giới thì tuy có đề ý tới cuộc bầu cử thảm thương tại Việt Nam, nhưng hình như vẫn đe VN bị chìm di không còn nổi bật như trước nữa.

Vấn đề nổi bật của thế giới hiện nay là việc Trung Cộng đang có những cuộc thay đổi quan trọng để chuẩn bị bước vào Liên hiệp Quốc, đồng thời đón Tổng Thống Mỹ Nixon. Song song với biến cố trong lục địa Trung Hoa, các lãnh tụ Nga đang ráo riết di khắp nơi để vận động thế liên kết và giao hảo mới. Chót hết là Nhật Hoàng đến Alaska đe gặp TT Mỹ Nixon trên đường qua Âu Châu, đây là lần đầu tiên vị Hoàng đế của Nhật xuất ngoại.

Biến cố tại Trung Cộng

Trong khi Mỹ, một nước cựu thù địch với Trung Cộng chính thức đưa đề nghị trước đại hội đồng LHQ để thâu nhận Trung Cộng vào Tổ chức Quốc tế này, thì cùng lúc đó tại Trung Cộng các phi trường trên khắp Hoa Lục bị đóng cửa. Lệnh cấm binh được loan báo.

Có tin cho rằng chủ tịch Cộng đảng Trung Quốc Mao trạch Đông đã chết hay bị bệnh nặng. Nhưng ngay sau đó tin này bị cải chính, rồi tin khác xuất hiện. Tướng Tống tham mưu Quân lực Trung Quốc đã đưa Lưu thiếu Ký chủ tịch nhà nước đi trốn. Và đại hội tối cao Trung quốc triệu tập.

Lưu thiếu Ký được xem là một lãnh tụ thân Nga của Tầu, đã bị tước hết quyền binh và giam tại một nơi bí mật tại Lục Địa, sau cuộc cách mạng văn hóa. Từ đó tới nay Trung Cộng không có chức vụ chủ tịch nhà nước, Tất cả quyền hành tại Trung Cộng tập trung trong tay Mao trạch Đông, Lâm Bưu và Chu ân Lai.

Nhưng trên danh nghĩa thì Mao chỉ là chủ tịch đảng, không đại diện cho nước Trung Cộng, thể hiện mỗi lần tiếp các quốc khách Chu ân Lai đều phải đại diện. Nhưng dù sao chức vụ của Chu cũng chỉ là thủ tướng, rất kẹt về nghi lễ nếu phải tiếp đón 1 vị Quốc trưởng khác.

Để chuẩn bị đón tiếp Tổng Thống Nixon vào năm tới, một cuộc đón tiếp lịch sử, đánh dấu một

giai đoạn mới của Trung Cộng, có nghĩa là Trung Cộng bỏ chính sách cô lập để gia nhập cộng đồng thế giới. Với chức vụ thủ tướng, Chu ân Lai sẽ khó làm cho một vị Quốc trưởng siêu cường hài lòng.

Trong khi đó thì Mao tuy là chủ tịch đảng, cái đích mà Nixon muốn gấp, nhưng Mao cũng không phải là Quốc Trưởng, hơn nữa Mao cũng không muốn đích thân ra tận phi trường đe đón tiếp Nixon, muốn đe Nixon phải vào tận tư dinh của ông kiển. Người Đông phương thậm chí là thế. Thua thua vẫn phải giữ tư thế.

Nixon đại diện cho một nước siêu cường, thực tế thi TC không địch nổi nên phải bắt với Mỹ, nhưng chính Nixon chứ không phải là phải xuống nước. Không những phải rời nước mà còn phải rời tận nhà của Mao để cho Mao định.

Chính vì đe cho cuộc đón tiếp Nixon được hoà thuận, Trung Cộng đã chính thức loan báo Lưu thiếu Ký trốn đi, có lẽ trốn luôn sang bên kia thế giới làm như vậy là chức chủ tịch nhà nước Trung Cộng chính thức bị khuyết, và Quốc hội Trung Quốc phả bầu lại chức vụ này.

Theo tình thế hiện nay, và sau những vụ thất bại về ngoại giao Trung Cộng đạt được với Mỹ là công của Chu ân Lai, họ Chu là người có niềm triết vọng nhất để đoạt chức chủ tịch nhà nước. Nhưng trong khi đó tại Lâm Bưu và Giang Thành vợ của Mao không muốn, chính vì thế mà tình hình Trung Cộng bị xáo trộn. Nhưng với uy tín của Mao và với tài ngoại giao của Chu. Chắc chắn Chu sẽ ngồi được vào ghế Quốc Trưởng Trung Cộng.

Với diễn biến trên, chúng ta thấy Trung Cộng nhất định thực hiện cuộc sống chung với Mỹ. Trung Cộng tạm thời phải chấp nhận hai nước Trung Mỹ và phải giúp Mỹ mau giải kết chiến tranh Việt Nam. Vì rằng vào tháng 4 năm 72 Chu, Mao sẽ gặp Nixon tại Hoa Lục, và giới thầm quyền Mỹ cũng như Quốc hội Mỹ đã lên tiếng dự liệu rằng trong vòng tháng nữa kể từ tháng 10-71 binh sĩ chiến đấu Mỹ sẽ rút hết khỏi Việt Nam và họ chỉ đe lại VN khoảng chừng 50.000 quân bảo vệ cơ sở mìn.

Mỹ cũng chuẩn bị ráo riết.

Để yên tâm di với Trung Cộng mà mặt A

vẫn có lực lượng cầm chân nổi Trung Cộng, Mỹ đã vira vận động vừa thúc đẩy Nhật vào thế phải phục hồi thế lực Quân Phiệt để tái vũ trang, để tự phòng vệ lấy Á Châu.

Nhật Hoàng trong trận đệ nhị thế chiến là một người tượng trưng tối cao cho sức mạnh của Quân Phiệt Nhật, từ khi thất trận bị đầu hàng Mỹ, Nhật Hoàng hoàn toàn im lặng, sống liêu giao với đời của một vị vua làm vì và với con trung, vì ông là nhà vua vật học.

Bên nay thì ông lại nổi bật trở lại, ông bắt đầu tiếp xúc với thế giới bên ngoài, người mà ông tiếp xúc đầu tiên là Nixon Tổng thống Mỹ, rồi tiếp đến là các quốc trưởng Âu Châu. Phải chăng vai trò lãnh đạo chính trị của Thiên Hoàng đã được người Mỹ trả lại. Sự phục hồi tư thế của Thiên Hoàng cho thấy nước Nhật phải tái vũ trang để cầm chân Trung Cộng tại Á Châu. Nhật sẽ liên kết với Nga để phong tỏa Trung Cộng đe cho Mỹ đi với Trung Cộng.

Về mặt Nga, trước khi Nixon gặp Thiên Hoàng Nhật, cố vấn Kissinger của Tổng Mỹ đã gặp ngoại trưởng Nga Gromyko để vận động cho một cuộc phản chia ảnh hưởng thế giới giữa Nga và Mỹ. Tổng bí thư đảng Cộng sản Liên Xô Brejnev viếng Nam Tư, một quốc gia Cộng sản Trung Lập, rồi tiếp tục đi Hung. Lẽ đe giải thích lý do tại sao phải đe Nam Tư độc lập, Tức là Mỹ đe cho Nga bắt liên lạc lại với Nam Tư sau nhiều năm hai nước Cộng sản này tách rời nhau.

Thủ tướng Ấn Độ bà Indira Gandhi, đến Mạc tu Khoa để gặp Kosygin thủ tướng Liên Xô, và Chủ tịch nhà nước Liên Xô Podgorny 1-10 đến Bắc Việt. Tất cả những cuộc viếng thăm chính thức của các lãnh tụ chính trị Quốc tế nêu trên, cho thấy, tình thế quốc tế đang biến chuyền rầm rập. Đương nhiên vẫn đe VN vẫn là trọng điểm của những biến chuyền đó. Vì vẫn đe Việt Nam đối với Mỹ và Trung Cộng cũng như Liên Xô, được coi như là một yếu tố chính trong vấn đề tranh chấp cũng như điều đình.

Vấn đề Việt Nam đe với các cường quốc

Do cuộc tung hỏa mù của Mỹ ra bằng vũ bão cứ bị bài tại Nam Việt, đã làm cho dư luận Mỹ lấn dư luận thế giới cũng như Việt Nam quên biến đi rằng: vẫn đe Việt Nam vẫn là vấn đề chính trong mọi cuộc thương thuyết giữa các lãnh tụ Quốc Tế vẫn đe Việt Nam vẫn là vấn đề trọng yếu, vì có giải quyết xong vấn đề Việt Nam, quân lực Mỹ có rút hết khỏi Việt Nam thì Trung Cộng mới yên tâm chơi trò Hòa bình với Mỹ. Vấn đề quan trọng của Trung Cộng tuy là chiếm sao cho được chiếc ghế hội đồng bảo an trong Liên Hiệp Quốc để tạo tư thế đuổi Trung Hoa quốc gia ra khỏi tổ chức này, sau khi được nhận vào LHQ. Nhưng vấn đề nguy hiểm đe với Trung Cộng là Mỹ vẫn còn một số quân không lùi lại Nam Việt, bởi đây đe cho Trung Cộng yên tâm đe cho Mỹ đưa quân ra khỏi Việt Nam. Vấn đề VN phải rõ ràng quyết trước đâ.

Như vậy là Trung Cộng và Mỹ đều hiểu ngầm với nhau rằng họ sẽ phải kết thúc cuộc chiến này

trước ngày T.T Mỹ chính thức viếng thăm Trung Cộng. Nhưng Nga nào có đe yên. Nga vẫn thue BV giống minh lèn đe chiến đấu. Đối với BV ngưng chiến bất cứ kiểu nào trong điều kiện hiện nay họ đều bị thiệt hại. Chính vì thế mà họ cố chạy theo Nga đe tiếp tục chiến đấu. Nhưng rồi nạn lụt tràn tới là kiệt quệ tài sản còn lại sau những đợt bị oanh kích và tiếp tế cho CS miền Nam.

Nay thì Mỹ Nga lại đã đạt được một thỏa hiệp mới tại VN, Gromyko ngoại trưởng Nga vừa chính thức lên tiếng tại LHQ, là: Mặc dầu hoàn toàn ủng hộ lập trường của Cộng sản VN đòi Mỹ rút hết quân khỏi Đông Dương, nhưng chính phủ Nga không quan tâm đến số lượng quân sự Mỹ có mặt tại Đông Dương, hay số lượng quân đội địa phương được Mỹ huấn luyện, vũ trang và tung vào chiến địa theo lệnh của Hoa Thịnh Đốn, mà chỉ đòi Hoa Kỳ phải ngưng can thiệp về cả chính trị lẫn quân sự vào nội bộ các xứ Đông Dương, và phải từ bỏ mọi mưu toan dùng vũ lực áp đặt tại Đông Dương, những chế độ phù hợp với sở thích của Mỹ.

Qua lời tuyên bố trước Đại hội Đồng LHQ trên đây của Ngoại trưởng Nga, cho thấy Nga đã không còn coi sự hiện diện của quân đội Mỹ tại VN là điều quan trọng nữa. Mỹ muốn đến bao giờ rút quân cũng được. Hoàn toàn trái với lập trường Hòa bình của Cộng sản Việt Nam.

Sự kiện đó biểu lộ rằng Mỹ Nga đã thỏa thuận với nhau về thời khóa biểu lui quân rời, vẫn đe không còn phải đặt ra nữa. Nếu Mỹ có đe quân ở lại VN nhằm đối phó với Trung Cộng càng bay. Nga không còn ủng hộ việc Bắc Việt đòi phải rút hết binh đội Mỹ khỏi Việt Nam thì mới có hòa bình. Nga hoàn toàn không coi vấn đe Việt Nam là chính của họ. Mỹ cứ trực tiếp nói chuyện với Bắc Việt.

Tuy nhiên mặc khác vẫn thấy thận ý của Nga là muốn cuộc chiến tranh ở đây kéo dài thêm nữa. Nhưng việc kéo dài được hay không là ở Bắc Việt.

Trước khi Podgorny sang Bắc Việt thi Lý Tiễn Niệm phó thủ tướng Trung Cộng đã sang chặn đầu đe ký hiệp ước thương mại với Bắc Việt trước. Nhưng thế có nghĩa là Trung Cộng đã tranh cướp thời cơ năm Bắc Việt với Nga rồi.

Nga thỏa thuận với Mỹ, nhưng Nga lại muốn Bắc Việt tiếp tục chiến đấu một mình. Tàu thỏa hiệp với Mỹ thi Tàu muốn chấm dứt chiến tranh tức khắc. Nga Tàu đều đe với Mỹ. Thế nên khi hai bên Mỹ Tàu đồng ý chấm dứt chiến tranh Việt Nam thi Bắc Việt khó còn cưỡng lại được nữa. Vì Nga không thể chống lại được cả 2 kẻ thù Mỹ Tàu. Nga chỉ muốn có một phần ảnh hưởng tại Bắc Việt thôi, nếu Mỹ đe được ở Tàu chấp nhận điều kiện đó của Nga, thi Nga cũng không muốn gì hơn. Về phía Tàu thi trong nhất thời họ có thể chấp nhận đe rời sau đó sẽ dùng ảnh hưởng của mình đe gạt Nga ra, khi hòa bình trở lại, vì Tàu ở gần Bắc Việt hơn Nga, có nhiều cán bộ hạ tầng hơn Nga. Chính vì thế mà cuộc chiến tranh Đông Dương sắp bước vào giai đoạn chót, với rất nhiều biến cố và nhiều tang thương cho đất nước chúng ta

BÀI HÁT RU

Cạc tôi có nhiều bạn từng hoạt động cách mạng bên Tàu thời kháng Pháp, có kẻ nhiều chuyện tíc cười. Càng hạn một người Tàu bèn đó bỗng vồ lấy người mình mừng rỡ : «A, tiên sinh họ Trần bà, tôi cũng họ Trần đây, chúng ta anh em trong nhà cả mà.» Ông bạn người Mã Lai bèn trả lời từ khắc : «Thì chúng ta cũng là người Trung Hoa cả mà».

Cạc tôi thoát trọn tròn mắt ngạc nhiên (Chắc chắn người VN nào nghe nói vậy cũng ngạc nhiên và mèch lòng). Nhưng trong câu chuyện tiếp nối, Cạc tôi khám phá ra rằng ông bạn người Mã Lai đó gốc Tàu. Thế thì việc ông vơ vào như vậy nào có khác gì ông Trần Tàu hỉ hả làm tiệc chào mừng nhận họ Trần Việt Nam.

Đến như Krushchev mà cũng viết «nhân dân VN gồm một thành phần lớn là người Trung Hoa», thì đúng là anh già mờ bối lão.

Cương quyết phân biệt mình với Tàu chỉ còn nhân dân VN ta thôi. Ra ngoài quốc (nhất là Tây phương) bị ai nhận nhầm là Tàu thì bao giờ mình cũng cải chính bằng được.

Hy sinh cả dân tộc để làm lợi cho cộng sản là ông Hồ, vậy mà khi chủ tịch Hồ chết, chủ tịch Mao cùi cùi Chu Ân Lai sang phúng điếu qua loa rồi ra về ngay. Chủ tịch Nga cũng đau có đích thân sang phúng điếu nghĩa tử là nghĩa tận với chủ tịch Hồ.

Cạc tôi có một lần ngao du quanh lai Á, trên chuyến xe hỏa đi Kuala Lumpur nói chuyện với một người Mã Lai. Cạc tôi phát biểu ý kiến : «Nep sống của chúng

ta ở miền Đông Nam Á này hao hao giống nhau cả.» Ông bạn người Mã Lai bèn trả lời từ khắc : «Thì chúng ta cũng là người Trung Hoa cả mà».

Chủ tịch Nga sô cũng vậy còn gà mờ hơn Kút Xép, nghe thường thường người Tàu địa phương họ Trần đó tự ý thức ngay là mình ở địa vị chủ, làm một bữa tiệc thịnh soạn để mời vị «tiên sinh họ Trần». Việt Nam tôi cùng ăn mừng nhận họ. Các anh em Việt hoạt động cách mạng bên nước ngoài thường tung đói lăm, nhiều khi ăn lạc rang trữ bữa. Bởi vậy mỗi lần xảy ra vụ ông Tàu họ Trần (hay họ Lý, hay họ Quản v.v.) nhận họ, thi ông họ Trần (hay họ Lý hay họ Quản v.v.) Việt Nam bèn kéo luôn cả đám anh em đồng chí của mình tới dự tiệc đoàn viên nhận họ cho thêm...long trọng. Nguyễn do sự nhận họ hồn nhiên đốt người Tàu nào thuở còn cap sách di học cũng được thầy dạy là tuốt tuột dài đất mèo cực Nam nước Tàu đều thuộc vào địa giới Tàu hết ráo trời. Vậy ông Trần Việt Nam với ông Trần Tàu thì cũng là đồng bào cả.

Cương quyết phân biệt mình với Tàu chỉ còn nhân dân VN ta thôi. Ra ngoài quốc (nhất là Tây phương) bị ai nhận nhầm là Tàu thì bao giờ mình cũng cải chính bằng được.

Cạc tôi nhân có bài hát rất tiếng ru tặng các đồng đạo của cả 2 miền :

A ơi... A ơi...
Lọt lòng ngày một lớn
Có bầu sữa mẹ (σ) chăm
cho mình

Hồi ôi, bắt bóng bỏ hình
Hồi ai khôn lớn (σ) ngoại
nước non.

À à ơi... À à ơi.

xxx

Già Hồ yêu nước cũng yêu nhân dân cùng mình. Nhát động của già Hồ đều là long yêu nước và yêu nhau cùng mình của ông.

Chắc Mao nghĩ (theo truyền thống Trung Hoa) :

Vậy sao mà ngay ký hiệp định Geneva xong dân chúng lại ẩn ẩn vò Nam ? Đám 80 vạn người cố tình chạy thoát đó không phải là nhân dân sao ? Phải, nhưng là đám nhân dân Việt gian phản động !

(Một nước mà có tới 800 ngàn người công khai phản động, làm Việt gian thì không hiểu sao nước đó chống Tàu được mấy ngàn năm theo dòng lịch sử ?)

Già Hồ bèn uýnh ! Trước uýnh ngầm, sau uýnh công khai đề chiếm nốt miền Nam mà thanh toán lũ Việt gian chớ. Ấy là cuộc nội chiến tương tàn bắt đầu.

Trong Nam tất nhiêu người quốc gia chống lại già Hồ dưới quyền lãnh đạo anh minh của Ngô tổng thống. Và những người đó lúc chúng ta, cho đến nay vẫn được gọi là những người quốc gia yêu nước chống cộng.

Vật đổi sao đổi, miền Nam kinh qua bao nhiêu vụ đảo chính thực, (đảo chính thôi, chẳng nên dùng chữ cách mạng làm gì) và bao nhiêu vụ đảo chính hụt.

Big Minh lên thay Ngô lãnh tụ anh minh. Nhưng Big Minh cũng chẳng anh minh gì hơn (hay không được quyền anh minh) nên vẫn phải dùng một khuôn mặt cũ làm lồng dân người đánh rụp : khuôn mặt Nguyễn Ngọc Thơ.

Rồi Nguyễn Khánh thay Big Minh với khuynh hướng độc tài vội vã. Bèn bị chống đối. Tướng mà nắm quyền thì dễ bề quân phiệt, ta đổi sang chính quyền dân sự. Thế là các vị Phan Khắc Sửu Phan Huy Quát, Trần Văn Hương (hay phiên nhau lên lèo lái thử. Có thể là các vị có lòng đầy, nhưng tài bất cập chí nên cũng đánh nổi đuổi nhau đến rồi nổi đuổi nhau đi. Lại trở về với giới quân sự vậy. Vòng luân quân mãi. Nhưng cũng nên có cái gì đổi mới một chút chứ. Không còn cá nhân quân sự lãnh đạo nữa mà là cả Hội đồng Tướng lãnh xúm vào, để anh nó kiểm soát anh kia, tránh độc tài quân phiệt. Tướng Thiệu giữ chức vụ chủ tịch ủy ban lãnh đạo quốc gia ; Tướng Kỳ lãnh vai trò chủ tịch Hành pháp Trung Ương.

Rồi bầu cử để nghị cộng hòa. Ông Thiệu thành Tổng Thống, ông

Kỳ thành phó Tổng Thống. Nhiệm kỳ bốn năm hai ông chánh phó cơm chẳng lành canh chắng ngon.

Rồi sửa soạn bầu cử Tổng Thống nhiệm kỳ hai với ba liên danh Thiệu, Kỳ, Minh. Toàn những khuôn mặt cũ rich. Cũ rich mà cũng không xong, đánh đùng một cái hai liên danh Kỳ và Minh rút lui, còn lại một liên danh ông Thiệu... độc diễn. Bầu cử dân chủ mà lại chỉ có một liên danh thì bầu cử cái con mẹ gì. Mà không đi bầu thì ông Thiệu chè là không chống cộng, làm lợi cho cộng sản. Trong khi đó chiến tranh chấm dứt đến rồi. Thành thử ra khi chiến tranh lẽ ra đã thật sự chấm dứt rồi, ông Hồ CS hơn Mác Lê nhất định châm ngòi nội chiến, Ông Hồ của «nhân dân» gọi đám người chống cộng miền Nam là lũ Việt gian, đến khi chiến tranh sắp chấm dứt thì ông Thiệu gọi đám người không đi bầu (cuộc bầu cử độc diễn) là làm lợi cho cộng sản, là tay sai cho cộng sản. Như vậy nào có khác gì trước đây bị Hồ chí Minh kết tội là Việt gian ?

Lại như nếu kỹ thuật Mỹ tiến tới chỗ phát minh ra được một thứ thần nhẫn kiểm soát được cả những linh hồn chưa đầu thai bên kia thế giới, thần nhẫn đó được viện trợ cho Việt Nam vào dịp vận động bầu cử vừa qua thì chắc chắn những linh hồn người Việt chưa đầu thai cũng sẽ như những đồng bào còn sống mà được nghe những lời sóng phát thanh siêu tần số nhắn nhủ là dưới đó (dưới đường âm) các linh hồn cũng nên gửi kiến nghị về ủng hộ cuộc bầu cử mùng 3 tháng 10. Và tất nhiên ngày bầu cử mùng 3 tháng 10 vừa qua nếu đã được tổ chức êm thầm trên dương gian thì các linh hồn dưới âm phủ cũng phải tích cực đi bầu cho đồng chờ không thể nằm khoèo ở phần mộ mà tẩy chay cho được. Vì như vậy là khuynh công, là làm lợi cho Cộng Sản, là làm mất nước vào tay Cộng Sản, (đến vụ tổng phản bội Mậu Thân mà Cộng Sản cũng không cướp nổi nước này nữa là bây giờ) là không tích cực ủng hộ lập trường bốn không của ông Thiệu (tất cả 17 triệu dân miền Nam chỉ có một mình ông có lập trường bốn không)

Tội nghiệp cho anh chiến sĩ trong bài ca u sầu bát hủ làm rùng mình làm chảy nước mắt người nghe bài «Người Tình Không Chân Dung» của Hoàng Trọng và Da Chung :

Hồi người chiến sĩ đã đè lại chiếc nón sát bên bờ lau sậy này.. Nhưng anh, bây giờ anh ở đâu? Con énh ương vẫn gọi tên anh.. Tên anh lẫn với tiếng sấm mùa mưa. Hồi người chiến sĩ đã đè lại chiếc nón sát trên bờ lau sậy này, anh là ai? Anh là ai?

Tội nghiệp cho anh, vì tôi biết, hơn ai hết, chính anh cùng anh hồn anh Trần Việt Nghĩa hẳn đã cùng thích gặp nhau vào ngày đó năm khoeko bên bờ lau sậy để nghe tiếng con énh ương ca khúc ai hoài trong vũng nước nhỏ đọng trong chiếc áo. Ông Hồ của «nhân dân» gọi đám người chống cộng miền Nam là lũ Việt gian, đến khi chiến tranh sắp chấm dứt thì ông Thiệu gọi đám người không đi bầu (cuộc bầu cử độc diễn) là làm lợi cho cộng sản, là tay sai cho cộng sản. Như vậy nào có khác gì trước đây bị Hồ chí Minh kết tội là Việt gian?

Tội nghiệp cho anh vì anh chắt chắt không được nghe tiếng énh ương và tiếng sấm ước nguyện. Trái lại nếu kỹ thuật Mỹ đã tạo được ra thần nhẫn để tìm biết những linh hồn chưa đầu thai thì kỹ thuật đó khi viện trợ cho V.N chắt chắt dư sức biến tiếng con énh ương và tiếng sấm ầm i kia thành điệp khúc tuyên truyền cho bầu cử, quảng cáo cho bầu cử. Và anh hồn anh, và anh hồn Trần Việt Nghĩa cùng vạn ức những anh hồn tương tự sẽ là «lũ khuyuh cộng làm lợi cho Cộng Sản, vô trách nhiệm, không biết ủng hộ lập trường bốn không, chỉ riêng đương kim tổng thống có v.v... và v.v...»

Ngôn từ thế nhân vào dịp vận động bầu cử độc đáo, độc đáo đơn ca vừa qua là vậy đó! Ông, ngôn từ kí mật đức thành thật đi rồi thì chỉ còn là một khối phản bội như sóng biển luôn luôn muốn lật úp con thuyền. Chỉ bằng trả về với lời hát ru thuở sống ngu ngơ bên bầu sữa mẹ hiền :

A ơi... A ơi...
Lọt lòng ngày một lớn khôn.
Có bầu sữa mẹ (σ) chàm nom
cho mình

Hồi ôi, bắt bóng bỏ hình
Hồi ai khôn lớn (σ) ngoại tình
nước non.

À à ơi... à à ơi...

CẠC SĨ.

Bối cảnh của vấn đề chiến tranh và hòa bình Việt Nam

Nhân một vụ Ellsberg Ưu thế của Mỹ trước Nga và Tàu

HOÀNG VĂN ĐỨC
(Phong trào Đông Nam Á)

Lực lượng của hai đế quốc cộng sản Nga-Hoa phân tán, chống đối lẫn nhau đang đem lợi thế đến cho chính trị của Mỹ (Nixon) hiện giờ. Do đó, cũng đã đẩy lui về áo trướng cái tham vọng chiến thắng mờ hổ của Cộng sản Bắc Việt tại Việt Nam. Thất thế về mặt quân sự và chính trị đối nội, Cộng sản Bắc Việt và Cộng sản Nga sô liên lạc với phe chủ hòa của Mỹ để dồn tất cả sinh lực của chúng vào trận tuyến chính trị quốc tế, mong giúp cho Cộng sản Bắc Việt thắng ở Việt Nam sau khi phe chủ hòa đã thắng thế ở Hoa Kỳ. Cho nên, nhất diện, tại Mỹ, Nga sô đã ngầm vận động cho bùng nổ vụ tài liệu mật của cựu Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Mac Namara do các báo Washington Post, New-York Times tiết lộ, khơi mào cho nhóm Mansfield đòi hỏi được Thượng viện Mỹ phải cấp thuận một tu chính án buộc chính phủ Mỹ phải rút quân ra khỏi Việt Nam cuối năm 1971 này, (tu chính án này đã bị Hạ viện Mỹ bác bỏ). Nhất diện tại Việt Nam, Cộng sản Bắc Việt tung ra những vụ tấn công gần Saigon và gần khu phi quân sự trong cùng thời gian đó, và tại Hà Nội Phạm Văn Đồng tuyên bố rằng «những cái gì đã tiết lộ trong báo Mỹ về chương trình Mac Namara chẳng có gì mới lạ mà chính phủ Bắc Việt không biết đến, tất cả những điều ấy chính phủ Bắc Việt đã được thông báo ngay từ 1963-64 rồi».

Cái công việc phù hợp ăn khớp nhịp nhàng với nhau này có một tính cách rất khác thường, bởi lẽ đem tiết lộ những lối-lầm của Kennedy và Johnson trong lúc đảng Cộng-hòa của Nixon đương nắm chính quyền tại Mỹ, có thể làm lợi cho Nixon vào cuộc tuyển cử sắp tới năm 1972 này chăng?

ELLSBERG ĐÓNG VAI TRÒ CHI?

Người đã tiết lộ tài liệu mật này, Daniel Ellsberg hiện làm việc tại Trung-tâm Nghiên-cứu Quốc-te thuộc viện Kỹ thuật Massachusetts, Ellsberg đã làm việc với hãng Rand Corporation, cái vựa chứa các ý-tưởng tân-kỷ đã làm cố vấn cho các chính-phủ Kennedy và Johnson và đã đưa phần vào công-việc hoạch định chương-trình Mac Namara, mà hàng

Rand, với tư-cách là cố-vấn của chính-phủ, có quyền giữ lại hai bản. Ellsberg năm 1964, đã làm việc ở Ngũ-giác-Đài và là công-sự-viên trực-tiếp của Mc Naughton, phụ tá bộ trưởng Quốc phòng Mỹ.

Người ta còn nhớ năm 1965, Hà Nội có cho xuất bản một cuốn Bạch Thư nói về sự nhập cuộc của Mỹ tại Việt Nam, ngày nay bản «phúc-trib» Mac Namara đã xác nhận nhiều điểm đã đăng trong cuốn Bạch Thư đó của Bắc Việt, đặc biệt là cái chương trình tiền liệu sự oanh-tạc Bắc Việt, được bắt đầu dưới thời Kennedy tu chính lại năm 1964, lại mang đúng tên là chương trình Mc Naughton. Ellsberg lại còn trong một thời gian công tác tại Saigon với tư cách là phụ tá đặc biệt của Phó Đại sứ Mỹ. Từ đó mà nói rằng Ellsberg là người đã biết nhiều sự bí mật Mỹ và là người đã tiết lộ các bí mật ấy ra cho báo chí và cho Nga cũng là một việc dễ hiểu.

Song dù Ellsberg có tiết lộ hay không tiết lộ và có thông báo những bí mật ấy cho Cộng sản Nga để cộng sản Nga thông báo lại cho Bắc Việt hay không, điều đó không quan hệ. Quan hệ là chỗ Nga sô (cộng sản quốc tế) đã hưởng được những bí mật đó và đã khai thác được đến ngày hôm nay.

Cái điểm bất thường của vấn đề là tại sao Nga đã thừa hưởng được những bí mật đó mà không dấu kín để tiếp tục khai thác hy vọng được thông báo thêm nhiều bí mật khác, mà lại đem công bố ra làm gì để tuyệt đường giao dịch với những «giao dịch viên» của họ? Và những báo chí của Mỹ và phe dân chủ Mỹ làm rầm beng về vụ này có ăn ý gì trong lúc biết chắc rằng vấn đề không một may-may làm khó dễ cho Nixon vì là chuyện của Kennedy và Johnson?

Theo thiền ý chúng tôi thì Nga sô và Cộng sản Bắc Việt đã tung ra và dựng đứng lên vụ đồng lõa đó, chứ sự thật, lúc bắt đầu thì không có ý định đồng lõa. Cái ý định đồng lõa đó, theo thiền ý chúng tôi, thi:

a) Trong quan điểm của phe Cộng sản Nga và Bắc Việt:

Có đã đến lúc bị, phải triệt để khai thác tất cả

những a tu (atouts). Nhất là từ ngày Nixon lên nắm chính quyền cái è kíp của Rand Corporation như Ellsberg, Naughton từng hợp tác với Mac Namara đã bị loại ra khỏi những guồng máy trọng trách chính trị của chính quyền, không còn ích lợi gì, thì có dem thiêu họ đi cũng được không sao vì đó luôn luôn là chủ trương chính trị của Nga sô: vắt chanh bô vỗ. Dem thiêu những tên do thám hết hữu ích bằng cách tiết lộ những bí mật do chúng cung cấp, trong bối cảnh chính trị hiện tại lại còn có lợi ở chỗ có thể nói với dư luận Mỹ, dư luận Nam Việt nam và dư luận quốc tế rằng chương trình của Mỹ không hổ nhục thế mà không thắng được Bắc Việt thì Mỹ sẽ không bao giờ thắng được Bắc Việt, và nếu Mỹ không thắng được, thì Bắc Việt sẽ thắng Nam Việt nam, chỉ bằng phải liên hiệp với Bắc Việt hoặc đầu hàng Bắc Việt và Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam...

b) Trong quan điểm của phe Dân chủ Mansfield, Fulbright v.v..

Các nhà lãnh đạo Dân chủ Mỹ, nếu họ biết rằng khai thác vụ này không đúng chạm đến tư thế chính trị riêng của Nixon và của đảng Cộng hòa thì họ khai thác làm gì, để hóa ra làm lợi cho cộng sản và giúp cho Bắc Việt thắng Nam Việt Nam? (Tưởng nên nhớ rằng nếu Bắc Việt thắng thế ở Việt Nam thì tư bản Mỹ cũng sẽ có lợi khá nhiều). Khai thác vụ này, các nhà lãnh tụ Dân chủ Mỹ hiện tại, tức là nhóm chủ hòa Mansfield v.v... không sợ tồn thuong đến thanh danh của đảng. Họ cho rằng những chuyện đã xảy ra chỉ lòn thương đến thanh danh riêng của Kennedy và Johnson, mà Kennedy thì đã chết, còn Johnson tuy còn sống nhưng cũng đã thuộc hẳn vào quá khứ. Hiện tại chỉ còn có họ và chỉ có họ mới là đáng kể.

Nếu phá hoại được thanh danh của đồng đảng Kennedy, Johnson, những người thuộc quá khứ, mà đạt được mục đích của họ thì tại sao họ lại không làm?

Bây giờ, xin thử hỏi họ có lợi ở chỗ nào?

Phe chủ hòa hy vọng rằng dân chúng Mỹ sẽ phản nản. Không phải chán nản đối với Nixon nhưng vì nghĩ rằng: kế hoạch đã như thế mà còn không thắng được chi bằng chấm dứt ngay chiến tranh, mà nếu phải chấm dứt ngay chiến tranh bằng một thua trận của Hoa Kỳ thì không phải là trong ý định của Nixon, như thế tất nhiên Nixon sẽ phải bại và kỳ tuyển và tổng thống Hoa Kỳ vào năm 1972 sắp tới sẽ có lợi cho đảng Dân chủ Mỹ. Mặt khác họ còn hy vọng thúc đẩy sự thất bại của Nixon để thừa hưởng hoàn cảnh bằng cách gây mâu thuẫn giữa báo chí và Nixon.

CÁCH ĐỐI PHÓ CỦA NIXON

Cộng sản Nga và Cộng sản Bắc Việt là những kẻ đang điều khiển nhịp nhàng những trận tấn công vào các căn cứ Mỹ tại vùng phi quân sự với cuộc vận động chính trị đương diễn ra tại Mỹ, cũng đương chờ đợi sự thất bại của Nixon. Song, 1 cách thật bất ngờ đối với họ, Nixon đã hành động khéo léo hơn,

Trước hết, Nixon bắt đầu bằng cách đình chỉ các báo loan tin. Không biết ông ta có được sự đồng tình của tư pháp Mỹ hay không (điều này người ta hiện chưa thể biết rõ được, phải đợi), về bề mặt Nixon đã tỏ ra bất lực không ngăn cản nổi báo chí, vì tòa án Mỹ đã cho phép các báo Mỹ tiếp tục loan tin. Nhiều người đã vội cho rằng Nixon đã thua keo dầu. Nixon lập tức đưa hồ sơ tài liệu bí mật ấy sang Thượng Viện Hoa Kỳ để Thượng Viện Hoa Kỳ tùy nghi thẩm định, trong khi báo chí tiếp tục đăng tải các tin mật trong hồ sơ.

Nixon đã không bị vây bắn và lần nữa lại đã thắng cuộc. Và đã thắng cuộc thêm một lần, chắc chắn Nixon sẽ được tái cử tổng thống vào năm 1972 và chắc chắn là Nam VN (với Nixon) sẽ không rơi vào tay Cộng sản B.V và cũng không mất vào tay Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam. Mong sao là Nam VN sẽ có một vị nguyên thủ có đủ khả năng để hỗ trợ Nixon giúp cho Nam VN «tàn thắng». Công sản VN sẽ có một vị nguyên thủ có đủ khả năng để hổ trợ Nixon giúp cho Nam VN «tàn thắng».

ĐẾ KẾT LUẬN

Cái việc hồ sơ mật Mac Namara như thế là đã kết thúc hay coi như là kết thúc. Báo chí Việt Nam đăng tải là «cú mông tê» (coup monté) bởi Nixon để đắc cử năm 1972 là «cú mông tê» bởi Robert Kennedy để tranh dành với Johnson đến nay mới bùng nổ ra, là «cú mông tê» bởi nhóm người này, nhóm người khác v.v.. thật là nhiều người nhiều ý kiến.

Riêng chúng tôi, chúng tôi chỉ có một sự kết luận như thế này: thì hóa ra, với «cái van minh vật chất tây phương này», con người tội ác quá. Cái gì cũng mua bằng tiền được cả. Ngay cả những cái gì tối hậu liên hệ đến thể thống quốc gia và tiền đồ của tổ quốc của họ như cái chương trình mà nói trên mà họ cũng có thể tăng tận muối mặt đem bán cho Nga. Không chút liêm sỉ, không một chút lẽ nghĩa tri tín. Vào minh vật chất đã tạo dựng nên 1 hàng tri thức mây móc cái gì cũng là n, bất chấp, căc cứ hoàn toàn vào những dữ kiện toàn vật hoàn toàn trơ trên và không một mảy may thắc mắc nghĩ ngợi. Thật là chán ngán hết sức!..

Về vụ hồ sơ mật này, đương sơ chúng tôi thoát tay là một tài liệu để chính phủ Kennedy và Johnson đã giả tạo làm ra đưa cho mày tay giàn điệp bán cho Nga và cho Cộng sản Bắc Việt để đánh lừa họ về chính trị toàn diện của chính bọn họ. Song xét lại, có nhiều điều, nếu không phải là tất cả mọi «điều» đều phù hợp với sự thực hết, cho nên cảm thấy thật là buồn; buồn hết sức: cái gì bên phía tự do dân chủ làm, bọn phản quốc đều mắc bẫy trước cho cộng sản cả. Người ngợm như thế cách mạng, cách mạng cái gì? Chỉ có một cuộc cách mạng thực là cần thiết, đó là cuộc cách mạng nội tâm, đam ánh lửa Phượng Đôn soi sáng cho loài người trong giai đoạn hiện tại và sắp tới này. Xin tất cả hãy bắt đầu bằng cuộc cách mạng ấy...

HOÀNG VĂN ĐỨC.
(tiêu đề của tòa soạn)

Hướng đạo Việt Nam 40 năm về trước (3)

Hợp Ban Hướng Đạo Việt Nam 1935

(TIẾP THEO VÀ HẾT)

• Hồi ký của TRẦN VĂN KHẮC

Cờ HD phát phói trên xứ Chùa Tháp.

Xứ Cao Mèn—xin lỗi anh Colombé! Đó người Pháp kêu quốc gia Cam bu Chia là xứ Cao Mèn (Cambodge) cũng như họ kêu VNCH là Nam kỳ quốc (Cochinchine)—thấy xứ Nam kỳ có phong trào HD, cũng muốn gây dựng một phong trào tương tự cho thanh niên Chùa Tháp. Chúng tôi nhận lời mời của ban tổ chức, lên cắm trại ở Nam Vang dự lễ tuyển thê của Hoàng tử Monireth vào gia đình HD (1) Được tin chúng tôi tới dự lễ tuyển thê cử hành vào ngày 17 Tăng Tắc (ngày Tết của quốc gia Cam Bu Chia) Hoàng tử Monireth và ban tổ chức dành cho chúng tôi một cuộc đón tiếp nồng hậu đến mức cảm động. Hoàng tử bảo tin cho chúng tôi biết Quốc vương Mèn sẽ tặng ông Hội trưởng Trần Văn Khả và tôi mỗi người 1 tấm Danh Dự Bội Tình xứ Chùa Tháp. Tôi yêu cầu Ông Trần Văn Khả từ chối dùm tôi tấm huy chương đó và mong Hoàng tử sẽ can thiệp để 2 huynh trưởng HD cùng đi với tôi được hưởng ân huệ này. Hoàng tử Monireth rất thông cảm, chấp thuận lời đề nghị của Ông Khả và của tôi.

Lễ tuyển hứa gia nhập HD của Hoàng tử Monireth được cử hành

một cách rất trọng thể, trước mặt Quốc Vương, Ông Khâm sứ người Pháp đại diện chính quyền nước Pháp, văn võ bá quan trong triều đình Cao Mèn. Dân chúng, thanh niên SVHS đến dự rất đông. Quốc Vương già huy chương cho Ông Trần Văn Khả, hai anh Coln và Chẩn. Sau cùng Quốc vương xuống sân, đến gần tôi, giơ tay bắt tay tôi và nói bằng tiếng Pháp: « Nous vous félicitons pour votre esprit scout » — (Tạm dịch ra tiếng Việt: « Tôi khen ông vì tinh thần HD của ông »)

Tôi có cảm tưởng Quốc vương được Hoàng tử Monireth bảo cáo cho biết tôi đã nhường tấm huy chương của nhà vua cho hai người bạn của tôi. Lời khen tặng của nhà vua làm tôi rất cảm động. Tôi thấy trong lòng sung sướng, thư thái; sung sướng, thư thái hơn là tôi nhận cho chính tôi tấm huy chương cao quý kia.

Cờ HD bay trên cố đô Huế

Sau khi cơ sở HD miền Nam được vững chãi, cờ HD bắt đầu tung bay phói phói tại xứ Chùa Tháp, chúng tôi nghĩ rằng không có lý do gì miền Trung lại không có bêng người HD. Chúng tôi liên lạc với Ông Trần Bá Vy, một vị quan của triều đình Huế rất tận tâm

nhiệt thành với phong trào HD. Ông Trần Bá Vy là một công chức tuổi đã khá cao nhưng tâm hồn rất trẻ, được lòng các bạn thanh niên ở cố đô Huế. Khi Ông là đoàn HD đầu tiên ở Thừa Thiên HD đầu tiên ở Thừa Thiên được các bậc thức giả giúp đỡ nhiều, trong số đó anh Trần Văn Khả là cố nghệ sĩ tại Thượng viện, túi nệm trong hải biến cố Mậu Thìn. Theo lời Trưởng Phạm Văn Biền thuật lại, Cựu Hoàng Bảo Đại là Ông còn là sinh viên ở Pháp từng khoác đồng phục HD (Eclaireur de France). Bởi vậy phong trào HD này nở ở cố đô được nhà vua lưu ý và nâng đỡ bằng tình thần. Không bao giờ dưới sự cố gắng của Ông Trần Bá Vy và các anh em đồng chí, lờ HD đã tung bay khắp các lòn miền Trung.

1935, Cuộc Họp Ban Toàn Quốc đầu tiên của HDVN

Đọc sách báo HD ngoại quốc tôi thấy những bài vở, hình ảnh nói về các cuộc họp ban Toàn Quốc cùng bao hứng mục đích để thử chật tình huynh đệ anh chị em HD cùng 1 nước. Trong những cuộc họp ban đó, Tổng Cục Hướng Dẫn có thể mời thêm một vài đoàn HD ngoại quốc cho có tinh thần quốc tế. Ban về sự tổ chức 1 cu

ợp HD toàn quốc ở Saigon. Ông Trần Văn Khả, hội trưởng Tổng Cục HD Nam Kỳ là người hưởng ứng sớm nhất. Ông vận động chính quyền cho phép Tổng Cục HD tổ chức 1 cuộc xổ số Tombola để lấy tiền chi phí về cuộc họp ban. Ông Trưởng vàn Bèn, giám đốc hãng Sà súng Việt Nam ở Chợ Lớn, bạn thân của Ông Trần Văn Khả, giúp chúng tôi số tiền ấn loát vé số. Tôi không nhớ rõ trong cuộc xổ số Tombola này, chúng tôi in hết hảy bao nhiêu vé số. Tôi chỉ nhớ mỗi tấm vé số bán có hai các (0\$20) và số đặc biệt là cái xe hơi mới toanh của hãng Citroen. Ban tổ chức bán vé xổ số gồm có các trưởng giao copi, đồng cỗ như các anh Huỳnh Văn Diệp tên rừng là Thiên Nga, Huỳnh Văn Thành, Lương Thái, tên rừng lùng Kê, Trần Côn, Nguyễn Văn Huy, Lê Văn Xuân, Lương Trọng Tôn họp nhau hàng ngày ở trụ sở đường Mayer (trước là sân vận động, nay là bộ XDNT đường Hiền Vương) để tiến hành công việc bán và phân phát vé số ở Saigon và Lực lượng. Chúng tôi định dành 300.000 tiền hoa hồng bán vé số cho các đoàn HD Saigon và Lực lượng để trợ giúp quỹ Họp Ban toàn quốc ăn mừng vào kỳ lễ Giáng sinh 1935. Các đoàn HD ở Thủ đô Saigon và các tỉnh miền Nam đua nhau hoạt động háng háng, mạnh mẽ. Mới cuối tháng 12-1935, bao nhiêu vé số đều bán hết sạch. Kết quả về tinh thần cũng như về tài chính vượt quá cả hy vọng và tưởng tượng của chúng tôi.

Có đầy đủ phương tiện về tiền nong, được đồng bào khuyến khích thúc đẩy. Tổng cục HD Nam Kỳ viết thư chính thức ra Bắc, ra Trung, lên Cao Mèn mời anh chị em các nơi về dự Họp Ban Toàn Quốc HD VN, tổ chức trên sân vận động Mayer, vào dịp lễ Noel 1935. Họp ban này được dựng trên một sân cỏ lớn, rộng chừng 50.000 thước vuông, trong một khung cảnh xanh tươi tráng lệ giữa trung tâm thủ đô Saigon. Họp ban này là Trại HUYNH ĐỆ (Camp de Fraternité). Một tháng sau, ban tổ chức nhận được thư trả lời, các nơi đều hưởng ứng, nhận lời đến

dự Trại họp ban toàn quốc. Ngoài HD Bắc, Trung, Mèn, còn một phái đoàn HD Trung hoa ở Cho Lon và một phái đoàn HD Pháp ở Saigon (Scout de France) cũng đến dự Trại họp ban. Về Tổng cục HD Nam Kỳ, toàn thể các đoàn HD đều tham dự HD TQ, cử đại biểu về thủ đô rất đông. Một đoàn từ đảo Phú Quốc cũng về, đem theo những đồ thủ công do anh em đoàn sinh chế tạo như ghe chài, lưới đánh cá, công trình mỹ thuật rất khéo. Đặc biệt của Trại họp ban này là ban tổ chức dài thọ lương thực tất cả các trại viên trong những ngày họp ban. Anh Lương Thái, trưởng ban tiếp tế có nhiệm vụ lo cho anh chị em trại viên đồ ăn thức uống, gạo nước, bánh mì, thịt cá, rau củ mỗi ngày. Một cựu HD người Pháp, giám đốc hãng sữa Nestlé, tặng Trại mấy trăm hộp sữa và phoscao. Mỗi buổi sáng anh chị em trại viên ăn lót lòng bằng sữa Nestlé, bột phoscao và bánh mì. Anh Yến Lém (đại diện đoàn Trần Lãm tỉnh Thái Bình Bắc Hà) đã thốt ra một câu khai lý thú: « Trại Huynh đệ do Tổng cục HD Nam kỳ tổ chức là một trại Huynh đệ để vương. Nếu anh Lương Thái bảo đảm tiếp tế đều đặn cho anh em chị em những thức ăn ngon và bồ béo, tôi tin nguyễn ở lại Saigon họp ban tới năm 1936! ».

Tuy hời đó chưa có siêu thị tổ chức ngay trong Trại, như trong cuộc họp ban toàn quốc 1970 vừa qua nhưng cũng đủ các thứ tiện nghi mua bán. Tại hàng bán trái cây tươi, anh chị em trại viên đến mua hoa quả tươi tắn. Tôi còn nhớ táo Nhật, dứa, ngọt thơm, giá bán có ba xu (0đ03) một trái. Dừa Xiêm — không biết có phải của Ông Đạo Dừa, ứng cử viên Tổng thống gửi đến bán rẻ cho anh em HD không — lúc đó giá có một xu một trái. Anh chị em tha hồ uống nước dừa, ăn cùi dừa bằng thíc, chỉ phải trả có một phần trăm đồng bạc. Thực là thời kỳ vàng son của tiền tệ!

Cuộc tiếp trước phái đoàn Trung, Bắc của anh em HD Biên Hòa

Phái đoàn Bắc Hà gồm các anh Trần duy Hưng, Phạm Văn Biền

và một số đồng anh em đại diện thủ đô Hà Nội và các tỉnh miền Bắc, vào Nam dự cuộc họp ban toàn quốc bằng đường xe lửa xuyên Đông dương (Transindochinois). Mỗi xuất tàu khởi hành Hà Nội — Saigon giá 12 đồng. Nhà nước trừ cho anh em HD 50 phần trăm, vị chi anh em còn phải trả có 6 đồng một người. Băng rồng vượt núi ngót 1 ngàn cây số, trả hết 6 đồng bạc Đông dương cả di lăn về. Đó là chuyện lèn cung tràng băng Apollo thời tiền chiến. Một giấc mơ. Chả bù với thời đại kiếm ước song hành giá tấm vé máy bay Saigon — Đà Lạt phải tới 1.500, ấy là chưa đếm nổi chuyện chợ đen chợ đỏ nếu có.

Cùng đi một chuyến với anh em HD Bắc Hà có anh em HD miền Trung từ Huế đến Saigon, anh em Trung, Bắc có dịp làm quen nhau tinh huynh đệ HD càng thêm khắng khít.

Khi xe lửa tới Biên Hòa — lúc đó mới 6 giờ sáng — một phái đoàn anh em HD Biên Hòa ra ga xe lửa đón tiếp anh em Trung, Bắc hết sức niềm nở, nồng hậu. Anh em HD Biên Hòa không quên tặng anh em HD Trung, Bắc một bữa điểm tâm nóng sốt do anh em sửa soạn từ lúc tinh sương. Cà phê sữa ngọt ngào thơm tho, bánh mì ba tê, dăm bông, súc xích đủ thứ kèm theo mấy trái bưởi là thứ trái cây làm ché Biên Hòa nổi tiếng là xú Bưởi miền Nam. Một cử chỉ vừa cảm động vừa tế nhị, khiến anh em HD, Trung, Bắc có một cảm giác èm dịu khi mới bước chân đến «xứ Nam Kỳ». (4)

Hai mẩu chuyện ngoài lề của Trại Huynh đệ 1935

Trong những ngày họp ban ở trại huynh đệ đường Mayer Saigon quan khách Việt, Pháp, Mèn đến thăm trại rất đông, dân chúng đua nhau tới coi lửa trại và cách sanh hoạt của anh chị em HD tấp nập không ngớt. Anh chị em Cựu HD hiện có mặt tại Nam phần VN tất nhiên còn nhớ rõ những hình ảnh sâu đậm vui tươi của cuộc họp ban toàn quốc đầu tiên này, một cuộc họp ban mở đầu kỷ nguyên mới cho phong trào HD

VN, tượng trưng ý chí thống nh敝
tâm hồn và tư tưởng của toàn
HĐ Trung Nam Bắc, từ ải Nam
quan đến mũi Cà Mau.

Trong những kỷ niệm đáng ghi
nhớ của Trại Huynh đệ 1935 tại sân
vận động Mayer, có hai câu chuyện
người lè khai ngộ nghĩnh. Tôi nhẹ
lại nơi đây, để chúng ta cùng suy
ngẫm.

Hồi đó anh Phạm Văn Bình
được các huynh trưởng chỉ định
cầm quốc kỳ trong buổi diễn hành
các phái đoàn HĐ qua khán đài.
Ban tổ chức họp cùng các trại
trưởng các phái đoàn đồng ý để
lá cờ HĐ thế giới đứng trên nhất.
Sau cờ HĐ ba thước là bốn lá quốc
kỳ Pháp, Việt, Mèn và Trung Hoa,
sắp vào một hàng, ngang nhau. Lúc
sắp diễn hành sắp tới, anh HĐ đại
diện phái đoàn Pháp đòi đứng
trên ba quốc gia Việt, Mèn, T. Hoa
Yến Lém (tên rừng HĐ của anh
Phạm Văn Bình) đâu có chịu thua
một cách dễ dàng. Anh đòi thúc
hai anh HĐ Miền và Trung Hoa
theo anh bám sát anh HĐ Pháp.
Không rời nửa bước. Rốt cuộc,
Trưởng phái đoàn HĐ Pháp phải
đến tận nơi dàn xếp, hạ lệnh cho
anh đại biểu cầm quốc kỳ Pháp
phải xếp hàng cùng một chỗ với
đại biểu Việt, Mèn và Trung Hoa.
Buổi tối gặp tôi ở lùa trại, Yến
Lém nói có vẻ oai hùng: «Không
phải tôi muốn tranh hơi với thằng
cha HĐ «bang hạnh» ấy đâu, nhưng
tôi muốn anh em Việt, Mèn, Trung
Hoa đứng cạnh hắn để tỏ tình
huynh đệ của trại Họp Bạn đó thôi!»

Câu chuyện thứ hai có tính
cách bằng hữu, ngoại giao hơn.
Buổi chiều hôm khai mạc Trại
Huynh đệ, Hoàng tử Monireth mặc
thường phục vi hành đến thăm
anh em HĐ Khờ me, Lúc đó đã gần
tối. Tôi ra cửa trại đón Hoàng tử.
Hoàng Tử Monireth sau khi bắt
tay trái anh em HĐ, nhã nhặn lịch
sự xin phép tôi đi thăm trại người
đồng hương. Sau một giờ đàm đạo
dặn dò anh em HĐ Chùa Tháp.
Hoàng Tử Monireth từ biệt chúng
tôi ra về. Lúc bước lên xe Hoàng
tử không quên nói với tôi bằng
một giọng cảm động:

«Đại gia đình HĐ chúng ta vừa
làm một việc mà chánh trị và
ngoại giao không làm nổi. Từ
ngàn xưa, người Việt và người
Mèn dường như thiếu thiện cảm
đối với nhau. Trại họp bạn khai
mạc hôm nay chứng tỏ qua
phương pháp HĐ, hai dân tộc Việt
Mèn trở nên những người Huynh
đệ thực sự. Đó là điều đáng mừng
cho cả hai dân tộc chúng ta.»

Cao quý và chân thành thay
cảm tưởng của Hoàng tử Monireth
đối với trại họp bạn toàn quốc
đầu tiên của HĐ VN!

Tôi lấy làm vinh hạnh dùng lời
nói của vị Hoàng tử xứ Chùa Tháp
để kết luận mấy trang hồi ký về
phong trào HĐ VN trong thời kỳ
phôi thai.

HƯỚNG ĐẠO là gì? nếu không
phải là «sợi giây thần» thật chặt

mấy chục triệu anh chị em HĐ thô
giri trong tỉnh HUYNH ĐỆ BẮT
DIỆT, theo ý chí của BI PI, Ông
Tổ HĐ.

Những chính trị gia đại tài,
những nhà hiến triết hăng hái cho
tương lai của nhân loại, còn phải
tim tận nơi đâu 1 mảnh đất ngon
lành cho HÒA BÌNH vĩnh cửu.

Hãy coi HƯỚNG ĐẠO như một
cứu cánh, 1 phương châm, làm cho
tâm hồn người ta lắng dịu trong
thương yêu, trong đạo đức liêm sỉ,
quên hết hận thù, xây dựng một
xã hội công bằng và trong sạch.

TRẦN VĂN KHẮC.

Viết xong tại Dalat ngày 9 tháng
9 năm 1971.

CHÚ THÍCH :

(1) Khi gia nhập phong trào Hướng
Đạo, một thiếu niên sẽ qua một giai đoạn
thứ thách trung bình 2 tháng, rồi được
độ lỗ tinh tâm và tuyên hứa. Lời tuyên
hứa của HĐS thế giới có ba điểm,
như sau :

— Tôi xin lấy danh dự tôi hứa cỗ
cảng hết sức làm bôn phận đối với tin
ngưỡng tâm linh và quốc gia tôi; giúp
ich mọi người bất cứ lúc nào và tuân
theo luật Hướng Đạo.

Sau khi tuyên lời hứa, Hướng Đạo
Sinh chính thức đeo huy hiệu hoa bích
hợp và trở thành một Hướng Đạo Sinh.

(2) Tác giả T.V. Khắc cho biết trong
chuyện từ Bắc vô Nam, có ghé Huế và
yết kiến cụ Huỳnh Thúc Kháng, một nhà
cách mạng lão thành, chủ nhiệm báo
Tiếng Dân. Nghe trình bày chủ trương
và hoạt động của phong trào Hướng
Đạo, cụ Huỳnh rất khen ngợi, nhưng cụ
nói: «Mục đích Hướng Đạo rất hay
nhưng bây giờ chưa thể mang thực hành
được».

(3) Về việc phát động phong trào HĐ
tại miền Trung với sự giúp đỡ của vua
Bản Đai người ta nhận thấy sự đóng
góp lớn lao của một số huynh trưởng
HĐ kè cả người Pháp. Chúng tôi hy
vọng sẽ cống hiến quý vị độc giả nhất
là các Hướng Đạo Sinh Việt Nam
một thiên hồi ký về giai đoạn này
của các huynh trưởng HĐ kỳ cựu khác.

(4) Theo ông Huỳnh Văn Diệp,
đương kim chủ tịch HHĐVN cho biết
cuộc họp bạn 1935 qui tụ khoảng gần
2000 HĐS, trong số đó có khoảng 1000
HĐS Nam kỳ từ khắp các tỉnh. HĐ
Miền Lào có vài chục người. Đặc biệt
trong trại này, ngoài các HĐS khác mặc
áo KaKì vàng, các HĐS Bắc Kỳ vào dù
mặc áo KaKì nâu rất nồi. Sinh hoạt vui
nhộn nhất của trại họp bạn 1935 là đà
anh và thi hóa trang giữa các HĐS,

DƯ SAO ĐÊM KHÔNG CÒN XA LẠ

tù lâu đêm không còn xa lạ
dù bóng tối cũng che mặt từng giờ từng phút
cũng ôm siết sự sống
cũng những tiếng gào thét kinh hồn
cũng đại bác bay về thành phố
cũng từng hồi bão động dài
cũng cặp mắt lờ lão nhìn nhau hầm trú ẩn
từng hối thống thiết
từng xót xa rỏ hoài xuống đất
(rồi mặt trời sẽ mọc nhẹ nhàng
những xác chết nằm bừa bãi
nằm thân nhiên như đêm

dù sao đêm cũng không còn xa lạ
của đạn của bom
của những vết tích VIỆT NAM buồn
của nhốn nháo
của lo sợ
của chết chóc thật thảm thương
triển miên năm tháng

NGUYỄN NGUYỄN NHƯ

VIẾT TỪ TRÊN CAO

Chưa ba mươi mà rất nhiều mồi mệt
ngày tháng mở ra trước mặt những trống không
thứ trống không có đầy vuốt sắc.
Cuộc chiến dần dà đầy anh vào rừng
ở đây người sống cũng cỏ cây đất đá
vị trí tốt nhất cho em và đinh đầu ruồi
tình yêu đôi khi cũng mặc áo giáp.
Hình ảnh những con sóng loay hoay
dẫn đến hình ảnh một đời người luôn luôn
bị xô đập và vây hãm bởi trăm thứ
mỗi bước nhỏ chim đi
chút buồn nào sót lại
nỗi nhớ ruồng trong cơ thể như những mảnh
nước ngầm.

Sống hoài ở trạng thái lơ lửng
đầu óc biến thành kẻ đi dãy
anh buông anh tự do thả cửa
anh nhốt anh như nhốt tù dày...

HOÀNG HÀ
(KBC. 4262—10/69)

LÊ THỦY NGUYỄN

Lễ Nghĩa Liêm Sĩ
CÒN
Việt Nam
CÒN

CÁNH HOA CHÙM GỎI

Nguyên tác
« THỔ TY HOA »
của QUÝNH DAO

bản Việt văn
LIÊU QUỐC NHĨ

(TIẾP THEO)

— Anh thật giống như bà vợ đa nghi, em chẳng bao giờ bội tình cả !

— Đúng anh là người đa nghi vì anh muốn em hoàn toàn thuộc về anh, từ nụ cười, từ ngọn châm, lòng, từ một tư tưởng, tất cả đều là của anh tất cả.

Trong Đan bỗng ôm lấy tôi hôn vội — Úc My, anh không còn giận em nữa. Giọng chàng thật nhỏ nhẹ — Nếu anh chưa chiếm được quả tim em, có lẽ là tại anh chưa đủ khả năng chinh phục, anh sẽ cố gắng. Rồi chàng lại cười — Sống trên đời, anh không bao giờ chấp nhận thất bại, trên trận chiến ái tình cũng thế, anh sẽ dùng hết tất cả nghị lực và bạo lực để chiếm được em, rồi em sẽ thấy.

Thái độ nghiến răng, bậm môi của chàng khiến tôi phi cười, tôi cười ra nước mắt, bần thần cứng rắn và kiên nghị của chàng cùng sự nồng nhiệt kia đã làm tôi mềm lòng, đưa tay vuốt lấp lùng bàn tay của chàng, tôi nói :

— Anh đã có những điều anh muốn, thế còn chưa đủ sao ?

Trung Đan nhìn tôi dò xét :

— Có thật như thế chàng ?

Tôi gật đầu, chàng vội ôm lấy tôi, đôi môi nóng bỏng ghi chặt, chúng tôi ngã lăn trên giường khiết cho chiếc chân tôi đau nhói, tôi khẽ kêu, chàng vội đặt lại chiếc chân ngay ngắn và đứng dậy uốn lượn

nhẹ kéo mèn đập cho tôi như mẹ hiền chăm sóc con gái, như một đầy tờ trung thành chẩn sóc chủ. Sau đó à cười mẫn nguyện rồi lại tung tăng bước ra khỏi phòng khép chặt cửa lại. Tôi mở choàng mắt ra, tai vẫn còn nghe tiếng chà à nèn ngoài hành lang và tiếng ca vọng lại khi à xuống lầu.

Tôi làn người qua, nhìn cánh cúc vàng trên gối, trên cánh hoa còn điểm nhẹ những giọt sương đêm, một mùi hương thoảng nhẹ qua mũi, vẻ tươi mát mới hái xuống của hoa khiên tôi ngây ngất.

Bỗng nhiên, cánh cửa lại lay động, có người bước vào, ai vậy ? Phải Trung Đan chẳng ? Tôi sửa người u ấm yên rồi giả vờ nhắm mắt như say ngủ, để xem họ sẽ làm gì ? Cửa mở, rồi lại đóng, có tiếng người bước về phía tôi một cách nhẹ nhàng, như chú mèo, tôi mở hi mắt nhìn. Một chiếc bóng trắng với áo dài phớt phơ tiến về phía tôi như một màn sương khói. Lại bà Nghị ! Bà ta muốn gì nữa đây ? Đứng trước giường, bà cúi xuống nhìn tôi, đôi mắt to đen như hai cánh sao lấp lánh qua màn khói. Tia chớp từ khuôn mặt dõi sang tôi, rồi đổi màu bà khẽ chau lại, gương mặt như trăng bệch ra. Chậm rãi, bà nâng cánh hoa lên, bước về phía cửa sổ. Tôi không còn nhìn được nét biếu lộ trên mặt bà nữa, cũng không còn nhìn thấy cánh hoa vàng nhẹ rơi tung cánh trên nền gạch và sau cùng là cánh để hoa rơi xuống tay tôi,

Bà Nghị đứng trước cửa sổ khoảng năm phút, chú mèo Tiểu Ba bỗng nhảy vụt lên thành cửa khiến bà giật mình, chầm chừ nhìn Tiểu Ba, vẻ mặt bà có vẻ không vui lắm. Bà lại quay sang nhìn tôi, khiến tôi không kịp giả vờ nhắm mắt nữa. Chúng tôi cứ thế nhìn nhau, trong một lúc, cả hai như cùng kinh ngạc. Tôi thì bất mãn cho kiếp hoa còn bà Nghị có lẽ vì giật mình trước sự thắc mắc của tôi. Một lúc sau, tôi nói :

— Bà Nghị khỏe a.

Bà Nghị vẫn nhìn tôi không đáp. Tôi lại tiếp :

— Bà không thích loại hoa màu vàng sao ?

— Ai ngát cho cô đấy ?

— Dạ, Gia Gia a.

— Gia Gia ? Bà trầm ngâm một lúc rồi làm nhảm — Gia Gia đã biết những gì ? Còn em có biết điều gì không ? Bà Nghị nhìn tôi — Úc My, sao em lại đến đây ? Ở đây có ai quen đâu mà em dám xách vali đến xin tá túc ? Làm sao em biết được mọi người sẽ thích em mà em dám bước vào một hoàn cảnh xa lạ như hiện tại, em.. Bà Nghị ngưng lại nhìn tôi với đôi mắt hực lửa, thái độ thật lạ lùng :

— Úc My, em đến đây để làm gì ? Nói cho tôi nghe đi ! Em đến đây để làm chi ?

Tôi ngạc nhiên ngẩng dậy nhìn bà ta, bà Nghị muốn gì đây ? Không lẽ tôi đến đây cự ngụ ngoài lý do, không nhà không cửa còn lý do nào khác nữa sao ? Hay là bà không tra tôi ? Nhìn thẳng bà Nghị tôi đáp :

— Tôi không còn cha không còn mẹ, nên đến tá túc nhà bác cho không có mục đích gì khác nữa. Bà Nghị, thế theo bác tôi đến đây để làm gì ?

— Em... Bà Nghị hạ thấp giọng — Có phải ông ấy cho em đến ở không ? Ngày đầu tiên em đến tôi

đã biết. Em đến đây, tất cả đều thay đổi, điều này tôi biết, Gia Gia cũng biết. Thế em muốn làm gì ? Em dự định sẽ làm gì ? Nhưng mà, tôi van em ! Em hãy tha thứ cho nó ! Em hãy tha cho nó !

Tôi nhẹ nhàng đáp :

— Bác Nghị, tôi không biết bác muốn nói gì ? Bác nói nó, mà nó là ai ? Đàn ông hay đàn bà ?

— Tôi biết em biết, phải không ? Em thấu hiểu tất cả !

— Tôi cái gì cũng không biết cả !

Bà Nghị nhìn tôi trân trối, một lúc bà gằn từng tiếng một :

— Thế em có biết mẹ em là ai chẳng ?

— Mẹ tôi ? — Tôi kêu lên — Tôi phải biết chứ ! Người là Giang Tú Lãm đã qua đời rồi ! Bác Nghị, bộ bác muốn thêu dệt thêm huyền thoại hay sao ? Không lẽ mẹ tôi lại là một người khác ?

— Mẹ của em là... Bà Nghị nói chưa dứt câu thì giáo sư La Nghị đã xô cửa bước vào, thân hình to lớn của ông đứng cạnh giường tôi, đôi mắt sáng từ khuôn mặt đầy râu tóc rồi nhìn thẳng vào bà Nghị, ông dùng lời nói nhẹ nhưng đầy vẻ cảnh giác :

— Tôi đứng bên ngoài cửa, nghe hai người nói chuyện. Nhã Trúc, em định nói gì thế ?

Tôi vội cướp lời, nghĩ ngở nhìn ông bà Nghị :

— Bác gái đang nói về mẹ cháu. Hai bác trước kia chơi rất thân với người, vậy thưa giáo sư, mẹ cháu là ai vậy ?

Giáo sư La Nghị tròn mắt nhìn tôi giọng gay gắt :

— Mẹ em là ai à ? Thế em có sảng không. Mà mẹ em là ai em cũng không biết còn hỏi tôi nữa ? Đầu óc em đâu ? Em có mê không ?

Chỉ có trời mới hiểu được ! Những câu hỏi của bà Nghị đưa ra thế mà tôi lại lãnh đủ tiếng chửi rủa. Tôi trề môi ra nói :

— Tôi không biết ai mới chính là người không có đầu óc, ai là người mê sảng, vì những điều tôi vừa nói chẳng qua chỉ là sự lập lại câu hỏi của một người !

Giáo Sư La Nghị liếc nhìn vợ, nói :

— Nhã Trúc, em hãy về phòng trước đi, anh có chuyện riêng muốn nói với Úc My một chút !

Bà Nghị quay lưng bước đi, đến cửa phòng bà quay lại nhìn tôi với đôi mắt dày bí mật, tôi càng không hiểu. Giáo sư Nghị khép cửa lại, xong ngồi xuống chiếc ghế dựa ở cạnh giường. Nhìn tôi, ông hỏi :

— Úc My, bây giờ em có chuyện gì muốn nói thì nói đi !

Tôi ngân người một lúc. Chuyện gì đâu ? Rõ ràng là lúc nãy ông nói là có việc muốn nói với tôi, thế mà bây giờ lại đảo ngược lại. Không chịu được tôi nhăn mặt nói :

— Tôi không có chuyện gì nói cả, chẳng qua mọi người đã làm tôi rối rắm, ai cũng muốn làm ra vẻ bí mật trước mặt tôi !

— Làm ra vẻ bí mật ? Giáo Sư La Nghị tròn xoé mắt — Úc My, em đừng nghe Nhã Trúc nói, em không biết là bà ấy có bệnh thần kinh hay sao ?

Nói chuyện không đầu không đuôi tin làm gì. Tất cả em lúc nào cũng muốn nhảy chồm vào việc kẽ khác, tra hỏi vẫn vo thoi!

Tôi mở to mắt : Tôi à ? chỉ có trời biết !

— Hừ ! Ông ta gần một tiếng, rồi đưa tay xoa lấp mũi, chăm chú nhìn tôi rồi bắt chuyện nói :

— Lúc này em có vẻ ốm đấy ?

— Thị cũng tại chiếc chân này ! Nếu phải ngồi trên giường thêm một tháng nữa có lẽ tôi sẽ điên mất.

Giáo sư Nghị lại nhìn tôi, lưỡng lự một lúc ông nói :

— Em cần phải ăn thêm nhiều chất bổ dưỡng, thế em thích ăn gì nè ?

Tôi nói :

— Với em, ăn như vậy là ngon lắm rồi, sống ở đây so với cuộc sống lúc trước đã là Thiếu đáng

— Vậy lúc trước em khỏe làm sao ?

— Vâng, nhất là thời kỳ mẹ bị bệnh.

Bởi môi mím chặt, giáo sư La Nghị nhìn tôi dò xét một lúc, bàn tay to lớn của ông đặt lên tay tôi, sự ấm áp tràn vào tim, cái nhìn của ông cũng bắt đầu biến đổi, những lóe mắt hiền hòa, lo lắng như lúc bà Nghị trở bệnh lại xuất hiện, khiến cho lòng tôi dịu hẳn, ngoài vẻ hiền hòa, một chút chua xót thương hại pha lẫn trong ấy làm tôi xúc động, chiếc đầu to lớn của ông lúc lắc một lúc. Giáo sư La Nghị nhỏ nhẹ nói với tôi :

— Úc My, từ đây về sau em sẽ không còn nghèo khổ cõi đời nữa, em sẽ xa rời tất cả những khổ đau đó.

Nói xong, ông nhấn mạnh bắn tôi trên tay tôi, trong một khoảnh khắc, tôi thấy mình nắm gọn trong lòng ông, đầu tôi tựa vào ngực, nơi đó nhất định phải chứa đựng một trái tim vĩ đại mà tôi có thể nghe được tiếng đập của nó. Chiếc cảm dày râu của ông cạ vào tóc tôi như chiếc bàn chải với những sợi lông cưng làm tôi đau nhức, nhưng đôi lại tôi cảm thấy dễ chịu và ấm áp. Bàn tay của giáo sư vuốt nhẹ lên lưng tôi, miệng ông lầm bầm :

— Thật tội nghiệp cho Úc My ! thật tội nghiệp

Tiếng lầm bầm của ông khiến cho tôi cảm thấy lòng mình thật trống trải, một nhoc muôn ngũ, một thứ tình cảm lạ lùng xâm chiếm, tôi có cảm giác của một kẻ lừa ngày lạc trong rừng sâu hổn nhiên tìm ra được nhà cửa, như một kẻ rét mướt tìm ra được đóng lửa to. Từ chi buồng thả, tôi thấy thật ấm áp dễ chịu như nằm trong cơn sóng bình yên.

Nhắm mắt lại bần nǎng như cột chặt tôi vào người giáo sư La Nghị, tôi không muỗn rời xa ông, vì ông đã mang đến cho tôi một cảm giác được bảo vệ như điều ông vừa nói :

— Từ này về sau em sẽ không còn nghèo khổ cõi đời nữa, em sẽ lánh xa nó !

Tôi biết rằng đó không là lời nói suông, mà đó là một sự chấp thuận, tôi sẽ được bảo vệ, được thương yêu. Thế gián nầy có còn ai sung sướng hơn, hạnh phúc hơn tôi nữa không ?

Cánh cửa bỗng bị xô ra, tôi biếng lười mở mắt ra. Từ Trung Đan tay bưng chiếc mâm đựng

thức ăn điểm tâm của tôi bước vào. Lúc gần chàng thích giành lấy công việc của Mạc Bình, chàng giúp tôi mang thức ăn, và làm những việc lặt vặt.

Trung Đan vừa bước vào vừa vui vẻ gọi

— Ngày cõi lề lười biếng, dậy đi chờ, mặt sấp roi đến gối của cõi rồi còn gi...

Tôi nhìn thấy nụ cười trên môi chàng chợt tôi cũng nhìn thấy những thớ thịt trên mặt của nhau lại ra sao ? Máu trên mặt chàng như biến và chiếc mâm trên tay rơi xuống với những tiếng rỗn ràng. Nhưng tôi vẫn nằm yên trong lòng của sư, không muốn bước ra khỏi nơi ấm áp này, biếng lười gọi :

— Anh Trung Đan !

Chiếc mâm rơi trên tủ kê đầu giường, và bỗ lòi tròn vàng xuống đất vỡ tan, những giọt bắn tay tung toé nhưng vẫn không trắng như giao mặt của chàng. Bỗng chợt tỉnh, hoảng hốt rời khỏi lòng giáo sư ngồi ngay ngắn tôi gọi to :

— Trung Đan !

Chàng vẫn đứng đó, giật dữ nhìn tôi như có thể sẽ nuốt sống tôi vào bụng. Hồi nào tôi chưa chia tay một đời mắt giận dữ như thế,

Trung Đan đã làm cho tôi hoảng hốt, mở miệng nhưng tôi không biết phải nói gì, phải sao giải thích cho chàng biết những cảm giác giáo sư La Nghị đã mang đến cho tôi, đó không phải tình cảm của trai gái ? mà vẫn còn trên, trên hết như tình tôi đối với chủ Tiêu Ba, hay tình của Gia Gia đối với hoa cỏ.

Giáo sư La Nghị thương tôi, tình thương tự nhiên, tình khiết... tôi biết thế vì tôi đã cảm giác được, thu nhận được, nhưng không thể thích được.

— Úc My ! Trung Đan bỗng mở miệng, tiếng nói của chàng như tiếng rít của thép, vừa cứng vừa xa lạ : — Em là giống người thay lòng đổi dạ vô tình vô nghĩa !

Tôi nghe cả tiếng rít cát, thấy cả những thớ thịt trên miệng chàng rung động nhưng vẫn không thoát được nén lời,

Chàng bước đến gần, đè mạnh cánh tay trái vai tôi, trong lúc chưa kịp phản ứng thì chàng kéo mạnh, bả xương vai tôi như muốn vỡ cả nách lắc mạnh người khiến tôi choáng váng, miếng thì không ngớt thua me :

— Nếu tôi giết được em, tôi sẽ bầm nát em để em cháy thành than, xay em thành bột, em con ngời dẽ đỏi tánh, vô tình và độc ác.

Giáo sư La Nghị la lớn :

— Thờiいま ngay, Trung Đan !

Trung Đan im lặng, tôi thở dài hất mái tóc sau, nhìn rõ giáo sư La Nghị đang nắm lấy tay Trung Đan, tia mắt nhẫn thẳng vào chàng, trong lúc Trung Đan tay nắm chặt lại giận dữ nhìn giáo sư mỉm khoảnh khắc, tôi bỗng lo ngại chàng sẽ vung tay đánh giáo sư La Nghị, nhưng có lẽ chàng đang dang dở bởi cơn giận, một lúc lâu, chàng nói :

— Giáo Sư, tôi hỏi náo tôi giờ vẫn tưởng

người có nhân tính, bây giờ mới biết sự thật ông chỉ là lão già chẳng nên nết.

Nói xong, chàng giựt mạnh tay ra khỏi bàn tay của giáo sư La Nghị, quay sang tôi chàng lườm mắt :

— Úc My, bây giờ tôi mới hiểu rõ được cõi.

Quay đầu lại, chàng bước ra ngoài cửa, nhìn theo chiếc bóng vừa khuất, lòng tôi đau nhói, quên cả đau, tôi noài người tôi trước, muốn rượt theo chàng, tôi la to :

— Đừng làm thế, anh Trung Đan !

Chân tôi vì chưa lành hẳn, nên khi vừa chạm đất, thi cơn đau kéo đến, làm tôi ngã xoài trên gạch, mom tôi vẫn gọi to :

— Anh Trung Đan ! Anh Trung Đan !

Cửa bên ngoài vang lại tiếng đóng sầm, chàng bước đi thẳng không quay đầu trở lại, tôi ngã lên giường khóc ngất, không biết giáo sư La Nghị đã bước ra lúc nào. Mãi đến khi ngừng khóc ngẩng đầu lên, thì trong phòng chỉ còn lại một mình tôi. Trên nền gạch, những cánh hoa cúc vàng bị gió thổi bay, bụi đất, những cánh hoa cúc vàng bị gió thổi bay, bụi đất. Chiếc mền một phần bị rơi xuống đất thấm trót cả súra. Ngang đầu lên nhìn bức hình chụp chung cả gia đình, đôi mắt mẹ như đang nhìn lấy tôi, tôi lầm bầm :

— Mẹ ơi ! Mẹ đã sắp đặt cho con một đời sống lật tung như vầy sao mẹ ?

11

Đã 3 ngày qua Trung Đan không bước vào phòng tôi. Trong suốt 3 ngày đó tôi không biết phải sống ra sao. Buổi sáng, mở to mắt mong chờ cánh cửa bay động, khi cánh cửa xích mở, tim tôi đập nhanh mãi trường lớn chờ đợi, nhưng lúc nào cũng như lúc náo, chỉ thấy Gia Gia ôm những nhánh Cúc bước vào ! Không biết từ bao giờ. Gia Gia đã phụ giúp tôi thay hoa và nuôi chú mèo Tiêu Ba, à đã dành lấy công tác này và nhất định không để cho Mạc Bình chạm đến. Khi Gia Gia bước ra xong là lại đến Mạc Bình mang thức ăn điểm tâm vào, nhìn thấy ve súra, tôi lại xúc động không thể uống được, những giọt nước mắt rơi xuống ly hòa tan vào súra. Mỗi lần Hạo Hạo dắt cửa bước vào, là tôi lại tưởng Trung Đan, đến khi nhìn rõ ra, lòng tôi lại đau thắt, nước mắt lại lung tròng. Cho đến bây giờ, tôi mới hiểu rõ chính mình, hiểu một cách chính xác là giữa 2 người con trai bên cạnh, tình tôi đối với Trung Đan nặng hơn Hạo Hạo nhiều ! Nhưng tại sao chàng không bước vào phòng tôi, tại sao không để tôi giải thích rõ ràng ? sao không chịu hiểu tình tôi đối với chàng nặng nề ? Điều ấy làm tôi thất vọng, sự giận dữ và đau khổ càng lúc càng gia tăng, giận là giận chàng quá cố chấp, chủ quan, giận cả sự xem thường tình tôi như thế.

Buổi chiều hôm thứ ba, Hạo Hạo bước vào phòng, hắn đến ngồi cạnh giường nhìn tôi dò xét, rồi lại nhìn tôi cười, lúc nào cũng vậy, trông hắn vẫn ung dung và bình thản.

— Nay Úc My, suốt 3 ngày qua cõi đã phi bao nhiêu nước mắt, bây giờ cõi định đồ thêm bao nhiêu tình cảm cho khúc gỗ vò tri ấy nữa sao ?

— Khúc gỗ ? Tôi không hiểu bắn muốn nói cái gì

— Là Từ Trung Đan đó. Úc My, cõi hãy cho tôi biết, hắn có chỗ nào đáng để cõi mềm lòng như vậy ? Hắn chỉ biết lý thuyết đạo đức suông, chỉ là con một sách vùi đầu trong vở, đâu có chỗ nào hơn người đàn ? Nói thật hắn không bao giờ mặc phần mươi tôi, vì vậy Úc My, nếu em yêu hắn, chỉ bằng hãy yêu một phần mươi của tôi càng hay h?

Tôi trèo mồi không đáp.

— Úc My, để tôi tình cho cõi thấy nhé, nếu yêu Từ Trung Đan nghĩa là yêu một phần mươi của La Hạo Hạo, thì nếu La Hạo Hạo yêu cõi có phải là cõi đã được mươi thắng Từ Trung Đan yêu cõi hay không ?

Tôi phi cười trước lý luận gàn bướng của hắn, chưa bao giờ có một ai lý luận gàn như vậy. Hắn có vẻ thích chí, nhìn vào mắt tôi, thao thao :

— Bây giờ moi thấy cõi cười, Úc My, cõi ngu thật, cõi thử nghĩ xem giữa tôi với Từ Trung Đan, sống với ai vui hơn ? Hắn chỉ biết lẩn quẩn trong ba mớ lý luận chờ không biết cách làm thế nào cho cõi vui vẻ. Tại sao cõi không lựa chọn ? Nhiều lúc tôi thấy cõi là đứa con gái thông minh nhất, nhưng trên phương diện ái tình tôi lại thấy cõi là kẻ ngu đần nhất.

Tôi vẫn giữ vẻ yên lặng.

— Thời được—Hạo Hạo nắm lấy tay tôi, lấy vẻ thân thiện nói : — Tôi đã nghĩ kỹ rồi, việc thi vào Đại học của em không còn cần thiết nữa, vì tôi sẽ không để em làm hất cút một việc gì, làm vợ không cần phải làm thêm nghề khác không tốt. Anh sẽ để em ở nhà, yêu em, cung phụng em, em không cần làm gì cả ngoài sự vui vẻ tự nhiên và hưởng thụ, đó là những việc mà không một trường đại học nào dạy được em cả.

Tôi chau mày — Cái gì ? An' nói cái gì mà tôi không hiểu gì cả ?

Hạo Hạo thở dài — Ồ thế linh tinh em chạy đâu cả rồi ? Ý tôi muốn nói là sang năm mùa hè tôi sẽ ra trường, đến mùa thu chúng ta sẽ kết hôn, kết hôn vào mùa thu được chứ ? Thời không nóng cũng không lạnh...

Tôi ngắt ngang — Hạo Hạo Tôi sẽ không bao giờ làm vợ ông !

Hắn nhìn tôi dò xét một lúc đoạn khoanh tay trước ngực, chậm rãi nói :

— Thế này nhé, chúng ta hãy bàn tính cho kỹ, tôi biết em phản đối tôi, không phải là vì em yêu Từ Trung Đan, em không hề yêu nó mà là yêu tôi ! Để vội dinh chính, hãy nghe tôi nói, ngay từ đầu em đã yêu tôi, nhưng trong quá trình em đã có vết thương, đó là những áp lực mà cha tôi đã gây cho em, ông ta không muốn tôi và em gần nhau, vì cho rằng tôi hư hỏng. Hơn nữa em là người có tư ái cao. Cha tôi thu nhận cho em nương tựa, khiến bèn trong tâm lý em nảy sinh ra một sức đối kháng với nhà họ La. Còn Từ Trung Đan nhờ có hoàn cảnh tương tự em, nên không tránh được sự thông cảm đồng tình, em đã lầm lẫn thứ tình cảm đó với ái tình. Sự thật ra hoàn toàn không phải như vậy. Em biết không ? Người em yêu là tôi chứ không ai khác.

(CÒN NỮA)

Một câu truyện hài hước đến của Slawomir Mrozek, được thi sĩ Diêm Châu giới thiệu với văn chương Việt Nam qua bản dịch Con Voi (1) Đây là một tập đoán văn mang nhiều ý nghĩa tượng trưng, thực ra đối với nền văn chương của chúng ta hôm nay, chưa thích hợp. Hơn một lần, bạn sẽ ngạc nhiên với những phê bình gia nổi tiếng của Ba Lan, như, Jan Kott, nếu bạn chưa đọc Les Temps Modernes của Jean Paul Sartre, để biết bản dịch của Kott qua «Trong mươi năm tôi vừa sống trải» (2) Huống hồ chỉ bạn còn có thể nhớ đến Mrozek, hay Rudnicki, đến Gombrowicz làm chi cho mệt. Văn chương của chúng ta hôm nay, nó đang thích hợp với văn chương lẳng lặng cách mạng, đôi chút hiện thực mới, chứ chưa đến mức độ văn chương tượng trưng nhuốm hài hước chưa cay như của Mrozek. Chỉ có nền văn chương này, khi nước nào đang bị cùm kẹp tự do cao độ, như Ba Lan tuy mang danh một nước nhân dân nhưng tự do văn nghệ lại càng bị nô lệ hơn bắt cứ một thứ nô lệ tư tưởng nào khác, trong các xứ công sản chư hầu. Ngày xưa, bên Tàu có truyện Liêu trai Bồ Tùng Linh, đó cũng là một thứ tượng trưng hài hước giả tưởng nhưng lại thực hơn sự thực. Gọi là surnéalisme, chưa đúng hẵn là chuyện nhà văn thống chế mới đúng với đoán văn châm biếm sâu cay của «Con Voi Ba Lan». Nên chẳng lạ gì nếu Con Voi của Mrozek không bán chạy ở nước chúng ta, chẳng nên ngạc nhiên.

Dân chủ tự do của chúng ta chưa thể dân chủ như Xô kỵ, cũng chưa bị cùm kẹp tự do như Ba Lan, nó nửa tự do nửa cùm kẹp, nửa dân chủ, nửa quân chủ cải lương, nửa tự do cầm chừng, nửa thả buông quá lỗ. Nói gì cho xa hơn, bảo thì tự do, nhưng sách thì bị kiểm duyệt. Sách thì bị coi như là giấy lộn gói trà, bảo thì được bông giấy trợ cấp. Hai thứ cũng là chử nghĩa nhưng được coi khác nhau xa, như đường miếng và mít. Tuy nhiên vẫn được cõi ca khích lè bằng cách đặt giải thưởng văn chương, nhưng văn nó làm giám khảo, chấm giải cho nhà văn thơ ở nước tự do dân chủ, nhưng lại không có hội đồng nhà

Nhà văn Thống chế và Nhà văn Binh nhì

THỂ PHONG

văn tuyển chọn, chỉ mong rằng được bầu bán dân cử như một phần trăm của hội đồng xã áp cũng chưa xong.

Nếu Con Voi hãy còn mới quá. Những đoán văn thật tế nhị như Sinh Nhật chẳng hạn, nó làm cho người đọc nhận thấy cảnh chơi chim của những bậc tri thức quý phái thượng thừa đã quá cũ, thay vào đó, nuôi con chim người, nhốt trong cũi, một thứ thú vật người đã thuần được nuôi trong lồng cấp tiến.

Rồi tới chuyện «Vụ án» nôm na hơn là chuyện nhà văn thống chế mới đúng với đoán văn châm biếm sâu cay của «Con Voi Ba Lan». Nên chẳng lạ gì nếu Con Voi của

Mrozek không bán chạy ở nước chúng ta, chẳng nên ngạc nhiên. Trước hết, phải nhắc tới hiện tinh của văn nghệ cộng sản. Các chư hầu cũng như Nga Xô hay Trung Hoa Cộng sản, những nước cộng sản đàn anh thì nước nào cũng có những cặp—răng văn nghệ thượng thừa, & Nga cõi Jdanov, ở ngoài Hà nội cõi Tố Hữu, Nguyễn Đình Thi (chết) chẳng hạn. Họ tập trung các nhà văn nhà báo lại, cũng cho mặc binh phục, cũng cấp bậc, cũng chia ra các ngành, bộ môn. Rồi tờ hồng chế độ qua các tác phẩm, truyện dài, ngắn, bút ký, đặc ký, thi ca.

Tờ đèn chế độ, là nói lên sự thực, kiểu nhón Trâm Hoa, Dạ Đài, Xét Lại Trossky, thi bị chính quyền cộng sản cho đi tù, đi dân công, đi lây não.

Vậy trong câu truyện Vụ Án này, Mrozek đã sắp xếp hết các nhà văn vào 1 binh đội, phân chia các khu

Hoặc nhà văn đại tá tuy có nhiều sơ hở nhưng phải ít hơn nhà văn trung tá và thiếu tá. Như vậy tờ nhà xuất bản cũng theo một hệ thống của cấp bậc, nhà văn tướng xuất bản sách dễ hơn nhà văn tá, nhà văn tá dễ được xuất bản hơn nhà văn úy và nhà văn úy dễ hơn nhà văn hạ úy và nhà văn hạ úy dễ hơn là nhà văn binh nhì.

Rồi nói tới phê bình. Một phê bình gia đại úy không thể phê bình tác phẩm của nhà văn cấp tá, nên một nhà văn phê bình cấp tướng mới đủ tư cách phê bình nhà văn đại tá mà thôi.

Nhưng lại có một sự khó khăn nữa là việc phân loại một loại nhà văn thật kỳ cục. Một nhà văn viết văn xuôi, nhưng tác phẩm lại quá ngắn không thể mô tả như tiểu thuyết mà so sánh với truyện ngắn thì tác phẩm kia lại quá dài. Thêm nữa có dư luận cho rằng văn xuôi của anh ta thơ mộng ngả về trào phúng, lại nữa bài báo của anh viết lại không thể liệt vào truyện hoặc bài phê bình. Cho anh ta vào đội văn xuôi hay văn văn cũng không thích hợp. Có hội viên băng lồng cho anh ta là nhà văn, có anh cho là không được, cần phải trực xuất loại khỏi hội. Nếu cuối cùng, tất cả thỏa hiệp cho anh ta mặc quần da cam, cấp bậc binh nhì, để cho anh ta theo một cách viết lách riêng. Như vậy cả nước sẽ thấy anh quả là vết nhơ cho chính bản thân của anh trong làng văn chương nghĩa lý. Sau này anh chàng nhà văn binh nhì này đã phạm một lỗi lầm nghiêm trọng, một buổi nhà văn đại tướng nổi tiếng được kính nể đi dạo mát theo dọc một đại lộ thủ đô. Trước mặt ông, đi lại một nhà văn binh nhì mặc quần da cam kỳ quặc. Nhà văn đại tướng khinh khỉnh ngó anh ta và đợi được chào. Đột nhiên ông nhìn thấy trên chiếc mũ của anh binh nhì có con bọ rùa nhỏ màu đỏ tức là huy hiệu cao nhất mà chỉ nhà văn thống chế mới được mang.

Tôn trọng quyền uy đã mọc sẵn trong đầu, đại tướng nhà văn cung kính glo tay chào trước. Nhà văn binh nhì ngạc nhiên chào lại, trong khi đưa tay lên mũ thì con bọ rùa kóc cánh bay đi. Rồi một nhà văn phê bình được triệu tới tịch thu cây bút của anh binh nhì và đưa

anh ta đến giam ở Nhà tù Văn Chương. Rồi tới vụ án được đưa ra xử. Nhà văn binh nhì bị khởi tố là lạm dụng quyền uy. Một nhà phê bình cấp thống chế được đưa ra làm chánh án trong phiên tòa. Có những câu trong phiên xử được nhà văn phê bình thống chế tuyên án: «Chúng ta cần phải đặt ra như thế này: Bị cáo phải chẳng là một tội nhân ý thức và tích cực?» hoặc «Bị cáo đây không phải là kẻ chịu trách nhiệm chính yếu. Bị cáo chỉ là một dụng cụ trong tay con bọ rùa kia. Không còn hoài nghi gì nữa, chính con bọ rùa ấy, bị thúc đẩy bởi lòng thù ghét hệ cấp mới của chúng ta, bị uất hận bởi những thành quả của hệ thống các tiêu chuẩn hoàn toàn chính xác của ta. Vì công việc là chức hoàn hảo của Hiệp hội ta, phải, chính con bọ rùa ấy với sự muur phản trắc, đã đập len mủ của bị cáo và giả mạo huy hiệu của một thống chế. Chúng ta hãy trùng trọng cái bàn tay đó chứ không phải cái dụng cụ mù quang kia». Kết cuộc, con bọ rùa bị xử tử bằng cách dùng bốn phao sáu dây cột đóng bìa da cẩn thận, của bộ tiêu thuyết mới nhất của nhà văn thống chế văn chương sáng tác là khi cụ được lựa chọn sẽ lăn lướt bô xuồng đầu con bọ rùa, từ một chiều cao hơn 1 thước tây. Nhưng nhà văn binh nhì nghe tin này phản đối, yêu cầu được xin trả tự do cho con bọ rùa. Như vậy anh ta bị tình nghi tòng phavenport vì sự tham thiết của anh đối với con bọ rùa coi như biểu thị sự biếng lười.

Tác giả đã lên án 1 cách thật sâu sắc cái tính cách được gọi là khoa học của chủ nghĩa CS máy móc áp dụng cho văn chương là một thứ khoa học không thể áp dụng máy móc như bất cứ một khoa học nào khác. Benjamin Gorély, một chuyên viên văn hóa người Pháp, khi khảo sát về nền văn chương Xô Viết trong 1 cuốn sách nhan đề Science des lettres soviétiques đã mai mỉa một cách đau đớn rằng, nền văn chương Xô Viết thực lùi vi tính chất máy móc của khoa học áp dụng cho văn chương.

Còn gì mai mỉa sâu sắc hơn là câu truyện Vụ Án, nói lên cái tính chất khôi hài hóa của một vụ án viết tác phẩm lớn và hay

trong thật sự là đáng khôi hài. Bộ sưu của nhau bản được tác giả lồng trong câu kết, nhà văn binh nhì đã không khiếp nhược đã bênh con bọ rùa kia bị xử tử, mà chính anh đã bằng lòng biểu đồng tình bằng cách phản đối tử hình con bọ rùa. Hơn một lần, nhà thơ Boris Pasternak đã đoạt giải văn chương Nobel năm nào dã có lần nhắc trong một tác phẩm qua một nhân vật phê phán về cái tính chất được gọi là khoa học văn chương Cộng sản, như thế này: «Khi nào anh muốn đúng với lập trường, anh sẽ nói những gì ngược với ý thích của anh, khi anh nói ngược ý thích của anh là anh nói đúng lập trường rồi đó».

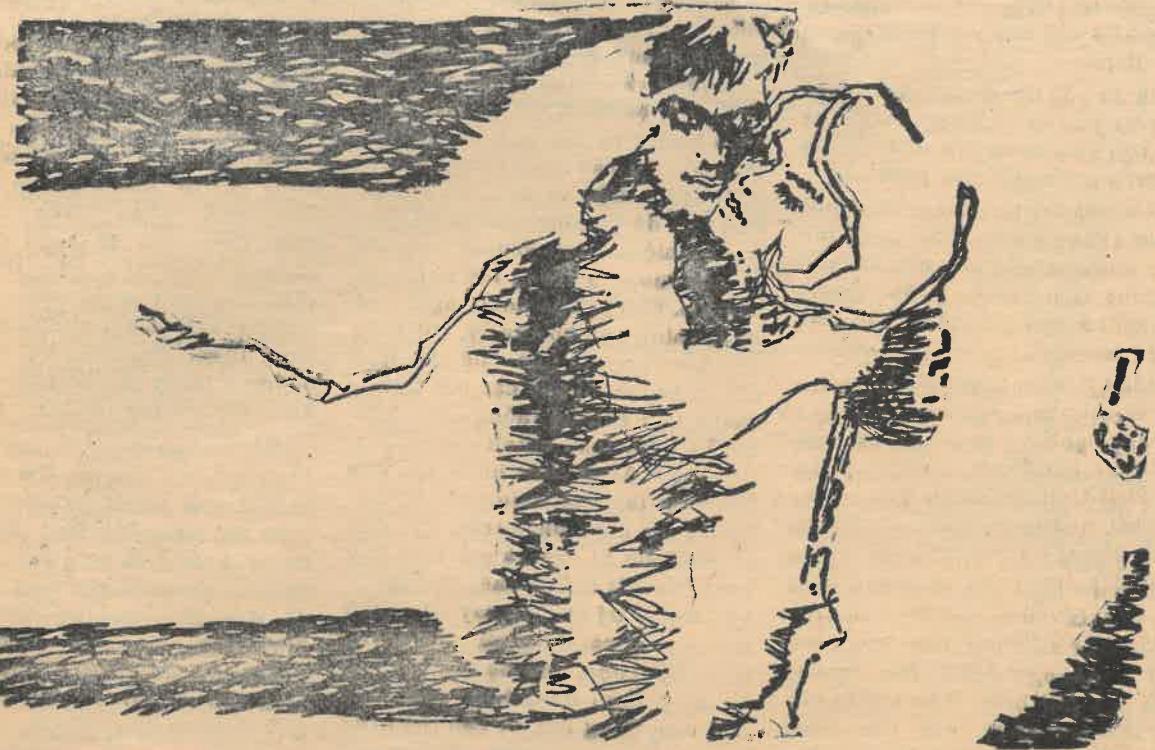
Không bao giờ tôi quên được hình ảnh một ông già đội mũ beret ngồi trong vườn nhà hiu quạnh, trên cái băng dài đơn độc, phía trước là rường, là ngôi biệt thự, Pasternak nhìn sâu vào phía đó, như để độc thoại với sự đơn côi tột đỉnh của ông vào những ngày cuối trong đời. Ông đã già từ một món tiền rất lớn ở ngoại quốc, như ở Ý, ở Luân đôn, về tiền tài quyền những sách của ông, vì ông không muốn xa quê hương xứ sở, ông dành chết trong niềm hiu quạnh để giữ tròn tình quê hương xứ sở. Ông đã chết trong sự cô đơn vào những ngày cuối trong đời, vì ông không dám bén súng vào đầu tự tử như Maiakovski, hay là Essénine. Nhưng ông biết rằng tự do tuyệt đối cho nghệ sĩ đòi hỏi, phải như là những bạn của ông là Maiakovski, Essénine. Ông dành chết trong những ngày già hiu hắt.

Còn châm biếm cay đòn như Slawomir Mrozek là cõi sống, nhưng đến khi nào sự phi lý của cuộc đời quá quắt hơn nữa, mà sự châm biếm tàn phá dữ dội kia vòi nghĩa với chính tác giả thì bạn sẽ thấy hình ảnh của một Maiakovski hay Essénine hay Pasternak, sẽ già bạn trung thành với tác giả là Con Voi Ba Lan vậy.

THỂ PHONG.

(1) Con Voi, Nhà xuất bản Trịnh Bầy, Saigon 1969

(2) Thực giắc trong văn chương hiện đại Ba Lan của TP, Đại Nam Văn Hiến, Saigon 1962.

Cơn sốt mùa đông

Sương mù trời lạnh làm tôi nghĩ đến Lưu và thành phố kỷ niệm mù sương của anh. Những bước chân vang nhẹ trong buổi sáng sớm sương chưa tan hết làm tôi buồn. Hôm nay là ngày lễ, đáng lẽ nghỉ ở nhà, nhưng tôi không muốn giam mình trong không khí quá quen thuộc (đáng ghét) đến nhảm chán, muốn đến chạy trốn. Phải lên một cái đỗ mới đến nơi tôi làm việc. Những dãy nhà trắng xá trông như những cái hộp hình chữ nhật với rất nhiều sân cỏ và chim én bay liệng hăng trám con đep vỏ cùng. Cỏ bình như không hợp nơi này, lúc thì quá nóng, lúc lại quá lạnh (như lúc này) nên không xanh đều. Những con đường nhựa sạch bóng và những chiếc xe du lịch sang trọng của các tướng lãnh càng làm tôi cảm thấy mình tro tro. Tôi hát một câu nhạc quen thuộc Lưu thích « Stop in the name of love before you break my heart ». Tôi yêu giọng ca của Diana Ross, người nữ ca sĩ da đen có giọng hát đặc biệt và nhịp, giọng kim phóng khoáng đào nát không khí; xoáy vỗ tám hồn, giọng hát reo vui nói gọi lúc bén hở khi thiết tha chứ không buồn như Mabalia

Jackson, tiếng bát của thánh ca làm người nghe phát khóc trong *Mirage de la Vie*.

Người đàn bà Mỹ xin đẹp vẫn ngồi ở chỗ thường lệ của bà cất tiếng chào tôi. Và những câu thăm hỏi thường lệ hâm nóng được chút nào tâm hồn lạnh lẽo u tối của tôi. Ngày hôm qua tôi gặp Lưu và chúng tôi ngủ vùi trong nhau đam mê tội độ. Anh nói anh không muốn điều này (tiểu gi?) trở thành tập quán. Anh nói « thôi quen tốt nhất là không có thói quen nào cả » (không khác cái ông giáo sư triết đáng ghét tí nào cả!). Anh không muốn hôn tôi hoài, không muốn gấp tôi hoài. Anh nói như vậy xa anh em sẽ không thấy nhớ anh. Nhớ anh em sẽ buồn, anh không thích em buồn. Tôi đã miễn cưỡng không có ý kiến khi anh phát biểu những điều đó. Nhưng Lưu đã lầm, vì đã nhiều lần tôi buồn (trước khi yêu anh em đã buồn vì nhớ anh rồi!) vì nhớ chàng, cũng như sang nay, nhớ nhói gữa những dãy nhà trắng cao vươn trong bầu trời sương mù (làm tôi tưởng chàng không có mái) tôi đang nghĩ đến chàng

Tôi có thể chịu đựng được hết thảy mọi thứ trừ sự tủ tung vật chất lẫn linh thần. Tôi thích được bay nhảy giữa Saigon ban đêm vắng người và xe cộ. Thành phố lúc đó đẹp hơn và không khí sạch hơn, tôi nghĩ vậy. Đêm lạnh nhưng đêm không cho ta thấy cái ta không muốn thấy, dù rằng cũng có những cái ta chỉ nhìn thấy được, tìm thấy được vào ban đêm.

Tối hôm qua tôi đã chui vào một quán nhạc ở bờ sông Saigon với ban nhạc được (ai?) coi như là ban nhạc chơi psychedelic cứ nhứt nước. Ở đó người Mỹ nhiều hơn người Việt, đàn ông nhiều hơn đàn bà và tôi là nữ thính giả duy nhất. Ngọn blacklight không dài lắm nhưng cũng làm tôi khó chịu. Và những bich chương kêu gọi tình yêu hòa bình thi thật đẹp và bắt mắt. Ngồi ở đây không khác gì ngồi ở nhà chỉ trừ người và âm thanh thi thật xa. Sau những phút giày quan sát nơi mơi đèn lấp ló, chúng tôi tìm một chỗ khuất sau gốc cột và tôi nhắm mắt lại một giây để tránh ánh sáng strobe light là người ca sĩ trước mặt tôi giống như một cục bộ được ném lên nhào xuống không ngừng. Thật tình tôi không biết nàng (hay chàng) đang hò hét những gì. Lưu không ưa không khí này. Anh không ưa loại nhạc này. Tôi cũng vậy. Nhưng ở đây âm thanh và màu sắc cuốn hút tôi vào tận cùng chiều sâu của chúng để tôi có thể quên được hiện tại tôi không muốn hiện diện. Tôi muốn được khai sinh một lần nữa, bằng tên họ mới, bằng đời sống mới và những dự định mới.

Gian phòng quá nhỏ để nhốt những âm thanh quá lớn. Tôi bỏ ra về dù chưa hết giờ trình diễn (và tiền nước cũng chẳng thua gì Queen Bee!). Và trên chiếc xe gắn máy chạy hết tốc lực có thể của nó, tôi tha hồ hit thở không khí Saigon ban đêm, không khí tôi mơ ước khao khát được ôm chầm lấy Lưu vậy.

Tôi gọi dậy em cho Lưu và yêu cầu anh đưa tôi đi xem *Les Jeunes Loups*. Tôi nói chúng mình là những con sói nhỏ phải không anh. Anh không bằng lòng. Anh tự nhận mình là loup, chỉ mình anh thôi. Anh nói anh hư hỏng từ hồi còn nhỏ (ai mà không biết, còn phải bảo!). Dù sao, đã hòa hợp với anh, em cũng trở thành một thú louve rồi! Tên hippy trong phim Chris thật dễ thương đã hát một bản nhạc thật dễ thương, dù không buồn và hay bằng bản nhạc điện của phim. Tôi yêu những người trẻ phóng khoáng đó, ý thức được tự do và hành động theo lý trí. Tôi lần bần hát theo Chris « J'ai perdu tous les choses quand tu es partis ». Thường chúng tôi dùng những câu hát trong những bài hát để nói với nhau những điều chúng tôi không dám nói! Tôi chấp nhận Chris và nói điều này cho Lưu nghe. Anh không bằng lòng và phản ứng mạnh nữa là khác. Anh nói Chris chỉ là 1 nhân vật trong phim ảnh. Ngoài đời làm gì có kẻ chịu tù bỏ một gia đình sang trọng qui phái tiện nghi ấm cúng để « bụi đời ». Anh tưởng em sống trong gia đình như vậy sao Lưu? Tiện nghi thì có, nhưng ấm cúng qui phái thì không. Anh tưởng em thử được hoài không khí lạnh lẽo gữa những dãy nhà trắng cao vươn trong bầu trời sương mù (làm tôi tưởng chàng không có mái) tôi đang nghĩ đến chàng

May mà anh không nói đến chuyện chia chia em, mướn cho em một căn nhà! Lưu biết không, Lưu đã làm một việc không ai có thể làm được: đám đuổi ngủ vùi trong em mà không thèm nói yêu em. Anh không muốn nói nhưng mắt anh nhè, những săn sóc, dặn dò khuyên bảo anh ấy khuyễn khích đã nói hết. Anh tóm lại muốn em ở lại nhà và cố gắng làm tròn bổ phận trong vị trí hiện tại. Lưu tưởng tôi không cố gắng sao? Lưu tưởng tôi quên những điều chàng cần dặn chắc? Tôi đã cố gắng đến mức kiệt sức rồi, nhưng trước khi đến quyết định sau cùng tôi muốn có sự đồng ý của chàng. Tôi tự bảo mình vậy. Lưu là một người đàn ông bận rộn như tôi vậy. May hôm nay nghỉ học, tôi chưa có dịp nhìn lại bài vở và đi chơi ciné nghe nhạc hơi nhiều. Lưu sẽ giận lầm nếu biết vậy. Anh tôi với tôi lần nào cũng bảo tôi phải đỡ nốt phao hai băng mọi giá. Ủ thì tôi sẽ cố, nhưng những ưu tư dằn vặt tôi liệu có thể cho phép dù sáng suốt thấu hiểu bài vở, lâu thông được các công thức kỳ quái không? Sau một ngày làm việc mệt nhọc, những giờ học dài với những người bạn đáng yêu không phải là một cực hình. Ở đó tôi tìm thấy một phần tuổi thơ đã mất, may mắn bị cướp đi và tình thương bị tước đoạt. Tôi chọn Triết làm môn chính dù tôi không co ý muốn trở thành giáo sư triết hay một triết gia, dù tôi có nghĩ rằng làm giáo sư triết thì phát biểu điều gì nghe cũng « ghê » lắm. Chẳng qua không cả thi giờ học Vạn Vật (tôi sợ

ĐẦU THÁNG 10-1971

nha xuất bản SAN HÔ với

10.000 bich chương, 10.000 truyền đơn, 4 tác giả, 4 tác phẩm :

- NGUYỄN TIỀU TÚ, tình chet
- CAO ĐẶC BỬU, ngọn đồi tuyệt vọng
- PHẠM HỒ, trên đỉnh tuyệt tình
- HỒ PHONG LUÂN THỦY, mái tóc một đời

20.000 cuốn SÁCH TÌNH YÊU
LOẠI BỎ TÚI không mưu đồ chính trị, không đòi hỏi cơm áo.

XUỐNG ĐƯỜNG

- XÁCH ĐỘNG, KÊU GÀO
NGƯỜI HAY TRỞ VỀ VỚI TÌNH YÊU NGUYỄN THỦY

XUỐNG ĐƯỜNG

DÂNG TÌNH YÊU CHO ĐỜI

mẫu và ghét bắc sĩ lầm) và lại chẳng thích (chẳng kha) toàn đó thôi. Ông giáo sư phụ trách môn triết lớp chúng tôi quá trẻ so với số tuổi của ông ta. Trẻ đến nỗi ngày khai giảng thấy ông ta vào lớp chẳng đứa nào buồn đứng dậy chào, cho đến khi ông ta leo lên bục thì cả lớp như bị điện giật. Nhứt là tôi, ngượng không lá được. Một lần tôi nói Lưu nghe chuyện này anh mỉm cười và có vẻ ngạc khi tôi bảo anh biết không chỉ có mỗi một điều em không nghĩ lúc đó là bộ quần áo bà ba trắng thôi. Mà không phải một mình tôi đâu, cả lớp cũng mang một ý nghĩ mới bất cười (chắc bọn này tưởng rằng ai dạy triết thi cũng phải đạo mạo như LM T.L. chắc?).

Từ bên trong phòng làm việc, tôi có thể nhìn thấy ngoài kia bầu trời xanh ngắt không một gợn mây. Điều này làm tôi liên tưởng đến Lưu — một Lưu năm dài trên bì cá trăng ngược mặt nhìn lên chín (?) tầng cao của quê mẹ — một nơi mà đã có lần anh muốn bom đạn hủy diệt bằng một tinh cờ để vùi chôn hết những kỷ niệm không mấy đẹp của tuổi thơ. Em có khác gì anh đâu Lưu, chúng ta bắt hạch như nhau, nhưng hiện anh còn mẹ để mà lo và nhớ. Còn em, còn tôi chỉ có một mình ! Tâm hồn tôi như một bài cỏ xanh, ưu tư hẳn lên như một lối tắt do một tinh cờ, rồi ngày lại ngày qua trở thành một con đường mòn cỏ không thể nào mọc lên được nữa. Bài cỏ xanh đã có một lối mòn. Liệu anh có phải là người ngăn chặn những lưu thông tái diễn để bồi cỏ kia trở lại xanh đều ? Anh có thể làm được điều đó nếu anh muốn Lưu à. Em biết vậy. Nhưng một buổi tối nào đó, một buổi trưa buổi sáng buổi chiều nào đó, một cuộc hẹn hò ngắn ngủi, những e dè tránh những người quen xa, quen gần sẽ phá hủy công trình do chính anh gây dựng! Anh có muốn làm người làm vườn phi công như thế đâu phải không Lưu ?

Em nghĩ em muôn mình như Sylvie trong Jeunes Loups mà anh không thể là Alain — một Alain sống bằng nghệ thuật tán tỉnh đàn bà — mọi loại đàn bà. Anh đã chẳng từng nói với em rằng anh có tiền nhờ biết cười (cười cầu tài ?) với mấy ông chủ (anh có mấy ông chủ ?) đó sao ? Anh đã chẳng từng kể cho em nghe về những Trâm, Phượng Aline, Paulette nào đó sao ? Đã có bao nhiêu người đàn bà đi qua (và dám nói) đời anh ? Biết đê làm gì ? Em chẳng phải là 1 giữa những người đó sao ? Sao em lại điên khùng đi tìm biết về những kẻ đến trước và sau mình (cùng lúc nữa) nhỉ ? Mà em có tim hiểu đâu ! tại anh nói em nghe mà. Ông giám đốc em hỏi cô đang viết thư, viết thư không cần suy nghĩ đến vậy đâu, tôi nghĩ cô đang viết văn đó. Trời đất, tôi mà viết văn ư ông ? Ông đưa hoài viết văn được tôi chỉ cần đến cười rủi với mấy bà chủ báo chứ tôi gì vào đây ngồi múa mướt ngón tay (thực sự thi chỉ có 8 ngón làm việc) chai trên cái máy chữ lì lợm này ? Có lần Lưu kề tôi nghe một người bạn hỏi anh làm cái nghề gì ? anh bảo viết văn

(chắc ?) dạy học (kèm trẻ em tại tư gia) và tôi thêm girl-watcher nữa. Lưu cười. Nghe cười hôm hình dễ yêu với người nào yêu chàng nhưng ai ghét chàng thì chắc không lấy gì làm vui ! Tôi yêu và nhớ nhất giọng cười phá lèn của Lưu. Như trẻ con được điều mong ước. Giọng cười xoáy vở được nói buôn và ưu tư tôi.

Lại một ngày vô vị sắp hết. Chúng tôi chưa biết đến bao giờ sẽ gặp lại nhau. Lưu nói những phút giây trông ngóng đợi chờ vị lầm. Tôi thì chịu không nổi phải chờ ai quá lâu (trừ Lưu). Tôi còn có tật xấu là ích kỷ nữa. Tôi chỉ yêu tôi và chỉ thỏa mãn mình tôi thôi. Nếu Lưu có xá tôi đó cũng là vì tôi quá ích kỷ đó. Tôi muốn chiếm đoạt và sau đó ban phát để nghĩ rằng mình đã làm điều thiện và tự mãn.

Người đàn bà Mỹ đồng nghiệp hỏi tôi về chuyện gia đình. Tôi kể lể những khó khăn gặp phải và xin bà cố vấn. Bà bảo tôi còn quá trẻ để ưu tư và điều đó cũng khong tốt đối với chứng bệnh tôi đang mang trong người. Ở quê bà ở Boston với vườn mẫu giáo với những trẻ nhỏ xa lạ tôi sẽ không còn ưu tư nữa, tôi bảo vậy. Bà mỉm cười, chào hẹn gặp lại. Phòng bên cạnh đã vang lên tiếng máy chủ đều đặn, đều như nhịp thở của tôi khi vắng Lưu, như những buồi đi về trái qua ba bốn chục cây số đờng (hay hơn thế nữa) bằng bùa. đều đặn đến độ nhàn chán và bắt cần đến một tai nạn khủng khiếp có thể xảy ra bất cứ lúc nào trên cái xa lộ bận rộn nhứt nước này, bận rộn suốt 24 giờ đồng hồ. Đằng sau lưng tôi vang lên tiếng những viên Chloro quine bị lắc trong chai.

Người lính lắc mạnh chai thuốc như dấu hiệu reo vui một tuần lễ ở đây đã qua ! Ngày bèn chai thuốc này, tôi là kẻ đêm thời gian lưu đày của những người lính trẻ xa người vợ, người tình, gia đình và đêm nỗi kiêu hãnh của những anh lính già thèm thời gian chung sống với những người vợ bản xứ. Chai thuốc với đi như tờ lịch bị bốc đi bằng bùa. Và sau ngày những người lính trẻ lính già đó đến đây tìm một viên thuốc «thời gian» là một ngày vui cho tôi. Cứ như vậy cho hết tuần này, tháng này, năm này, tôi chưa biết mình sẽ ra sao và chắc tôi sẽ không còn lưu tâm đến ngày thứ hai, thứ ba, thứ tư, năm bảy ngày nào đó nữa.

Tôi quay lại nhìn chai thuốc. Tôi không dùng thuốc đó, tôi không cần nó ! Thuốc chỉ dành cho những người Mỹ thôi, họ cần chloroquine cũng như rất cần đến những viên muối vào mùa nắng đốt cháy từng rễ cây đốt lá ! Tôi không cần chúng dù tôi biết rằng tôi mang trong người cơn sốt định kỳ. Những cơn sốt không có khoảng cách như định kỳ nhưng được ổn định. Cơn sốt đó đâm tôi trong lồng ngực từ thân hình Lưu, đâm mắt Lưu, trên tất cả mọi phần thân thể Lưu, cơn sốt đó nhốt tôi trong lồng mề ngọt chết người. Cơn sốt đó chỉ chấm dứt khi Lưu nói rằng anh không muốn sự gần gũi của chúng ta trở thành lặp quẩn !

NGUYỄN THỊ HẢI ÂU

lại dưới mảng xét Sóng Thần : Chu Tử, Đào Cẩy, Kiều Phong, Đặc Thủ như đã gặp nhau ở một ý nghĩ : Sẽ không chửi sương mà còn vun sôi một cái gì.

● Nhắc đến công trình hình thành tờ Sóng Thần, nếu quên không nói đến sự hết lòng của Đăng Giao quả thiệt là một thiếu sót lớn. Kỹ thuật in offset đã làm các quan niệm làm báo ngày thông thường trở nên cũ rích. Đăng Giao chính là người mần báo đã thích nghi lè lè với kỹ thuật mới này. Những trang báo offset trở nên mới trường cho nguyên tông thư ký của báo Sóng thi tài. Cầm tờ báo Sóng Thần trong tay, cảm tưởng đến trước nhứt vẫn là đẹp quá ! Các tờ báo cơ quốc tế cũng chỉ trình bày đến như thế này là cùng.

● Ngày báo Sóng Thần ra mắt chứng tỏ là chí hướng của nhóm anh em rất thuận lòng trời. Chiều thứ bảy 25-9, trời đang đổ mưa sầm sập bỗng quang đãng, tạnh ráo vào lúc báo phát hành. Sóng Thần liền nối tiếp cho cơn mưa của trời, chảy tràn ngập khắp nơi, khắp hang cùng ngõ hẻm đến tay các bạn đọc thân mến.

● Sau số báo đầu, thư độc giả khắp nơi gửi về về khích lệ không dếm xuể. Anh Chu Tử tự tay bóc từng lá thư. Những nét âu lo trên khuôn mặt già nua đã biến mất tiêu, nhường chỗ cho một sự hân hoan rạng rỡ.

● Đặc Thủ cảm thấy rất thăm thía về một câu nói rất cũ «Đồng khí tương cầu». Thì ra công trình tinh huyết của anh em đã được bạn đọc đón nhận cũng bằng một thái độ rất tinh huyết !

Bước khởi đầu khó khăn tuy đã qua nhưng chông gai thì vẫn còn. Đặc Thủ mong rằng sự tinh huyết, lòng thành khẩn «song phương» này, về cả phía tòa soạn lẫn bạn đọc sẽ là mối dây bền chặt mãi mãi..

ĐỘC THỦ

DÒNG ĐỜI

SÓNG VỒ MIỀN MAN

● Cái lương chi bảo Bạch Tuyết quả thiệt là đê tài. Trong lãnh vực nghệ thuật trình diễn, giọng ca thiên phú của Bạch Tuyết đã có mặt cả hai bộ môn đối chọi nhau : cổ nhạc và tân nhạc. Nếu dòng đời phảng lặng, không có những bối cảnh đầy rẫy, không có cảnh độc diễn bê bàng, và nhát là lần gặp nạn xe hơi trên đường đi lưu diễn miền bắc, có lẽ Bạch Tuyết vẫn còn dành trọn vẹn kiếp tờ tăm cho nghệ thuật. Tai nạn lật xe có giá trị đài đài Bạch Tuyết. Cái lương chi bảo bèn quay ra viết phim trên báo Sóng Thần gây ngay được sự chú ý một cách thích thú của bạn đọc. Với một cây bút phụ nữ như thế, Đặc Thủ xin khen tặng Bạch Tuyết bằng cái tên «Báo chí chi bảo».

● Trong một bài phim trên báo Sóng Thần, Bạch Tuyết đã lấy tựa đề là «Đợt Sóng Thần thứ nhất». Khi tờ báo Dời này đến tay bạn đọc thì đợt sóng đã miên man lắm rồi, đi cùng khắp nơi, đi tới các gia đình, đâu đâu cũng được sự ủng hộ của bạn đọc. Trong Đòng Dời tuần này, thay cho những đầm tại thời sự ngôn ngữ như cái bầu độc diễn đã khai hoa nở nhụy, nền Cộng huề An Nam vừa có một ông tân PTT thăm ăn món sôi v.v... Đặc Thủ xin ghi lại một vài kỷ niệm vui buồn những ngày Sóng Thần ra mắt bạn đọc.

● Điểm đặc sắc nhất của báo Sóng Thần theo ý Đặc Thủ chính là lòng tinh huyết. Cũng vì sự tinh huyết này, nét mặt của Chu Tử đã nặng chiu âu lo. Những nét già nua này cứ đeo đuổi anh Chủ Biên hoài từ những ngày rộn rịp ăn tân gia đến khi chiếc máy webb Rotative tối tân căng dài khổ giấy như một khung cửi không lồ in sốt ra mắt v.v... Lòng tinh huyết cũng thể hiện rất rõ trong việc biên tập bài vở. Các người viết phim đã tụ họp nhau

NHỮNG TIẾNG CA CỦA ĐÊM SAIGON (bài VIII)

NGÔ THUY MIỀN

Nhạc sĩ rất trẻ của tình ca và café

► PHẠM NGA thực hiện

Trẻ nhất và ít hát nhất:

Trong số những nhạc sĩ làm và hát tình ca hiện nay như Vũ Thành An, Từ Công Phụng, Miên Đức Thành v.v... Ngõ Thuy Miền là người trẻ nhất tuy người ta rất dễ nhận ra anh qua cặp kính «phi lê zốp» giọng đèn thật đạo mạo và râu mép, râu cằm đèn dài gần bằng Vũ Thành An. Tên thật là Ngõ quang Bình, 24 tuổi, quê hương ở Hải Phòng. Đang phụ trách hầu hết chương trình Nhạc Luân Phiên của Trường Sa — Ngõ Thuy Miền trên đài phát thanh Quân Đội.

Một nét lạ của Ngõ Thuy Miền là anh rất ít hát nhạc của mình, ngay trong những buổi trình diễn nhạc chủ đề mang tên mình. Anh giải thích :

— Đầu bao ở KH họ đà ào quá. Hình như họ chỉ đến để vỗ tay và chọc phá cho vui vậy thôi chứ không có ý đến nghe hát. Có đám khán giả ở Vạn Hạnh là dễ thương nhất. Như lần tôi làm recital ở đây, có cả ông Phạm Công Thiện đến nghe từ đầu tới cuối. Tuy hôm đó phải hát bằng micro giảng bài, phần âm thanh rất tệ... Đó là kỷ niệm vui nhất của tôi.

Một thời để lang thang Café

Là chỗ quen biết từ những năm trung học, nay gặp lại Ngõ Thuy Miền nhà báo thấy anh vẫn mang dáng dấp của cậu học trò Chu van An dạo này. Tuy là học sinh ban B,

chỉ đến ngồi chơi xơi nước, phê phờn như thế chứ đâu có đến nghe mình hát ?

Tốt nghiệp Quốc Gia Âm Nhạc từ 1965 về vĩ cầm nhưng anh lại thích dương cầm hơn, cả về Classique lẫn moderne. Nhưng trong buổi recital đầu tiên năm 67 ở đại học Khoa học, chung với nhạc sĩ Đỗ Quang Liên, thì lại thấy anh đậm phong cầm điện organ : (nhạc khí rất nổi trong giới nhạc Kịch động hôm nay) cho Quỳnh Hương hát nhạc của mình. Nhưng N.T.Miền lại phê bình về những khán giả «đèo mìn» với mình (anh đang theo học chứng chỉ cuối cùng của Cử Nhân Khoa Học) :

— Đầu bao ở KH họ đà ào quá. Hình như họ chỉ đến để vỗ tay và chọc phá cho vui vậy thôi chứ không có ý đến nghe hát. Có đám

khán giả ở Vạn Hạnh là dễ thương nhất. Như lần tôi làm recital ở đây, có cả ông Phạm Công Thiện đến nghe từ đầu tới cuối. Tuy hôm đó phải hát bằng micro giảng bài,

Cậu học trò Ngõ Quang B. cũng rất hay đi Party, nhất là «club», Anh lang thang qua quán Café ở Saigon cũng dài dài ở các nơi giới trẻ thích ngồi như La Pagode, Hàng Riêng quán Capé Thu Hương Tân Định thì «đã ngồi từ 10 giờ nay».

Cậu học trò Ngõ Quang B.

cũng rất hay đi Party, nhất là «club», Anh lang thang qua quán Café ở Saigon cũng dài dài ở các nơi giới trẻ thích ngồi như La Pagode, Hàng Riêng quán Capé Thu Hương Tân Định thì «đã ngồi từ 10 giờ nay».

Anh chỉ vào tập nhạc của Lizts trên già đàn piano và các album nhạc của các ban đại hòa tấu ngoại quốc xếp thật ngăn nắp trên kệ, bảo :

— Hiện nay tôi nghiên cứu rất kỹ loại nhạc có trình độ nhạc lý thật cao này. Hy vọng trong các sáng tác tương lai của tôi phải có cải mới. Tôi làm nhạc từ ở Nha Trang, năm 66 ra tập nhạc đầu tiên là «Đồng quân tình khát». Rồi «Một ngày cho tình yêu» chung với Vũ Thành An, N.B. Quang, Trần Tú, v.v...

Nghị về người khác

— Anh cho biết tiếp về cái nhìn của anh về các nhạc sĩ tình ca hiện tại?

— Vâng. Đầu tiên là nhạc của anh đang mặc và chiếc quần Gapardine (những loại vải giới hippy Saigon rất thích mặc) mà báo không khỏi thắc mắc một đạo vẫn thấy anh hay lang thang trước cổng trường Marie Curie. Anh lại cười như đùa trống lồng :

— Đứng chơi với mấy người bạn vậy thôi chứ có đưa đón

đầu. Ma nói làm gì nữa... cái thời lang thang ở Cout, với lại Gia Long Trung Vương mỗi giờ tan học đã qua lâu rồi. Bây giờ mà muốn làm hippy cũng bị đám em của mình chê già đấy.

Và một thời để làm tình ca

Tuy đã một thời đã bay bướm như bướm cứ một cậu con trai Saigon ăn chơi nào nhưng hiện nay Miền vẫn được tiếng là một người bạn rất trầm lặng, ít nói. Anh tỏ ý mong mỏi phải mang những tình hoa của kiến thức nhạc lý, hòa âm vào nền tình ca hiện tại :

— Luôn luôn mình phải tạo những nét mới lạ và nhất là phải cao trong nhạc. Tôi thấy tình trạng chúng là hình như các nhạc sĩ chỉ có một thời làm nhạc rất hay, được một vài bản thời, còn lại thì cứ vồn vập quanh bản nhạc thành công nhất của mình. Như trường hợp anh Vũ Thành An với bài «Tình khúc thứ nhất» hay anh Từ Công Phụng với «Bảy giờ tháng mấy». Tôi cũng thấy bài «Mùa thu cho em» của tôi cũng đã sáng tác một cách dễ dãi quá.

Anh chỉ vào tập nhạc của Lizts trên già đàn piano và các album nhạc của các ban đại hòa tấu ngoại quốc xếp thật ngăn nắp trên kệ, bảo :

— Hiện nay tôi nghiên cứu rất kỹ loại nhạc có trình độ nhạc lý thật cao này. Hy vọng trong các sáng tác tương lai của tôi phải có cải mới. Tôi làm nhạc từ ở Nha Trang, năm 66 ra tập nhạc đầu tiên là «Đồng quân tình khát». Rồi «Một ngày cho tình yêu» chung với Vũ Thành An, N.B. Quang, Trần Tú, v.v...

Nghị về người khác

— Anh cho biết tiếp về cái nhìn của anh về các nhạc sĩ tình ca hiện tại?

— Vâng. Đầu tiên là nhạc của anh đang mặc và chiếc quần Gapardine (những loại vải giới hippy Saigon rất thích mặc) mà báo không khỏi thắc mắc một đạo vẫn thấy anh hay lang thang trước cổng trường Marie Curie. Anh lại cười như đùa trống lồng :

— Đứng chơi với mấy người

hơn vì đầy những lời vỗ về, hứa hẹn. Hỏi rằng tôi thích nhạc của ai nhất thì hơi khó trả lời, vì tùy môi trường và hoàn cảnh mà mỗi nhạc sĩ cống hiến cho chúng ta mỗi bản nhạc hay.

N.T. Miên nhã nhặn hỏi thuốc châm châm, có vẻ mơ màng :

— Có điều là tình ca ngày nay gieo vào lòng người những ảnh hưởng khác nhau xưa nhiều lắm. Ví dụ như nghe lại nhạc của Cung Tiến, Dzoan Mão mình có một cảm giác là gác lảng rất siêu thoát nhẹ nhè. Còn bây giờ nghe nhạc TC Sơn với điệu thuốc và ly café thì mình có cảm giác như bị tri xuống, làm lỏng mình trầm hẵn lại. Mà bọn mình nghe nhạc lại cứ đi đổi với café thuốc lá. Tôi nghĩ hơi buồn cười là tuổi của bọn mình làm như «tuổi thuốc lá» không bằng. Có bao giờ tôi nghĩ là mình sẽ bỏ thuốc đâu?

— Anh nghĩ gì về nhạc ngoại quốc, loại nhạc trẻ kích động?

— Nhạc Rock bây giờ cũng hay lắm chứ. Tôi không nghe nhiều nhưng thấy mấy bản Rock nhẹ nhè của Henri Mancini hay Paul Mariat tiết tấu rất phong phú. Về hiện tượng nhạc VN mượn hòa âm ngoại quốc thì cũng được nhưng đừng để lai căng là được. Càng ít lai căng càng tốt.

— Anh quan niệm thế nào về một giọng ca hay? Thích giọng hát nào nhất?

— Mỗi giọng ca hay đều có một số người nghe ái mộ riêng. Phải hát nhạc hợp với giọng của mình mới thành công được. Đi phòng trà tôi thấy có nhiều cô ca sĩ phải ca những bài không hợp như khi bị yêu cầu thì cứ ca rất lờ lững. Yếu tố thích ca hay không, rất ảnh hưởng đến sự sống động của hòa âm giọng hát.

Ngoài ra còn nhờ vào giọng bẩm sinh đặc đáo và căn bản nhạc lý. Ca sĩ phải rèn về tiết tấu, cách ngắt, cách lấy hơi khoáng náo mới diễn tả hay được. Về bên nam ca sĩ tôi thấy có giọng ca của Sĩ Phú hay. Về nữ có Xuân Sơn, Hồng Vân cũng rất khéo. Trong đêm tình ca Ngõ Thuy Miền tổ chức ở CPS hồi gần Tết Tân Hợi tôi thấy Hồng Vân ca rất xuất thần.

— Anh thấy tình trạng nhạc băng như thế nào?

— Không khá vì nhu cầu thường mại người ta chỉ chọn một vài bài hay trong cả chục bài tầm thường. Tôi cũng có ý định thu một cuộn nhưng một người quen sản xuất đã cho biết tốn phí gần đến triệu bạc. Và cũng rất khó lấy vốn lại, người ta cứ mua băng đã sang ra về nghệ sĩ không thua sút băng Origine bao nhiêu mà băng Origine lại mắc đến gấp đôi, gấp ba. Có thể nói ngày nay nhạc sĩ nào, giọng ca nào cũng bị chuyên thương mại chi phối.

Thích bạn và ghét sách vở

Hiện nay N.T. Miên đi làm ở phòng Radar của hãng Hàng Không VN vào buổi tối. Lúc nào có mặt ở nhà, anh lại hay rút lên căn góc riêng của anh, ngay lúc sáng tác nhạc cũng vậy vì «sáng tác ở đâu cũng được, không đòi điều kiện tiện nghi nhiều quá».

— Anh dự tính gì cho tương lai, trong việc sáng tác cũng như trong đời sống riêng tư?

— Dự định gần nhất thì tôi định nhờ bạn hợp ca Bốn Phương dợt một vài bài mới của tôi để làm một récital. Còn về đời sống... một «người» nào đó hả? Xin nhờ nhà báo vậy. Thời cứ để cho que sera sera... việc tình yêu tôi nghĩ là không quan trọng lắm, cần để tự nhiên cho nó đèn với mình, đồng ý?

— Lúc rồi anh hay làm gì? Bị phỏng vấn hãy thế nào?

— Lúc nào rồi thì tôi thích ngồi đàm, thích có bạn bè để đi ngồi Café chẳng hạn. Chưa ghét sách vở và không muốn là con mọt sách. Tôi với cậu chỉ nói chuyện cho vui vầy thôi chứ phỏng vấn gì, chứ phỏng vấn nghe nặng nề nghiêm trang quá!

Hiện N.T. Miên vẫn ở chung với gia đình tại một hiệu sách xinh xắn ở đường Phan Đình Phùng Sg, Người quen có thể nói chuyện với anh bằng telephone rất oai. Hay ghé hội quán cây tre nhưng gần đây không thấy anh và Hoàng Phúc (người bạn trai hát nhạc của anh từ những recital đầu tiên với Quỳnh Hương) hiện diện thường xuyên như trước. Năm nhà một thời gian để trông sáng tác mới chăng, người nhạc sĩ thật trẻ và trầm lắng?

BÊN MƯA NGÂU

truyện dài CUNG TÍCH BIỀN

274

CHƯƠNG BA.

Bên cạnh Loan có Hương Văn. Hương Văn già rồi. Dè gi ông đã làm Hương bộ từ thời còn là người Pháp tại đây. Hương Văn là tiêu biểu cho loại người giang hồ, biết nhiều chuyện nhất trong xóm làng. Một thời Hương Văn đi buôn tơ lụa tận Nam Vang Vạn Tượng. Ông có thể ngồi kề vanh vách những danh lam thắng cảnh phong tục tập quán, chứng quán ăn món nhậu từng nơi một. Con trai lớn của Hương Văn đi tập kết từ hai năm trước. Người ông thường húi hát lặng lẽ mỗi khi trong làng có đám đám, hay mỗi khi ông nhìn phải 1 thanh niên có dáng dấp vào tuổi con ông. Có lẽ đời sống còn lại của ông chỉ là một đời sống thừa như cái chùm gùi báu vào thân cây, như tảng đá được dòng nước vô tình đưa xuống gùi nòi một bối phù sa nào đó. Tảng đá lè loi có ngay chìm sâu trong sự bồi thêm của đất.

Tâm trạng Hương Văn không là tâm trạng duy nhất, bởi đã có hàng nghìn người mà con cái họ

giờ này đánh đồng ruồi trên đất Bắc—hay chưa là đất Bắc. Tình cảnh những người có con bỏ ra Bắc hay người từ Bắc có thân nhân vào Nam, là tình cảnh người... đoạn trường. Chia hai ruột thịt; phần núi Bắc, phần bắc Nam. Chia hai tâm hồn: nửa thư khán vất vả của đời sống mới, một nửa dân đam theo ký niệm cùng tất cả những gì của phao cũ. Họ bị phân ly linh hồn.

Hương Văn không là người Hà Nội nhưng ông biết quá rõ ràng về nó (ông, làm sao gọi Hà Nội bao giờ nó được). Giờ này đường sông núi đã cắt, Hà Nội mất bóng nơi cuối con đường đi ra. Hà Nội chỉ một giấc mơ chợt sống dậy trong tịch lặng: có mà không thể bằng qua, nghỉ tại mà trung điệp chờ.

Chân đản trên bờ đất. Hương Văn nghĩ tới con trai và Hà Nội: bây giờ nó đã đi giữa rừng, tiếng hát ở trên trời, tuổi trẻ ngủ trong mây, và là giấc, họ nhìn xuống mặt trời.

Tất cả thế giới kia như được diễn ra ở

tình cầu khác.

Tóm lại, cái bọn người trước mặt Hải Nhieu

276

mỗi người là một biều tượng. Hải Nhieu có một bầy sâu điện trong máu huyết nhưng lại ham sống hơn ai hết. Loan sống cho một mai phục nào đó, chờ thời, Hương Văn là cái mốc cuối một thế hệ hoài hoài với chia ly, băng rã, ngậm ngùi, chịu đựng cái mới.

Ngoài bọn người trên ra, trong đám còn có vô số những nông dân những phụ nữ: Cái lũ người sống vô danh, chân thât, màu da họ như màu đất, đầu óc như nước nguyên n้ำ ra từ vực núi tinh khiết. Họ chờ được điều động, chờ được dùng vào mọi việc. Dĩ nhiên họ cũng biết phản kháng, nhưng họ xem sự chịu đựng tối đa của họ là một phản kháng. Vì dù họ đã ăn rau mắm khoai sắn suốt năm nhưng họ nghĩ « chúng tôi cực khổ thế này để cho chế độ phải biết nhục. »

Bọn nông dân nào biết đâu đám thị dân lại nghĩ khác hơn: « điều kiện at có và dù để làm một nông dân là phải thiếu cơm thiếu áo, bị dùng như là đồ vật, bị điều động như súc vật, và cái chết không nhất thiết phải là cái chết của con người; dĩ nhiên, thị dân là tinh hoa xã hội, được mọi đặc ân. »

Cái nghịch lý trên kia đã có, và thời tới như cơn mưa thuận mùa trong đầu óc đám thị dân, một trạng thái thỏa mãn.

Một lần Hải Nhieu đã nghỉ tới điều đó (biết thân phận) nhưng thú thật trên đồng ruộng chung quanh anh hãy còn những thiết tha đầm ấm. Hãy còn những ý nghĩa khác mà người nông dân cam chịu, thủ phận tại đây, chịu chết tại đây, như muôn trùng bông người thế hệ trước.

Họ ở trên bờ biển, trong rừng dương, dưới chân Trường sơn, bên bờ Hồng Hà, ở Cửu Long, ở một đoạn lầy nào đó. Bọn họ bám vào đất màu (bày sâu trên cuốn lá), họ chẳng bở đi đi, không nhận những cái mới: nghĩa là họ không chết dần dà bằng cái chết của đám thị dân. Đám thị dân làm gì nghe trong gió cái mùi lúa mới. Nhìn trong mây mà thấy được cái bùi ngùi của mùa tàn. Làm sao bọn họ đi theo trăng, nghe ngóng mặt trời từng giờ từng phút trong hy vọng.

Đám thị dân đã vùi mình trong những mải nhà hình hộp và đời sống hoàn toàn bị đóng hộp. Thiên nhiên đã quyền sinh trong tư tưởng họ. Tình người đã lệch hướng, thiu đi.

Và một người điên nữa. Trong đám người trước mặt Hải Nhieu đã có tiếng hát. Tiếng hát ngọt vui, lai láng. Đó là tiếng hát của Phi Lao. Một Phi Lao điên.

« Hải Nhieu, Hãy theo chúng tôi, Đến nơi có tiếng hát. »

Phi Lao ngược hai con mắt sâu, mặt trời đọng từng mảng vàng trong mắt, tóc hán hoe nắng, bụi đầy mồm. Hắn ta đã gọi Hải Nhieu. Hải Nhieu cười,

Lướt qua đoàn người, Hải Nhieu đi thẳng lên đồi.

Đồi đứng cao như một bông người. Bông người thiên cổ đó. Trên tóc người là rừng sim, hoa sim, những màu tim. Tóc người đỏ xuống lá khô. Tóc người mọc lên những mội. Và đôi mắt người trên đồi; cái ý niệm què hương cháy sáng thường trực.

Đám người ngồi trên sân cỏ. Sân rộng chừng một mẫu đất. Có một thời đám cổ kia chính là một cái sân vận động, những trận giao tranh bóng tròn xảy ra ở đó giữa đội banh Chợ Hà chợ Kế. Chung quanh đám cổ rộng là lứa thưa hè. Mái vàng và khiêm tốn. Hàng đậu thưa, lác đác một lũ hoa huệ.

Ông Quận đứng trên một chiếc bàn, lộ thiên giữa đám đông. Bốn cạnh bàn có bốn chậu bông cúc và vạn thọ. Trời nắng quá, cọng hoa cong xuống hoa hơi héo, buồn ngủ.

Đám chúng ngồi chồm hổm hoặc lót những giày dép. Nón che. Dù che. Có người xếp tờ nhật trình lại thay nón. Lớp người đứng tít ngoài xa, có vẻ xao lảng hơn, thỉnh thoảng họ mua cà rem hoặc đậu phộng nhai lại rai.

Một vài chị đàn bà ngồi khuất, mở tóc bắt chí cho nhau. Họ bàn luận từ chuyện heo, gà, bò, chó cho tới chuyện mắm muối ớt tương, họ mang cẩn buồng căn bếp tới đây; phơi dưới mặt trời chuyện riêng tư vụn vụn giữa bọn họ và chồng con.

Đám thiếu nữ ngồi quây quần, mắt liếc nhìn bọn thanh niên. Đám thanh niên có đứa mang súng dài bên mình: cái thử súng Garan MI được cấp phát cho bọn lính từ thời đệ nhị thế chiến, nhưng ở đây nó là thứ vũ khí bảo vệ cho tiếng nói ông Quận. « Nó mang niềm tin tới cho mọi người. Thời buổi này không tin tưởng và nhờ vũ khí dùm bợ thi tin ai. » Cứ lần ông Quận đã nói thế.

Một vài đứa bé đạp xe đạp len lỏi giữa đám đông. Hai bên yên xe là hai cái thùng gỗ. Chúng nó lắc lắc cái chuông nhỏ leng keng: « cà rem cây dây ». Nhưng nè tinh ông Quận, bọn nó đã ty động đep cái kiều lắc chuông và rao hàng trước đó vài phút.

Đối với bọn dân quê, cà rem cây hãy còn là một món ăn kỳ quái và mới lạ lắm. Cơ người đã mua một vài cây, lấy lá chuối (hay giấy bông) gói lại, mang về nhà cho con cái. Lão đầu, (dĩ nhiên là lão đầu thôi), về tới nhà cây cà rem đã chảy tan, còn lại cái que tre. Đó cũng là một đề tài để những chị đàn bà thắc mắc và trao đổi nhau kinh nghiệm—y như bọn nông dân đã bàn cãi nhau về chiếc radio hay cái máy hát. Họ không chịu tin rằng « ở đâu đó » đã có một cái đài phát thanh phát thử tiếng đó ra. « Chỉ bịa đặt ». Từ đó họ không tin lắm thế giới bên ngoài lũy tre. Nhờ thế, trái tim của nông dân có vẻ vững chắc, ít bị lay động bởi sự tuyên truyền qua đài bịa kỹ thuật và khoa học.

(CÒN NỮA)

Nói chuyện với Đầu Gối

(tiếp theo trang 9)

hoan hỉ mừng bừng để mừng bầu cử thành công. Theo đúng «motto» của binh pì, các chuyên động điện cuồng rất được hâm mộ. Nhà nước cũng thấu rõ sự tình này. Lực lượng ngứa béo được tung ra, và cự tri có quyền quay cuồng trong màn vũ ngua ngày!

— Xe cày : Ngoài ra, xe cày cũng trở thành một lực lượng rất đáng kinh không những đề hốt SVHS mà còn đề hốt báo.

Tính về số lượng, lực lượng này rất đáng kinh, đủ để xua đuổi một sư đoàn V.C phải chạy vãi đái.

Ngoài ra, còn có các biện pháp đặc biệt khác nữa. Độc Thủ đang bắt chước nhà báo Cao Vị Hoàng viết một thiên khảo luận «Làm sao» rất dài, không phải để bán bẩn quyền trong nước nhưng sẽ gửi sang bán cho UCV TT xứ Soudan học tập !...

THUỐC SÂU RĂNG VIỆT NAM NAM KÝ

(Của giòng họ Nguyễn Quang
gia truyền ở Bắc Việt)

Có bán nhiều nơi tại Hải Ngoại
Của người giòng họ. Cũng được kế
nghiệp phát triển tại các quốc gia
cư trú Quốc ngoại.

— Được liệu Xứ Sở (VN). Dỗ
dào khí lực «nguyên khí tạo hóa vũ
trụ», khí thiêng Sông Núi (VN).
Được liệu sơn hà bão vệ tiềm lực,
gốc tinh, Quê Hương Dân Tộc.
Linh diệu phi thường.

— «Bí Pháp» già truyền đặc biệt
của giòng họ Nguyễn Quang ở BV.

— Dung diệu khoa học, ÂM
DƯƠNG LÝ, đồng phương linh
động giữa : Vũ Trụ — Nhân Sinh
(của Y giới VN phục vụ Nhân Sinh)
(Vũ Trụ, Nhân Sinh, Gia Định, Tổ
Quốc, Nhân Loại)

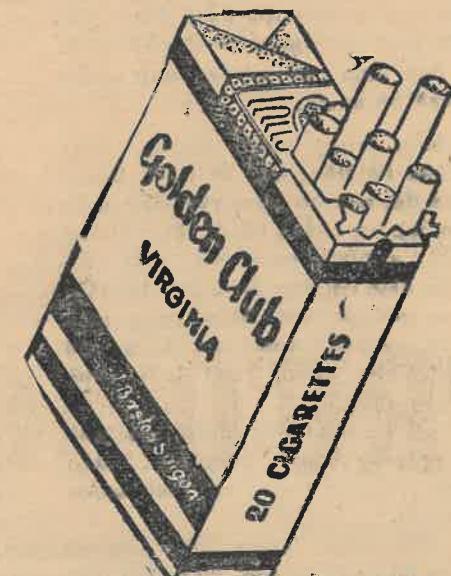
Nội danh tại Nội Quốc năm 1965
(KS 1.387)

Tiêu trừ tận gốc mọi căn bệnh
đau răng. Bồi sinh lực răng. Giảm
rung răng. (Coi toa rô)

THUỐC HAY GIÁ RẺ : Phụng sự
Quê Hương (VN), Phục hưng kinh
tế Xứ sở — Phục vụ đồng bào
Quốc Nội.

PHÁT HÀNH TẠI NỘI QUỐC :
NAM KÝ 1083A Đại lộ Hậu Giang
và 270 Rạch Cát, Quao (cua) Hậu
Giang Rạch Cát, Ngã Năm, Mũi Tàu
Phú Lâm Cholon. Thuốc Cao 50S
Nước 35S sấp lên...

Golden Club VIRGINIE

Thuốc thơm hảo hạng

Vir inie chế ra : Ngon, Thơm, Dịu...
DÙNG TOÀN THUỐCLÁ THƠM THƯỢNG HẢO HẠNG

Bác sĩ TRẦN MANH TỒNG

GIẢI PHẪU THẨM MỸ

và các tật bẩm sinh

235 TRƯỜNG MINH KÝ trước cửa nhà thờ ba chuông
Khai trương 4-10 — Làm việc buổi chiều từ 3g — Tiếp khách theo giờ hẹn

TRƯỜNG SƠN 1 hay 1 — TRƯỜNG SƠN 2 hay 2

TRƯỜNG SƠN 3 hay gấp 3 lần !

KHÔNG PHẢI ĐẠI NGÔN !

— Đó là nhận xét chính xác nhất của 100% khách chơi nhạc sảnh điệu toàn quốc gửi thư về khen tặng, sau khi thưởng thức băng nhạc chính TRƯỜNG SƠN 3.

BĂNG NHẠC

TRƯỜNG - SƠN 3

DUY KHÁNH thực hiện
ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC

— Xin nhớ kỹ : Băng nhạc chính TRƯỜNG SƠN 3 có bìa offset thật lóng
lẫy và có phiếu tham dự để vui thật hào hứng với nhiều quà tặng và nghệ.

ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT

BAO CHÍ

Cái chết của một tờ tuần báo Mỹ

Tại Việt Nam, sự xuất hiện hoặc đình bản của một tờ báo hầu như đã trở nên nỗi sự kiện thông thường, thông thường đến nỗi nhiều người coi như chuyện xảy ra hằng ngày khác. Nhưng tại Hoa Kỳ khi một tờ báo đình bản thì cả làng báo không dấu được xúc động và coi như một biến cố quan trọng. Mọi đây, giới làm báo Mỹ vừa trải qua cơn xúc động nói trên khi được tin tuần báo Look, một tờ báo 34 tuổi chuyên về phóng sự hình ảnh như tờ Life sẽ đình bản sau số xuất bản vào ngày 19 tháng 10 tới đây.

Lý do để đình bản tờ Look đã được ông Gardner Cowles 68t sáng lập viên và chủ biên của tờ báo, cho biết là tờ Look không chịu đựng nổi mức độ giá tăng bưu phí.

Năm rồi, Look đã phải tiêu 4 triệu Mỹ kim cho nhà bưu điện. Nhưng tới năm 1977 tính trên mức tăng giá bưu phí lên 150 phần trăm mà số Bưu Điện Mỹ đã hoạch định cho 5 năm tới đây, tờ Look phải tốn đến 10 triệu Mỹ kim cho việc gửi báo đến các độc giả dài hạn.

Tuy nhiên trên đây chỉ là một trong lý do đã đưa tờ Look đến chỗ phải đóng cửa. Những nguyên nhân khác phải kể là: phi tốn giấy và công án loát lên cao, nền kinh tế ngưng trệ và nhất là sự cạnh tranh của vô tuyến truyền hình trong ngành quảng cáo. Lý do sau cùng này được nhiều người coi là yếu tố quyết định trong việc đóng cửa tờ Look sau 34 năm hiện diện trên thị trường báo chí.

Thật vậy, tờ Look gặp khó khăn ngay từ năm 1965 khi lợi tức thu được từ quảng cáo bắt đầu giảm sút. Năm rồi, Look đã giảm 20 phần trăm nhân viên tòa soạn,

đồng thời tờ báo cũng giảm số phát hành từ, 7,7 triệu xuống 6 triệu rưỡi số. Với số phát hành này ban quản trị tờ báo tin rằng có thể hạ giá biếu quảng cáo xuống một mức độ có thể cạnh tranh với các cơ quan khác được. Nhưng cố gắng khác cũng được công ty Cowles Communications (Công ty xuất bản tờ Look, cũng do ông Cowles làm chủ tịch ban quản trị) thực hiện để cứu vãn tình trạng suy sụp của tờ báo. Tháng 10 năm rồi, ông Cowles đã trao đổi với công ty xuất bản tờ New York Times một số tích sản của công ty Cowles Communications trị giá 50 triệu Mỹ kim để lấy 2 triệu 600 ngàn cổ phần của tờ Times và tờ Times sẽ cũng thanh toán giùm một khoản nợ là 15 triệu Mỹ kim. Tuy nhiên sau đó Công ty Cowles Commuteation vẫn không sinh lời đủ để duy trì tờ Look.

Năm 1969, sau 21 năm liên tục trên đà thắng lợi, tờ Look bắt đầu thất thu; riêng năm vừa qua, Look đã lỗ đến 5 triệu Mỹ Kim. Và 9 tháng đầu trong năm nay sự thất thu còn trầm trọng hơn nữa. Do đó số phận của tờ Look đã được quyết định.

Sau quyết định đình bản tờ Look Ông Cowles sẽ bán lại cho Công ty Time một Trung tâm bán báo dài hạn tối tân ở DES MOINE tiểu bang Iowa. Công ty Time cũng đồng ý chấp nhận 20 phần trăm số độc giả dài hạn chưa hết hạn của tờ Look với giá sau: 800 ngàn độc giả cho tờ LIFE, 400 ngàn cho tờ TIME, 50 ngàn cho tờ SPORT ILLUSTRATED và 15 ngàn cho tờ FORTUNE. Số còn lại sẽ được dành cho những tờ báo định kỳ khác tùy ý độc giả, hoặc sẽ được trả lại bằng tiền mặt. Ngoài ra, khoảng 260 nhân viên tờ báo LOOK và 800 nhân viên phụ trách bán báo dài hạn sẽ bị thắt nghiệp.

Ký giả «viện bô lão»

Hàng ngày cứ vào khoảng 9 giờ quý vị nào có dịp đi ngang qua đường Pasteur nằm cạnh Hội

trường Điện Hồng Đức thương nghị viện của nước VNCH (còn có tên là viện Bô Lão hay viện Cầu Mống) thường thấy một lô xe hai bánh để dài dài theo hàng rào Thương viện. Xin thưa ngay những xe này là của bọn nhà báo chạy tin Thương viện đấy.

Trừ những bậc đàn anh lâu lăm mới đặt chân đến «Viện Bô Lão» số nhà báo mang danh là ký giả nghị trường «năm vùng» Thương viện đếm lèo tèo chỉ được bảy tám mạng mà thôi, khác với các ký giả chạy tin Sinh Viên hay tin tranh đấu, các ký giả Thương viện thường đến «nhiệm sở» vào chín giờ hơn vì trước chín giờ thì nghị sĩ còn ở nhà, lấy đâu mà có tin?

Dường như vì làm việc ở «Viện Bô Lão» nên các ký giả thương viện đa số cũng đều là những ký giả lão thành. Trước đây hầu hết các ký giả «năm vùng» Thương viện đều trên 40 tuổi và, đều có trên 10 năm lăn lóc trong nghề. Vài năm, gần đây, bởi số nhật báo xuất hiện nhiều, nhu cầu tin tức gia tăng nên ngoài các bậc đàn anh, đàn bác kè trên còn có thêm vài sinh viên xuất thân từ đại học báo chí Đà Lạt, Vạn Hạnh cũng «đi tin» thương viện. Bọn trẻ hăng thế, nhưng chạy theo mấy ông già cũng hụt hơi vì hỏ ra là mấy ông đàn anh. Nói tiếng Tây như nước lâm bọn trẻ cứ chơi với cả lèn. Được cái, là mấy bậc ký giả «đàn bà» này lại giúp đỡ, hương bao giờ trẻ hết mình. Không bao giờ dẫu nghè cả. Thế nên quý vị đừng ngạc nhiên khi thấy hai người một già một trẻ đang nói với nhau: «Bác có gì cho cháu đi Bác, chút xíu đi! Ừ thi vào đi tao cho mày; lười vừa thôi chứ!». Tên ký giả trẻ đang xin linh ông ký giả già đấy, chứ không phải xin tiền gì đâu quí vị!

Ăn ghi sổ

Chạy tin Thương nghị viện quả có nhiều cái khác lạ so với các khu vực khác. Các ký giả Thương viện cũng là những người hay mắc nợ

câu lạc bộ TV nhiều nhất sau các nghị sĩ. Số là sau Thương viện có 4 câu lạc bộ giải khát. Các nhà báo vốn nghèo nên sáng nào cũng vậy bà chủ câu lạc bộ «Ung hộ» hết mình: «Ăn đê rồi ghi sổ, cuối tháng trả cho tui». Ở đời có ăn oán giang hồ, thế nên, cách đây vài tháng, vài dân biểu qua TV ăn quý! bọn nhà báo đã bệnh vụ câu lạc bộ hết mình. Thế mà những vị ấy cứ lờ!

Ngồi phòng lạnh

Khác với vẻ xôn xao và «hăng tiết vị» của «nhà hát tây» Biệt hiệu viện bô lão của TNV thật chẳng sao ngoa tí nào.

Qui vị nào có việc cần tìm đến nghị sĩ, lần đầu tiên đến Thương viện thế nào cũng lạc cho mà xem.

Ấn sáng ở câu lạc bộ xong, bọn nhà báo bèn rủ nhau đi khắp... ba tầng lầu im lìm của Thương nghị viện — Mỗi tầng lại chia ra làm nhiều phòng, nhiều khối, nào Dân tộc, Độc lập, Dân chủ xã hội... Quốc phòng v.v. Chỉ việc nhớ mấy cái phòng, khối của ba tầng Thương viện cũng đau đầu rồi.

Tùy theo biến chuyển của thời sự của tình hình, mỗi ký giả nghị trường thường tự làm bài trước ở nhà rồi, nên ở TNV chỉ đi tìm Nghị sĩ xin ý kiến. Cả bọn đến từng phòng, hé hé cửa, thò đầu vào dòm tim «quí nhân» rồi lại ra đi.

Những hôm nào được tổ đãi, ký giả Nghị trường được các NS mời vào phòng tuyên bố, phát tuyên cáo. Ký giả tha hồ viết, tha hồ ghi chép. Trong phòng máy lạnh mát rượi, điện thoại hai ba cái tha hồ xài, đúng như câu «chinh trị Sa lông».

Cảnh sát Thương Viện cũng... già

Ký giả vào làm việc ở Hạ viện khó khăn bao nhiêu thì Cảnh sát Thương viện lại tỏ ra «chịu chơi», «vì ký giả bấy nhiêu! Chừng ấy khuôn mặt ra vào công sau Thương viện hằng ngày đã trở thành bạn của «bạn dân». Các vị Cảnh Sát TV đa số đều cũng đã già ngồi mơ màng trong vọng gác, các vị cảnh sát này thường «chào» ký giả thương viện bằng câu «Sao? Tình hình có gì lạ không, và bao giờ thi hoa binh?»

VÂN NGUYỄN

XÃ HỘI

Chuyện một người mất xe

Trong một buổi phát hình của Cảnh sát, khán giả được nghe thông cáo: «Quận 10 có rất nhiều xe Honda đê quá lâu mà không ai tời nhận, xin đồng bào mất xe tời tìm xe của mình». Cùng với lời kêu gọi trên, màn ảnh Tivi chiếu hình ảnh hàng trăm chiếc Honda 2 bánh xếp một dọc.

Một anh Sinh Viên ngủ tại Dakao kể câu truyện dưới đây về vụ anh đi nhận xe cũng tại ty Cảnh Sát quận 10, tuy không «theo luật giang hồ» như các mục Rao vặt trên nhưng cũng tồn phi khá nhiều bạc mời lãnh được chiếc xe ra.

Nguyên hời tháng Ba vừa rồi, vì muốn xem chớp bóng rẻ tiền ở Trung Tâm Văn Hóa Pháp mà anh Sinh Viên nọ bị mất cặp chiếc Honda 2 bánh, dù anh đã cẩn thận khóa tới 3 cái khóa. Tuyệt vọng vì mất xe như bị chặt chân, anh ta làm đơn cớ bót dù chẳng hy vọng gì tìm lại chiếc xe mới mua đó. Và suốt trong 6 tháng sau đó anh phải cuốc bộ hoặc chen chúc trên xe Lam, đê đi học.

Tuần vừa qua anh bỗng được một vị «bạn dân» tới nhà báo tin xe anh hiện ở ty Cảnh Sát Quận 10. Như bắt được vàng, cả gia đình anh SV xúm xít lại ca tụng công đức của các đồng bào vệ an ninh, nhất là vị «bạn dân» chịu khó tời tận nhà báo tin đó.

Khi biết vị này không vì nhiệm vụ mà «ca sĩ» thấy tên thì tới báo» cả nhà anh SV lại vui sướng hơn long trọng hứa, sau khi lãnh xe về phải đến ơn báo nghĩa.

Ngay buổi sáng hôm sau, hai anh em nghe tin SV nọ vừa chở nhau xuống Quận 10 vừa «ca hát vang lồng» đọc đường phố.

Xuống tới ty Cảnh Sát, vào đầu hối cũng thấy rất dễ dàng, anh SV cầm giấy tờ lăm lăm trong tay, hy vọng chỉ trong 1 tiếng đồng hồ là đã có xe phóng về nhà được. Sau cùng, anh lời gặp ông xếp kho, hồi hộp chờ ông ta giờ sổ xem xe cát ở chỗ nào. Không ngờ ông xếp kho sau khi xác định có chiếc Honda đó, lại long trọng dở một cuốn sổ

khác: «Sô cho mượn xe». Và ông tuyên bố: «Xe này có 1 Cảnh Sát mượn đi rồi, mai anh lại lấy». Dù chưa lãnh được xe ra, nhưng biết chắc nó vẫn còn đó, anh SV vui vẻ ra về chờ tới ngày mai. Vì «Bạn dân» tới nhà báo tin còn cho anh biết rằng Cảnh Sát quận 10 bắt lại được xe anh ngay 5 ngày sau khi anh mất cặp, chắc hẳn nó vẫn còn mới lầm.

Anh suy luận:

«Vì thủ tục giấy tờ, năm sáu tháng họ mới báo cho mình, may chở thêm một ngày nữa có sao.

Và buổi sáng hôm sau, anh SV lại nhờ chú em chờ tời kho xe. Ông xếp kho vui vẻ: «Đây là ông X, người mượn xe anh, ông đem trả ngay chiều qua đó. Hai bên tay bắt mặt mừng, ông X bèn mời chú SV ra quán cà phê uống nước. Và tại đây cuộc thương lượng chớp nhoáng và trực tiếp xảy ra ngay khi hai người vừa ngồi xuống ghế. Ông X vào đê không đê đặt: «Tui mượn xe anh đi mấy tháng nay, phải sửa vỏ đó mấy chục ngàn. Vì anh biết xe mất cặp là bị tai náo tháo gỡ hết đỗ. Vậy nay anh trả lại túi số đó, nếu không túi sẽ tháo đỗ ra, đê anh về sửa lấy mà xài». Anh SV choáng người, không ngờ có chuyện «khó nói» đến thế! Và... sau nhiều phen tâo oán cảnh nghèo, tiền đi xe Lam tốn kém mấy tháng nay, anh SV nọ mới ngã giá được số tiền 12.000đ gọi là tiền bồi hoàn sửa xe cho ông X. Tất nhiên anh ta lại phải ra về, chạy đôn chạy đáo cho đủ số tiền cần thiết đó, đê có thể lãnh xe ra!

Trên đường về nhà, dù được cưỡi chính cái xe mình đã mất cặp, mà sao mặt anh kém hẳn «é tươi cười!» Vừa thương xót chiếc xe bị «quần» đã thành cũ rich, anh vừa thắc mắc quanh hoài «không hiểu sao xe mình được tìm thấy ngay như vậy, lại bị mất hết đỗ, đến nỗi ông X phải lấy tiền túi mà sửa sang đê đi tạm?»

Về tới nhà, khi chứng kiến bà má «đền ơn» ông «Bạn Dân» báo tin bữa trước 3000đ với những lời so kè y như anh đã nói ở quán cà phê với ông X, bỗng nhiên anh SV thấy mọi chuyện rõ ràng. Và từ đó, anh yên tâm học hành hết thắc mắc vớ vẩn.

C Một ban thoại kịch trẻ

Thoại kịch hiện nay vẫn là một ngành nghệ thuật tương đối còn mới mẻ đối với khán giả VN. Trừ loại kịch dễ dãi vẫn hay trình diễn trên tivi dành cho thành phần khán giả bình dân, giới làm kịch và diễn kịch ở một trình độ nghệ thuật cao hơn, trí thức hơn không khỏi tránh được tình trạng cô đơn trên con đường làm nghệ thuật của mình.

Đó là ý kiến của anh Lê Cung Bắc, cựu đoàn trưởng của nhóm kịch Trường Giang. Nhóm thoại kịch trẻ này đã quy tụ một số thành viên SV yêu kịch nghệ, khoảng 30 người thực sự thành lập 1969 tại Đà Lạt, sau Bắc đã trao quyền điều khiển lại cho anh Phạm Thanh Văn và đang vận động thành lập một nhóm kịch khác mang tên nhóm kịch «Chúng Ta». Đặc biệt quy tụ được một số nhà văn nhà báo sê Giam trách phần soạn những kịch bản, thêm vào những kịch bản của các kịch tác gia quen thuộc như Vũ khắc Khoan, Vi Huyền Đức v.v...

Nhấn mạnh vào những khó khăn ban đầu, anh L.C. Bắc cho biết :

— Ngay vở kịch đầu tiên đem ra trình diễn là vở «Thành Cát Tư Hãn» của Vũ kh. Khoan, chúng tôi đã gặp ngay những khó khăn về vật chất, Tài chánh được giúp đỡ rất ít, phải tự túc lấy hết. Rồi đến những khó khăn về tổ chức. Ngày tôi đây (anh Bắc mỉm cười) cũng không tốt nghiệp từ một trường kịch nghệ nào. Chúng tôi làm việc chỉ vì yêu thích kịch nghệ thôi. Tuy vậy những vở kịch kể tiếp như «Những Người Không Chết Chết» V.K Khoan và Người Viễn Khách Thứ 10 của Nghiêm Xuân Hồng vẫn được khuyến khích. Nhất là những lời phè bìn thảng thắn khách quan của bạn bè.

— Nhóm kịch Trường Giang thường diễn những loại kịch nào và ở những sân khấu nào?

— Chúng tôi vẫn chủ trương tập loại kịch văn hóa. Kịch lịch sử thì

chúng ta cần quan sát nền kịch nghệ của Hoa Kỳ. Người Mỹ thích diễn loại kịch ngược về quá khứ, có tính cách lịch sử hoàn toàn. Còn ở Nga Xô thì chỉ có loại kịch truyền thống. Tuy vậy những diễn viên của họ rất sống thực vai họ thủ diễn. Đó là điều mà tôi mong mỏi nền kịch VN nên áp dụng trong tương lai. Minh sẽ loại bỏ tính cách truyền thống ý thức hệ nhưng phải thực hiện cho kỳ được tính cách sống thực, có hồn, nên mỗi diễn viên. Về môi trường thì chúng tôi vẫn ra mắt những vở kịch ở giảng đường Spellman của viện đại học Đà Lạt. Thị cũng chỉ có những sân khấu quen thuộc như ở trường Quốc Gia Âm Nhạc, thính đường của các viện đại học. Tôi thấy thính đường ở trường Taber Saigon là lý tưởng nhất.

Hỏi về môi trường Tivi, anh Bắc cho biết :

Tôi nghĩ rằng kịch sân khấu chắc chắn phải khác kịch diễn trên tivi. Đứng trên sân khấu, trước số khán giả có mặt thực sự, người diễn viên mỗi lần diễn là mỗi lần có tâm trạng khác nhau.

Sau đó, anh L.C. Bắc phát biểu rằng anh không phủ nhận sự thành công của các ban kịch tivi như các ban Kim Cương, Thành Thúy Hằng, Vũ Đức Duy v.v... nhưng :

— Tôi nghĩ là những kịch sĩ họ nói nhiều quá trong lúc diễn. Cứ nói ào ào thì có vẻ tự nhiên nhưng kịch phải có ngôn ngữ riêng, thể giới riêng của nó. Như sự im lặng cũng đã nói lên rất nhiều. Không diễn xuất cũng là đang diễn xuất. Tuy vậy có khi phải trình diễn xong rồi mới biết default của mỗi vở kịch. Như trong vở «Thành Cát Tư Hãn», diễn rồi chúng tôi mới biết là cái vụ gọi quân hầu chạy ra chạy vô nhiều quá...

Cuối cùng là về các nữ diễn viên của nhóm kịch Trường Giang :

— Dĩ nhiên là các cô hay giận hờn lắm. Trong khi tập dợt, muốn cho vở kịch thành công thì mình phải «chỉnh» nhiều, mà hễнат nó nhiều là mitch lòng các cô. Người ta lại chỉ đến với mình vì tình nguyện và yêu nghệ thuật chứ không vì nghề chuyên môn. Nói vậy chứ sau cùng thì thông cảm được hết cả.

PHẠM NGA

Ngừa thai nhờ một mẫu giấy

Vấn đề chung của phụ nữ khắp thế giới ngày nay, là làm sao sanh con vào đúng những thời kỳ mình muốn. Y giờ, tuy đa số gồm các Bác sĩ được rụa, cũng tận tụy gồng công vào việc tìm kiếm các phương thức ngừa thai. Nào thuốc uống, thuốc chích, vòng xoắn chữ S, chữ T... họ cải tiến mỗi ngày, sao cho thuốc vừa dễ dùng, hiệu quả lại chắc chắn.

Bác Sĩ Albert L. Lorinez tại California đang nghiên cứu một phương pháp ngừa thai giản dị nhất : đó là một mẫu giấy có thấm chất hóa học. Ông nhận thấy, khi người đàn bà sắp rụng trứng, chất men phosphatase có phản ứng kiềm trong nước bọt của bà ta tăng lên nhiều. Và nếu bà ta nhâm miếng giấy kẽ trên, giấy sẽ có màu xanh lè ngay tức khắc. Các bà muốn ngừa thai, chỉ việc nhâm thử mẫu giấy hóa học thấy nó xanh thì biết đã tới lúc «biến nguy».

Bác Sĩ Lorinez cho rằng các bà chỉ cần cù gần chồng trong khoảng thời gian từ năm ngày tới một tuần lễ sau khi thấy mẫu giấy bị xanh là có thể yên chí được rồi. Phương pháp ngừa thai giản dị này, tuy vậy chưa được chính thức công nhận vì còn chờ các kết quả nghiên cứu của cơ quan Dinh Dưỡng nữa. Chả là nó liên quan tới nước bọt mà!

Nhưng tờ giấy quý giá đó có chất hóa học nào hay vậy? Xin các bạn nghiên cứu trong các sách sinh hóa học, được kope, chờ bác sĩ Lorinez thì xin cho phép ông giữ bí mật để làm ăn chờ!

HẠ QUYỀN

SINH HOẠT NHÓM HÀ THÚC NHƠN

Thư hàng tuần

Những bước chân khởi đầu

Cuộc cách mạng này phát xuất từ lòng nhân dân. Cuộc hành trình tiến bộ này được thúc đẩy bởi muôn nguy chính nhân dân.

Một sức mạnh vô song, bởi khí thế của chúng ta được an đúc bằng khí thế nhân dân.

Suốt hai mươi mấy năm nay, nhiệt tình của nhân dân đã bị lợi dụng, phản bội nhiều phen đến xác xơ té lạnh. Suốt hai mươi mấy năm nay, nhân dân ta nào nức, chờ đợi một buồm lèn đường chân chính và vững chắc. Hôm nay nhân dân ta đã tìm được cơ hội khởi hành. Đừng hoài nghi gì nữa, không thể chần chờ được nữa, chúng ta phải thực hiện hoài bão đó của nhân dân bằng tất cả thành tâm, thiện chí và niềm tin bền bỉ. Phải hăng hái và tin cẩn nhau khi xiết tay chiến hữu để giữ vững thành trì cách mạng của nhân dân tiêu diệt bọn đế quốc lang sói tàn bạo nước ngoài và triệt hạ bọn phản động, tham nhũng trong nước đi ngược lại nguyên vọng nhân dân.

Những bước chân khởi đầu xiết bao cảm động khi được nhân dân chào đón bằng vạn tiếng ngợi ca, ngàn lời cõi vỗ. Triệu ánh mắt sáng ngời tin tưởng của nhân dân là hoa đăng bùng nổ, muôn tiếng cười vui rộn rã trong lòng người tràn ngập hân hoan chẳng khác nào những phát thán công khai hội vinh quang.

Chúng ta đang đứng hàng tiền đạo. Cuộc chiến đấu đã bắt đầu. Phê ta nhất định thắng.

Nhưng hãy coi chừng, sức chịu đựng dẻo dai là yếu tố thắng lợi trong một cuộc chiến đấu trường kỳ. Những bước chân khởi đầu đừng vội vã. Phải giữ điều hòa hơi sức và liên kết nhịp nhàng cùng đồng đội.

Xin gửi tới các chiến hữu những lời thăm hỏi chân tình những tin yêu thi thiết để cùng chung mái bước đường phục vụ nhân dân.

Saigon 27-9-71

LÊ CUNG BẮC

(Sau một chuyến đi)

Từ sau cái chết của y sĩ Hà Thúc Nhơn, không nhiều thì ít trong mọi giới thanh niên chúng ta, ai có tâm huyết cũng có một lần bàng khuân trước sự thối nát của chính quyền hiện tại.

Tại sao lại phải buông khuân? Đó là một câu hỏi thật dễ trả lời. Nhưng cũng thật mâu thuẫn bất tận như con đường mà tất cả nhóm viên chúng ta đang đi hôm nay. Nó không khô ở sự thiếu tinh huyết, lòng nhiệt thành của chúng ta. Nhưng chúng rất có thể thấy rắc rối và dễ lùi bước trước một vài trở lực, mà chúng ta phải đối đầu chấp nhận tại mỗi địa phương. Nhất là những tinh lẻ nơi những con sâu tham nhũng đang hoành hành, siphon sỏi này nở. Tại mỗi địa phương hổ lanh hiện nay việc phát động công tác lành mạnh hóa xã hội thật bị quan. Không phải bởi thành phần nhân sự tại mỗi nơi đó thiếu nhiệt thành, trái lại có tinh huyết vô bờ bến là khác, mà chỉ vì mỗi nhóm viên bị trù ếm theo dõi gắt gao, bị những con sâu đâm mồi nước theo đuổi bén gót, hòng triệt hạ nhiệt tình yêu quê hương của chúng ta ngay trong trứng nước.

Bằng chứng cụ thể là tại Tuy Hòa, Bình Định hiện có một vài dấu hiệu đáng cho chúng ta đặt lại vấn đề đối kháng. Đã có một vài trường hợp, trong đó một số sĩ quan tại đây trong khi đọc tuần báo Đời phải canh chừng cẩn mật trước sau. Và tại một số đơn vị như tiểu khu số anh em binh sĩ và sĩ quan muốn đọc báo Đời, nhưng không thuận tiện rất nhiều. Có một ít anh em công chức, khi ở nhà không co thi giờ đọc muôn dem vào sở làm áu cấp thi giờ nhà nước để đọc thi lại nghĩ đến nỗi

Chúng ta phải kiên trì đi tới

gạo của mình. Mới rồi một ông XDNT khi thấy một ông bạn mán mê tờ báo, ĐỜI thì anh ta lại vui miệng rằng: «Đọc khỉ gì báo ĐỜI mà đọc!» Chúng tôi chỉ biết mỉm cười và trong ý nghĩ muốn bảo anh XDNT kia cởi bỏ bộ đồ đen đi! Ý nghĩ đó hơi có vẻ bất nhã và độc đoán thật. Nhưng sao anh ta lại bảo anh kia đừng đọc báo ĐỜI! Tôi chỉ biết im lặng mà nhớ ra rằng Khổng Tử xưa có nói: «Hãy nghe bất di» là để chỉ trường hợp như anh kia chắc. Nghĩ thế nhưng chúng tôi không bao giờ tỏ rõ bi quan cả. Dù gì đi nữa thì anh ta cũng là người V.N.

Nhưng tại sao lại như vậy? Chúng ta thử đi tìm câu trả lời. Điều thứ nhất tuần báo ĐỜI là tuần báo chủ trương đổi mới với chính quyền trên phương diện tham nhũng và lành mạnh hóa xã hội. Chủ trương của tuần báo Đời cũng như nhóm Hà Thúc Nhơn là những trào ngại lớn lao cho bọn tham nhũng, nên chúng phải có biện pháp ngăn cản để hòng kéo dài tình trạng đục nước béo cò, nhịnh bợ vinh thân phi da.

Tình trạng báo Đời bị hạn chế phô cập trong quần chúng thúc thời, có thể không phải vì họ đã đánh mất tinh thần yêu nước dân tộc. Nhưng rất có thể vì bùa phép của nhà cầm quyền. Nhà nước đã không nhiều phen trù ếm báo Đời đó sao! Đến nỗi đã hèn nhát, run sợ một cách trẻ con trước những chữ: «Tuần báo của ta không Cộng sản» thường in trên bìa tờ báo trước kia. Và những lý do rất tầm thường, tóm műn như Đời 81 và 82, Từ đó chúng ta có thể suy ra rằng đã có tình trạng cấm toàn thể quân cán chinh đọc báo Đời. Sự tai hại cho nhà nước.

Chúng tôi đồng ý rằng đọc báo là tùy thuộc vào tư tưởng, sở thích của từng cá nhân nhưng chưa bao giờ thấy một trường hợp xảy ra như trên. Đã phải chẳng là sự cố ý của nhà nước để hòng lôi kéo

(Xem tiếp trang 55)

đưa đầy hiện trạng tối tăm thiêng của Việt Nam đến một trạng tệ hại hơn. Trong trường đó người ta ráo riết phải a tòng nhiều lẽ: có thể vì cầu an, sợ đe ý chiêu ép, có thể sợ mất cơm manh áo. Những nhu cầu có thiết thực cho quý vị, cho đe sinh tồn trong hiện tình đau của đất nước. Nhưng nghĩ cùng ai đã nhân lúc nước nhà buổi tan thương để kéo tinh cảm cá nuốt cá bé, để từ đó bắt chúng phải nằm trong cách thế cầu cát a dua, nịnh bợ. Đó chính là bọn cơ tham nhũng hằng ngày trực điều hành chúng ta trên khắp

Văn phòng đại diện

Sóng Thần địa phương

- 1) Nguyễn Kinh Châu, 9 Trần Hưng Đạo
- 2) Phạm Văn Lương, 212 Trưng Nữ Vương
- 3) Phan Như Thủ, 237 Võ Tánh
- 4) Nguyễn Mộng Giác, 55 Lê Lợi
- 5) Nguyễn Ngọc Tám, 115 Lô 3 Khánh Hòa
- 6) Nguyễn Huy Hoàng, 126 Độc Lập
- 7) Đào Tấn Khải, 63 Thống Nhất
- 8) Nguyễn Ngọc Hương, 88 Trần Hưng Đạo
- 9) Nguyễn Văn Trung, 39c Hàm Nghi
- 10) Trần Văn Cả, 63 Quang Trung
- 11) Nguyễn Văn Anh, 99 Duy Tân
- 12) Nguyễn Văn Hợi, 29/1 Thùy Vân
- 13) Vũ Hoàng 14 Võ Tánh
- 14) Nguyễn Quý, 89 Trần Hưng Đạo
- 15) Nguyễn Khắc Sỹ, 113/5 Chùa Văn Tiếp
- 16) Trần Cao Vinh, 1 Nguyễn Huệ
- 17) Trần Đình Thọ, 26 Nguyễn An Ninh
- 18) Trần Văn Minh, 60/1 Hồ Nai

Đại diện Sóng Thần quốc ngoại

- Nguyễn Thị Bích Thu, Nguyễn Văn Đức
- Lê Đình Thái, Lê Tài Điền, Đỗ Hữu Thành
- Đỗ Hữu Chí
- Trần Văn Bích
- Lê Văn Phong
- Nguyễn Thúy Diễm

HUẾ
ĐÀ NẴNG
QUẢNG NGÃI
QUI NHƠN
BA XUYÊN
NHA TRANG
PHAN RANG
PHAN THIẾT
ĐÀ LẠT
BẢN MÊ THUỘT
CAM RANH
VŨNG TÀU
PLEIKU
QUẢNG TRỊ
BÌNH DƯƠNG
PHƯỚC LONG
CẦN THƠ
BIÊN HÒA

TÂY ĐỨC
PHÁP
THỦY SĨ
HOA KỲ
NHẬT
GIA NĂM ĐẠI

Hàng tuần đọc ĐỜI
Hàng ngày
Bạn nhất định phải đọc

NHẬT BÁO

SÓNG THẦN

Cơ quan vận động cách mạng dân tộc xã hội
CHU TỬ và nhóm HÀ THỤC NHƠN chủ trương

RA MẮT TỪ NGÀY 25-9-1971

trên

SÓNG THẦN

Độc giả SÓNG không thè không đọc :

AO THÀ VỊT :

— Cay chua, châm biếm, hài hước mà nhân hậu bao dung.

Ngoài ra còn các cây viết hài hước thời sự :
KIỀU PHONG, ÔNG ĐẠO CẤY, ĐỘC THỦ

Nhà thơ trào phúng duy nhất của Việt Nam ngày nay :
TÚ KẾU

Lý luận tranh đấu cách mạng của :
LÝ ĐẠI NGUYỄN

Đặc biệt hàng ngày bạn sẽ gặp :
Cải Lương Chi Bảo BẠCH TUYẾT

Với hàng trăm phóng viên và phái viên toàn quốc, những trang tài liệu, phóng sự độc đáo và các hình ảnh thời sự sôi động.

Chỉ SÓNG THẦN mới công hiến được cho các bạn những hình ảnh phóng sự rõ ràng và nhanh chóng nhất nhờ in bằng máy Webb Rotative Offset tối tân nhất VN.

Diễn đàn

(TIẾP THEO TRANG 52)

mình, lại chính bản thân mình, và nhủ lòng phải làm một điều gì cho dân tộc. Chúng ta không thấy xôn xao trong lòng hay sao khi đồng lõa với tham nhũng để hút máu đồng bào ruột thịt của mình? Chúng ta phải biết tin tưởng mãnh liệt vào sự an bình của đất nước ngay từ bây giờ. Không thể ngờ nghịch và ngày thơ quá đỗi để mang tội với tổ tiên là dâm nát quê hương, cung ứng phương tiện cho bọn người vinh thân phi da, ăn hại đất nát xã hội.

Danh dự bản thân, tâm huyết chúng ta đã ký kết cho sự mất cồn của đất nước. Những người trẻ chúng ta phải ngoảnh lại nhìn dòng

lịch sử để thấy những anh hùng áo vải đã lái chèo vận nước ra khỏi cơn nguy khốn. Dĩ vãng đó có những trở lực thật to tát mà cha ông chúng ta đã vượt qua. Hôm nay những người trẻ không quên những giòng lịch sử oai hùng đó. Và gần đây là Hà Th. Nhơn. Hà Th. Nhơn đã nằm xuống để ánh lửa tình yêu được bừng sáng lên soi đường dẫn lối cho chúng ta đi tới thì không có một lý do nào vì một trở lực không đáng kể như đã thấy ở trên mà chúng ta lại dừng bước.

Ánh lửa Hà thúc Nhơn sẽ bất diệt trong lòng dân tộc, và trên đường đi tới của chúng ta. Phải sửa mặt dân thân, chấp nhận đổi đầu. Phải đậm tan mọi trở lực để có một xã hội hoàn toàn lành mạnh trong một tương lai gần đây.

Đây, các kế hoạch...

(TIẾP THEO TRANG 7)

ngày N. Nhưng vào phút chót các quan khách được điện thoại thông báo T. Thống binh, nằm ở dinh, cuộc tiếp tân bãi bỏ.

Bỗng thình, một lực lượng đặc biệt bảo vệ dài phát thanh, tivi và bộ tri ngầm đi bắt hết các tay đầu não âm mưu. Tới giờ G, lệnh xuất quân khởi sự, phe âm mưu đã nổ đầu. Quân kéo đến bắn đi dẹt. Nửa đêm có lời hiệu triệu của TT trên đài truyền hình đặc biệt chỉ phát hình cho dân thủ đô nghe. Một phi cơ đi đánh thức dân chúng thủ đô dậy nghe Tôi Hát và Nói. Trên tivi, xuất hiện cả 13 ông thủ lãnh đảo chính bị công tay. Quân tan rã lập tức.

Sau khi trình bày kế hoạch chống đảo chính đại tá Z đứng ra nhận xét : «Đây là một kế hoạch đảo chính đại dột nhứt, nhứt định sẽ không thành công. Cuộc đảo chính phải trả giá bằng máu xương của các chiến sĩ và thường dân vô tội, chưa kể đến các thiệt hại vật chất không sao ước lượng trước nổi. Theo lối thông thường như năm

61 các sĩ quan đại đội sẽ đánh lừa lính là đi bao vây dinh để tấn công, cứu thoát T. Thống bị ai đó bắt cóc, khi lính biết sự thật họ sẽ buông súng ngay !

Tổng kết

Lúc này thật sự không ai muốn và không ai làm đảo chính nỗi, ngay cả một vụ ám sát cũng khó xảy ra, như là ám sát ngay trên phi đạo khi máy bay chở vị nguyên thủ quốc gia đang cất cánh bay dang hạ cánh. Chuyện «chặt cầu» không cho phi cơ đáp xuống và cho khu trục lên bắp ép phi cơ chở vị nguyên thủ quốc gia phải đi... Campuchia cũng không xảy ra được !

Muốn làm đảo chính thi phải có quân và phải có lãnh tụ.

Bây giờ người có quân trong tay thi còn ai dại dột đi đảo chính nhỉ ?

Còn các lãnh tụ, thi các ngài đâu có quân mà đòi đảo chính ?

Lại còn dân anh OK Salem, dọa cúp viện trợ nếu có đảo chính kia! Tất cả các câu chuyện trên đây chỉ là đề «múa vui cũng được một vài trống cạnh !»

LÃO TÔN, ANH ĐIỀN, VƯƠNG HỮU BỘT (Xin chân thành cảm ơn quý vị đã đóng góp ý kiến giúp chúng tôi)

«Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu»

tục gọi : — « NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ »

Cần gì phải là Đế Vương, chúng ta vẫn có thể làm Đế Vương trong tưởng tượng khi uống một ly «NHỊ THẬP BÁT TÚ NGҮ TỬU» tục gọi «NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ».

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu được tinh luyện đúng 28 vị thuốc Bắc trong 49 ngày ẩm dương (28 ngày dương và 21 ngày âm) để chỉ có 1 lít 350 phần rượu CỐT mà thôi.

Rượu thuốc có khả năng rõ rệt tiêu trừ những chứng bệnh phong tê thấp. Đầu lung lúc nửa đêm về sáng. Nhức mỏi các khớp xương. Thận suy hay hư. Đầu óc liệt dương, đần bà lạnh nhạt. Vợ chồng không thích chung chăn gối ! Những bậc tuồi tác, kinh mạch bị trở ngại, huyết đạo bị bít tắc, khiến tay yếu chân run hay liệt bại một phần cơ thể. Ban đêm, dùng một ly nhỏ trước khi đi ngủ, quý vị hãy nằm lắng nghe rượu thuốc chạy đều ngũ tạng, lục phủ và giải khai 116 huyệt đạo chính, từ ngón chân tới sợi tóc. Do đó, thắc khiếu được linh mẫn và hoàn toàn khai thông,

Dùng trong bảy ngày trót lết, thuốc sẽ tạo cho quý vị một «nội lực» tiềm tàng, cường tráng cho tuồi trẻ, hồi xuân cho tuồi già... sống cho ra sống, hết còn buồn nản, chán ngán cho kiếp sống vô vị nữa...

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu tục gọi Nhất Dạ Ngũ Giao Sinh Lục TỬ luôn luôn xứng đáng và chứng minh đúng với tên tuổi của nó.

TRẢ LỜI THƯ HỎI THUỐC :

Đã nhận được thư và đã gửi tiolet chỉ dẫn đến quý ông : — NV TRIỀNG (ĐĐCH/ KBC : 3339/HQ) — DN TÙNG (KBC : 4875/HQ) — NV NGỌC (Lý thái Tổ Plei Ku) — NN SANG (CBPTNT xã Vĩnh Kim, Sầm Giang DT) — NV HÀ (KBC : 7151/HQ) — T/S LK HÙNG (KBC : 4420) : Người tuồi tác như thân sinh ông dùng Ngự tửu rất. Sẽ giúp ăn ngon, ngủ yên, khỏe. Ngừa mọi chứng cảm mạo thời tiết. Da mặt hồng hào. Tăng tuồi thọ.

— BÁNG ĐÌNH (VĐTG) : Rất cảm ơn ông tặng chúng tôi bài thơ :

Yêu đời : gầm lại thuốc chi bằng ! Ngự tửu thường dùng nội lực tăng Hạnh phúc lứa đôi tràn nhya sống Già dinh vui vẻ hồn mùa xuân Thận suy, mệt mỏi, xương đau nhức Cơ thê rã rời liệt bần thần «Hãm lám vì sao» trừ diệt hàn Tâm hồn khoan khoái, khoẻ như thần bà LÝ BÍCH VÂN

219/49 Mai xuân Thương Q6 Cholon
CẦN THƠ : HẠNH số 66/14 Nguyễn Công Trứ. Hoặc KBC : 4652, ĐT : 3934

CÚM NÓNG LẠNH CẢM SỐT ĐAU NHỨC

ANTIGRIPPAUX

XIN NHƯỢ NHÂN HỆU

BÚA BỞ ĐẦU NGƯỜI

CÓ BẢN VIÊN LÉ KHỎE
MỌI NGÀY

BÁC SĨ
TRẦN MẠNH TỒNG
giải phẫu thẩm mỹ

⦿ Phòng mạch sáng sửa, rộng rãi
⦿ Phòng giải phẫu tối tân

VỚI SỰ CỘNG TÁC
CỦA NHIỀU BÁC SĨ
CHUYÊN MÔN

TÂM SỰ BẢN ĐỜI

Tức giận vì Sóng Thần

Là một đặc giả của Đời từ lâu nay biết có Sóng Thần, lòng tôi bỗng dưng nổi sóng, nhưng sóng đây là sự tức giận. Tức giận vì không được làm đặc giả của Sóng Thần. Lý do thật giản dị: cả một quận Đức Thanh không có một sạp báo thì bời đâu ra Sóng Thần để đọc. Đến như Đời là một tuần báo ra ngày thứ năm, tôi thiếu thứ sáu mới được đọc vì phải gửi mua ngoài tỉnh.

TRẦN VĂN KHIỀN
KBC 6946

oOo

Niềm tin đã mất

Đáng lẽ thư này tôi đã viết từ ngày nghe tin « Dương Kiền Nguyễn Vũ, Nguyễn Mạnh Côn và những người trẻ mà Báo « Đời » giới thiệu, đã bị thất cử vào « nhà hát Tây ». Tôi bàng hoàng vì niềm tin đã mất. Tôi nghĩ rằng đất nước này sẽ còn điêu linh, và cái bộ mặt của HV mới này cũng chẳng mấy thay đổi, những con gà nhà của nhà nước vẫn còn tái đúc cử một cách vinh quang. Họ là những ông nghị gật và nghị hòn, họ là những thứ dân biểu già nò của nhà nước, ôi ! VN 20 năm chiến tranh ! thật ngẹn ngào chua xót, khi những người trẻ có nhiệt huyết muốn làm một cái gì đó cho đất nước thì bị đè bẹp như những tên tù binh chiến tranh,

Dương Kiền cùng mười mấy vị ứng cử viên vào Trường Hạ sĩ Quan, nhìn trên nét mặt của Dương Kiền, với những câu trả lời hùng biện đượm một thực tế hết sức chân thành của anh chúng tôi nghĩ rằng Dương Kiền chắc chắn phải là một dân biểu của Hạ Viện mới, bởi mươi mấy vị kia họ toàn trả lời ảm đạm, nếu so với Dương Kiền

thì phải nói là giũa thầy với trò.

Thế mà cuối cùng Dương Kiền phải đi đương thật ức hờn máu. Chúng tôi biết Dương Kiền nghèo lâm, Dương Kiền đi vận động bằng 1 chiếc xe Lambretta nhỏ của mấy ông thầu ở trường Hạ sĩ Quan. Sự nghiệp tài sản của Dương Kiền chúng tôi đã biết qua lời nói chân thành cảm động của anh, nghèo đến nỗi mà các cô đồng viên của anh phải nhịn đói, nhưng với tinh thần khí phách của những người trẻ, họ đã không nói lên một lời nào, ngoài một ý niệm là làm sao cho Dương Kiền được vào Hạ Viện và chắc chắn tiếng nói của anh sẽ là tiếng nói trung thực của lớp người trẻ hôm nay. Nhưng những ý niệm ấy đã trôi nên phủ phàng như lời dự đoán của chúng tôi là Dương Kiền nghèo quá, Dương Kiền không xin cha lạy thầy, Dương Kiền không mua bản phiếu, vì tiền đâu mà mua, thế nên Dương Kiền phải thất cử.

Chưa hết đọc báo thấy các tay tờ mà Đời giới thiệu cùng đi đương luồn, nhất là Vũ ngự Chiêu, Nguyễn mạn Côn, Hà thượng Nhân, thật là đều bất hạnh cho đất nước này ! Riêng chúng tôi những người từ các quân khu thuộc các Trại Biên Phòng về đây học, chúng tôi không có thể cử tri.

Trong khóa học của chúng tôi có 397 người mà chỉ được khoản 200 người đi bỏ phiếu còn 197 người còn lại, thì không có thể cử tri thế là chúng tôi đành chịu vậy. Chúng tôi không có thể cử tri vì đơn vị gốc của chúng tôi không kèm gởi xuống quân trường ; Còn quân trường thì cũng chẳng cần để ý đến việc ấy làm gì. Điều ấy cũng chứng tỏ rằng cái hệ thống con rùa của chế độ. Tôi nghĩ rằng đây là một tệ trạng mà chế độ này hay gấp phải, chúng tôi cảm thấy buồn trong 1 phút khi được tin mình không có thể cử tri, nhưng chúng tôi buồn nhiều khi nghe tin anh Dương Kiền bị rớt, niềm đau ấy bây giờ vẫn là cái du âm trong tâm tư tôi nói riêng, và giới trẻ nói chung. Ngày 20/9 này chúng tôi trở về với núi rừng để sống lại với nếp sống của mấy năm hải hùng ở các trại Ven Biên, riêng tôi một người trẻ phải rủ áo thư sinh từ năm

1968. Và đơn vị đầu tiên tôi bị chôn đến là Dak Seang rồi từ Dak Seang tôi lại đứng đờ với một Ông Đầu Mỹ cố vấn, nên tôi bị thuyền chuyền đến Trại LLDB Ben He trong mùa bón vẹm đánh và pháo kích (5/69) người ta muốn cho tôi chết, nhưng tôi vẫn còn sống só sờ đây, và mỗi tuần tôi cũng có tờ Báo « Đời » của bác làm mè vui tinh thần.

ĐỖ DUY LIÊM
CĂN CỨ BENHAT — KBC 7579

Nhắn tin

— .T.S HOÀNG NĂNG KBC
4357

— Tôi soạn văn thường xuyên nhất
được thư bạn. Cám ơn.

— LÊ TẤT HỮU Nha Trang
Chúng tôi sẽ cố gắng giúp bạn
nhưng kết quả sao chắc bạn biết
rồi. Mong.

— NGÔ MINH QUYỀN Thị Nghé
Chúng tôi đã Chuyển thư ứng
chon người đăng quảng cáo bá
nhuốc. Xin ông chờ ít lâu.

— TRẦN THU DUNG Saigon
Cám ơn bạn đã có phản ứng
nhanh chóng trước hành động
không tốt đẹp của những người
lính đồng minh. Mong sáng tác mới.

— TRẦN THỊ LIÊN L.D
Tôi soạn nhận được thư quý
trẻ nên thư gửi T.I đã mất thời gian
tính khi tờ báo này phát hành.
Sóng Thần vẫn còn mong chờ bạn
hỗ trợ. Mong tin.

— Cụ TRẦN VĂN KHẮC — Dak
Xin thành thật cảm ơn Trường
Đại

— Cậu LÊ THIỆN THUYẾT — Huế
Em cứ yên tâm học hành và chọn
ngành nào có tương lai trong
hội và hợp với khả năng nhất. Đợi

*Một bình minh tươi sáng
đón chờ trẻ sơ sinh!*

Sữa bột **S-26** và SMA

dày đủ chất bổ và sinh tố
nuôi dưỡng trẻ sơ sinh dồi dào sinh lực,
lớn mau, lớn khỏe, nhờ công thức
giống hệt sữa mẹ về cả phẩn và lượng .

S - 26 và SMA

hơn 50 năm tiên bộ không ngừng
trong khoa dinh dưỡng nhi đồng,
bảo đảm cho trẻ sơ sinh khắp
thế giới một tương lai rực rỡ .

S-26 và SMA

tạo niềm vui cho cả nhà !

